

**กฎระเบียบ
ความปลอดภัยทางชีวภาพด้านพืช
BIOSAFETY**

**สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ
กรมวิชาการเกษตร
พุทธศักราช ๒๕๖๒**

คำนำ

เนื่องด้วยเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่มีความก้าวหน้าในการพัฒนาสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม เพื่อประโยชน์ด้านการเกษตรเป็นเวลากว่า ๒๐ ปีแล้ว ทั้งนี้ความปลอดภัยของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ การคุ้มครองและอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ และสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญ ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายเฉพาะกำกับดูแล แต่ละหน่วยงานต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่มีอยู่มาปรับใช้ในการกำกับดูแลความปลอดภัยทางชีวภาพ ด้านการเกษตร ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง การกำกับดูแลสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมในปัจจุบันจะอาศัยกฎหมายที่มีอยู่ และใช้ระเบียบอื่นๆ ที่มีใช้กฎหมายเพื่อใช้ในการควบคุมพืชดัดแปลงพันธุกรรม ในการนี้คณะทำงานความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ ได้รวบรวม กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพด้านพืช และจัดทำเป็นเอกสาร ประกอบด้วย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออก การศึกษาวิจัย และคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นเอกสารประกอบการดำเนินการ อ้างอิง หรือปฏิบัติในกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางชีวภาพด้านพืช

สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ โดยคณะทำงานความปลอดภัยทางชีวภาพ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารกฎระเบียบ ความปลอดภัยทางชีวภาพด้านพืช ที่รวบรวมไว้ในฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

นายदनัย นาคประเสริฐ

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ

สารบัญ

หน้า

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2553

1

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าหรือนำผ่าน ซึ่งสิ่งต้องห้าม สิ่งกีดกั และสิ่งไม่ต้องห้าม พ.ศ. 2551

6

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการขออนุญาตนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 ที่แก้ไขแล้ว (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544

20

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การนำเมล็ดพันธุ์พืชเข้ามาในราชอาณาจักร โดยขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออกว่าเป็นเมล็ดพันธุ์พืชที่มีใช้พืชที่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม ประกาศ ณ วันที่ 7 มกราคม 2543

37

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การนำส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์เข้ามาในราชอาณาจักร โดยขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออกว่าเป็นส่วนขยายพันธุ์พืชที่มีใช้พืชที่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม ประกาศ ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2543

39

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. 2544

42

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2558

44

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

47

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและออกไปรับรองสุขอนามัย สำหรับการส่งออกมะละกอไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น พ.ศ. 2559

49

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. 2543

55

ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555

66

กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย

ระเบียบสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ	67	
แบบฟอร์มสำหรับการขอรับการพิจารณาโครงการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	73	
ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยง ของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของราชการ พ.ศ. 2558	82	
ระเบียบกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชน ในการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของ ส่วนราชการโดยวิธีการประชาพิจารณ์ ประกาศ ณ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2558	99	
มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม	103	
คณะกรรมการ/คณะทำงาน ด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร คำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ 1291/2559 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยทาง ชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร	122	
คำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ 355/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประชาพิจารณ์: กรณีการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ	-	
คำสั่งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ที่ 1/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประเมินความปลอดภัยทางชีวภาพ	-	
คำสั่งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ที่ 2/2560 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนาม	-	
คำสั่งสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ ที่ 33/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานความ ปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร	-	

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไข

ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๑๐)

พ.ศ. ๒๕๕๓

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกักพืชออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

๑.๑ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๓

๑.๒ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“อาหารสำเร็จรูป” หมายความว่า อาหารที่ได้มาจากส่วนของพืช ซึ่งยังคงลักษณะเป็นพืช และได้ผ่านกระบวนการที่สามารถทำลายเชื้อโรคและศัตรูพืช

ข้อ ๓ ให้พืชที่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม จากทุกแหล่ง ตามท้ายประกาศนี้ เป็นสิ่งต้องห้าม

ข้อ ๔ ในกรณีที่ได้รับอนุญาตให้นำสิ่งต้องห้ามตามข้อ ๓ เข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการทดลองหรือวิจัย ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมวิชาการเกษตรกำหนด ทั้งก่อนนำเข้าและระหว่างการทดลองวิจัย

ข้อ ๕ ข้อยกเว้นและเงื่อนไข

๕.๑ อาหารสำเร็จรูป

๕.๒ ข้าวโพดที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ หรืออาหารสำหรับมนุษย์ หรือใช้เพื่อการอุตสาหกรรม ต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากประเทศผู้ส่งออกกำกับมาด้วย

เล่ม ๑๒๗ ตอนพิเศษ ๖๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๓

๕.๓ ถั่วเหลืองที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ หรืออาหารสำหรับมนุษย์ หรือใช้เพื่อการอุตสาหกรรม ต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากประเทศผู้ส่งออกกำกับมาด้วย
ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

สุภชัย โปธิ์สุ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายชื่อพืชแนบท้าย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดพืชจากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น
และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๓

๑. ส่วนใดส่วนหนึ่งของพืช ดังต่อไปนี้

- สับปะรด *Ananas comosus* (L.) Merr.
- คื่นฉ่าย *Apium graveolens* var. *dulce* (Mill.) D.C.
- เฮลเครส *Arabidopsis thaliana* L.
- ฮอส แรติส *Armoracia rusticana* P. Gaertner Meyer & Scherb.
- หน่อไม้ฝรั่ง *Asparagus officinalis* L.
- เบลลาดอนนา *Atropa belladonna* L.
- ข้าวโอ๊ต *Avena sativa* L.
- ชูก้า บีท *Beta vulgaris* L. subsp. *vulgaris*
- มะละกอ *Carica papaya* L.
- ดอกคำฝอย *Carthamus tinctorius* L.
- พีแคน *Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch
- ชิโครี *Cichorium intybus* L.
- แตงโม *Citrullus lanatus* (Thunb.) Matsum. & Nakai.
- มะพร้าว *Cocos nucifera* L.
- แครอท *Daucus carota* L.
- คาเนชั่น *Dianthus caryophyllus* L.
- ปาล์มน้ำมัน *Elaeis guineensis* Jacq.
- ถั่วเหลือง *Glycine max* (L.) Merr.
- ผักกาดหอม *Lactuca sativa* L.
- เลนทิล *Lens culinaris* Medik.
- สวี่ทกัม *Liquidambar styraciflua* L.
- มะเขือเทศ *Lycopersicon esculentum* Miller.
- มะม่วง *Mangifera indica* L.
- มันสำปะหลัง *Manihot esculenta* Crantz.
- อัลฟัลฟา *Medicago sativa* L.
- ยาสูบ *Nicotiana tabacum* L.
- มะกอก *Olea europaea* subsp. *europaea* L.
- ถั่วลันเตา *Pisum sativum* L.
- แบลคเคอเรน *Ribes nigrum* L.

ปวยเล้ง *Spinacia oleracea* L.
 โกโก้ *Theobroma cacao* L.
 ทอร์เนีย *Torenia fournieri* Lind.
 ข้าวโพด *Zea mays* L.

๒. ส่วนใดส่วนหนึ่งของพืชในสกุลดังต่อไปนี้

พืชสกุลแอคตินิเดีย *Actinidia* spp.
 พืชสกุลอกรอสทิส *Agrostis* spp.
 พืชสกุลแอลเลียม *Allium* spp.
 พืชสกุลอะเมลแลนเซีย *Amelanchier* spp.
 พืชสกุลอราคิส *Arachis* spp.
 พืชสกุลบราสสิคา *Brassica* spp.
 พืชสกุลคาเมลเลีย *Camellia* spp.
 พืชสกุลแคบซิคัม *Capsicum* spp.
 พืชสกุลคริสแซนธีมัม *Chrysanthemum* spp.
 พืชสกุลซิตรีส *Citrus* spp.
 พืชสกุลคอฟเฟีย *Coffea* spp.
 พืชสกุลคูกูมิส *Cucumis* spp.
 พืชสกุลคูเคอบิต้า *Cucurbita* spp.
 พืชสกุลเดนแดรนทีมา *Dendranthema* spp.
 พืชสกุลยูคาลิปตัส *Eucalyptus* spp.
 พืชสกุลฟอร์จูนลลา *Fortunella* spp.
 พืชสกุลแฟร็กกาเรีย *Fragaria* spp.
 พืชสกุลเกลดีโอลัส *Gladiolus* spp.
 พืชสกุลกอสซิปเปียม *Gossypium* spp.
 พืชสกุลฮีแลนทัส *Helianthus* spp.
 พืชสกุลฮีเวีย *Hevea* spp.
 พืชสกุลฮอร์ดียม *Hordeum* spp.
 พืชสกุลอิโปเมีย *Ipomoea* spp.
 พืชสกุลจูแกลนส์ *Juglans* spp.
 พืชสกุลลินัม *Linum* spp.
 พืชสกุลลูพินัส *Lupinus* spp.

พืชสกุลมัลลัส *Malus* spp.
พืชสกุลมูซา *Musa* spp.
พืชสกุลโอไรซา *Oryza* spp.
พืชสกุลปาปาเวอร์ *Papaver* spp.
พืชสกุลพีลาโกเนียม *Pelargonium* spp.
พืชสกุลพิทูเนีย *Petunia* spp.
พืชสกุลฟาซีโอลัส *Phaseolus* spp.
พืชสกุลพีเซีย *Picea* spp.
พืชสกุลพอนซิรัส *Poncirus* spp.
พืชสกุลพอปุลัส *Populus* spp.
พืชสกุลพรุณัส *Prunus* spp.
พืชสกุลไพร์ส *Pyrus* spp.
พืชสกุลริซินัส *Ricinus* spp.
พืชสกุลโรซา *Rosa* spp.
พืชสกุลรูบัส *Rubus* spp.
พืชสกุลซัคคารัม *Saccharum* spp.
พืชสกุลโซลานัม *Solanum* spp.
พืชสกุลซอร์กัม *Sorghum* spp.
พืชสกุลสไตโลแซนเธส *Stylosanthes* spp.
พืชสกุลไตรโฟเลียม *Trifolium* spp.
พืชสกุลทริติกัม *Triticum* spp.
พืชสกุลวัคซิเนียม *Vaccinium* spp.
พืชสกุลวิกนา *Vigna* spp.
พืชสกุลวิตีส *Vitis* spp.
พืชสกุลซอยเซีย *Zoysia* spp.

๓. ส่วนใดส่วนหนึ่งของพืชในวงศ์ดังต่อไปนี้

พืชวงศ์ออร์คิดาซีอี Orchidaceae

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าหรือนำผ่าน

ซึ่งสิ่งต้องห้าม สิ่งกักักัด และสิ่งไม่ต้องห้าม

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมวิชาการเกษตรโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการกักพืชออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ คำขอรับใบอนุญาต ใบอนุญาต ใบแจ้งการนำเข้าหรือนำผ่าน บัตรกำกับบนภาชนะบรรจุสิ่งต้องห้าม สิ่งกักักัด หรือสิ่งไม่ต้องห้ามตามความในหมวด ๑ ถึง ๕ ให้เป็นไปตามแบบท้ายประกาศนี้

หมวด ๑

การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามเพื่อการทดลองหรือวิจัย

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าเพื่อการทดลองหรือวิจัย ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งสิ่งต้องห้ามนั้นต่ออธิบดี ณ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรหรือด่านตรวจพืช หรือยื่นทางไปรษณีย์ถึงสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เลขที่ ๕๐ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๐๐

ข้อ ๓ การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องนำเข้าทางด่านตรวจพืช และต้องมีใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามพร้อมด้วยใบรับรองสุขอนามัยพืช หรือหนังสือรับรองสิ่งต้องห้ามในกรณีการนำเข้าสิ่งต้องห้ามซึ่งเป็นศัตรูพืช

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๖๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑

หรือพาหะ ที่ไม่ใช่พืชของหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกกำกับมาด้วย โดยใบรับรองสุขอนามัยพืชหรือหนังสือรับรองดังกล่าวต้องระบุรายละเอียด ดังนี้

(ก) การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามที่เป็นพืชหรือพาหะ ต้องระบุการปลอดศัตรูพืช การกำจัดศัตรูพืช หรือระบุร้อยละของศัตรูพืชที่จะพึงมีได้ตามชนิดของศัตรูพืช ให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(ข) การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามที่เป็นศัตรูพืช ต้องระบุว่าเป็นศัตรูพืชชนิดเดียวกันกับที่ขออนุญาตนำเข้า

(๒) ภาชนะบรรจุสิ่งต้องห้ามต้องแข็งแรงและสามารถป้องกันการปนเปื้อนของสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากภายนอกได้ในระหว่างการส่งสิ่งต้องห้าม

(๓) ต้องติดบัตรกำกับบนภาชนะบรรจุสิ่งต้องห้ามส่งถึงอธิบดีหรือหัวหน้าด่านตรวจพืชที่มีการนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามนั้น และห้ามเขียนข้อความอื่นใดบนภาชนะบรรจุสิ่งต้องห้าม

(๔) ต้องนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามทางด้านตรวจพืช ดังต่อไปนี้

(ก) ด่านตรวจพืชท่าเรือกรุงเทพ

(ข) ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

(ค) ด่านตรวจพืชไปรษณีย์กรุงเทพ

(๕) เมื่อสิ่งต้องห้ามมาถึงด่านตรวจพืชตาม (๔) แล้ว ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือตัวแทนแจ้งการนำเข้าและส่งมอบสิ่งต้องห้ามนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามจะนำเข้ามาด้วยตนเองหรือโดยวิธีอื่น

(๖) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งและตรวจสอบความถูกต้องของการนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามตาม (๑) ถึง (๕) แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชที่นำเข้าส่งสิ่งต้องห้ามไปกักไว้ ณ สถานกักพืช เพื่อตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชชั้นละเอียด โดยผู้นำเข้าเป็นผู้รับผิดชอบในค่าใช้จ่ายดังกล่าว

การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามที่เป็นพืชตัดต่อสารพันธุกรรม ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๔ กรณีที่ผู้นำเข้ารายใดได้รับใบอนุญาตให้นำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว หากปรากฏว่าในขณะนั้นมีศัตรูพืชร้ายแรงระบาดหรือมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีศัตรูพืชร้ายแรงระบาดในประเทศ ต้นทางที่จะมีการนำสิ่งต้องห้ามนั้นเข้ามา หรือในระหว่างการทดลองหรือวิจัย หากปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้อธิบดีพิจารณายกเลิกใบอนุญาตหรือกำหนดเงื่อนไขอื่นตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องแจ้งให้อธิบดีทราบ เมื่อดำเนินการทดลองหรือวิจัยเสร็จสิ้นแล้ว

ข้อ ๖ สิ่งต้องห้ามหรือผลผลิตที่ได้จากสิ่งต้องห้ามนั้น ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ทำลายภายใต้การควบคุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือ

(๒) จัดการตามที่เห็นสมควรตามที่อธิบดีเห็นชอบ

ข้อ ๗ ค่าใช้จ่ายพนักงานเจ้าหน้าที่ในการกำกับดูแลระหว่างการทดลองหรือวิจัย ให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

หมวด ๒

การนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้า

ข้อ ๘ สิ่งต้องห้ามที่นำเข้าเพื่อการค้าต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชแล้ว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๙ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้า ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งสิ่งต้องห้ามนั้นต่ออธิบดี ณ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรหรือด่านตรวจพืช หรือยื่นทางไปรษณีย์ถึงสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เลขที่ ๕๐ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๐๐

ข้อ ๑๐ การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้าให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องนำเข้าทางด่านตรวจพืช และต้องมีใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้าม พร้อมด้วยใบรับรองสุขอนามัยพืชของหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกกำกับมาด้วย โดยใบรับรองสุขอนามัยพืชต้องระบุรายละเอียดตามเงื่อนไขการอนุญาตนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการค้านั้น ๆ

(๒) เมื่อสิ่งต้องห้ามมาถึงด่านตรวจพืช ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือตัวแทนแจ้งการนำเข้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

ในกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะส่งสิ่งต้องห้ามนั้นต่อไปยังประเทศอื่น ให้แจ้งการส่งต่อสิ่งต้องห้ามนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

(๓) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตาม (๑) และ (๒) แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชที่นำเข้า ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสิ่งต้องห้าม ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตนำเข้า

(๔) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตาม (๓) ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้อนุญาตให้นำเข้าได้

(๕) ในระหว่างการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชเพื่อประกอบการอนุญาตให้นำเข้า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรือกักสิ่งต้องห้ามไว้ ณ ด่านตรวจพืชหรือสถานกักพืชหรือสถานที่อื่นใดตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

หากตรวจพบศัตรูพืช ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้เจ้าของทำการกำจัดศัตรูพืช ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการกำจัดศัตรูพืชได้ ให้ทำลายหรือสั่งให้ส่งสิ่งต้องห้ามนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร

หมวด ๓

การนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อกิจการอื่น

ข้อ ๑๑ สิ่งต้องห้ามที่นำเข้าเพื่อกิจการอื่นต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชแล้วตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๒ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อกิจการอื่น เช่น เพื่อการวิเคราะห์คุณภาพคุณสมบัติในห้องปฏิบัติการ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามนั้นต่ออธิบดี ณ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรหรือด่านตรวจพืช หรือยื่นทางไปรษณีย์ถึงสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เลขที่ ๕๐ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๐๐

ข้อ ๑๓ การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามเพื่อกิจการอื่น ต้องนำเข้าทางด่านตรวจพืช และต้องมีใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้าม พร้อมด้วยใบรับรองสุขอนามัยพืช

ให้นำความในข้อ ๑๐ (๒) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับแก่การพิจารณาอนุญาตให้นำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อกิจการอื่นโดยอนุโลม

หมวด ๔

การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้าม

ข้อ ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้าม ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามนั้นต่ออธิบดี ณ สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตรหรือด่านตรวจพืช หรือยื่นทางไปรษณีย์ถึงสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เลขที่ ๕๐ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๕๐๐

ข้อ ๑๕ การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องผ่านการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชแล้ว ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๒) ต้องนำผ่านทางด่านตรวจพืช และต้องมีใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้าม พร้อมด้วยใบรับรองสุขอนามัยพืช

(๓) ต้องติดบัตรกำกับบนหีบห่อบรรจุสิ่งต้องห้าม

(๔) การนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามไม่ว่าจะเป็นพืช พาหะ หรือศัตรูพืชต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๕) เมื่อสิ่งต้องห้ามที่จะนำเข้าผ่านราชอาณาจักรมาถึงด่านตรวจพืชต้นทาง ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือตัวแทนแจ้งการนำเข้าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชดังกล่าว และหลังจากตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกการส่งปล่อยท้ายใบแจ้งนั้น เพื่อให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือตัวแทนนำไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชปลายทางเพื่อผ่านออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๑๖ ใบอนุญาตนำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการทดลองหรือวิจัย เพื่อการค้า และเพื่อกิจการอื่น และใบอนุญาตนำเข้าซึ่งสิ่งต้องห้ามหนึ่งฉบับ ให้ใช้ได้กับสิ่งต้องห้ามหนึ่งชนิดพืช จากหนึ่งแหล่งกำเนิด

หมวด ๕

การนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งกักตักและสิ่งไม่ต้องห้าม

ข้อ ๑๗ การนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งกักตักให้ปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องนำเข้าหรือนำผ่านทางด่านตรวจพืช และต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชของหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศที่ส่งออกกำกับมาด้วย โดยใบรับรองสุขอนามัยพืชดังกล่าวต้องระบุการปลอดศัตรูพืช การกำจัดศัตรูพืช หรือระบุร้อยละของศัตรูพืชที่จะพึงมีได้ตามชนิดของศัตรูพืชให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

(๒) เมื่อสิ่งกักตักเข้ามาถึงด่านตรวจพืช ให้ผู้นำเข้าหรือเจ้าของแจ้งการนำเข้าหรือนำผ่านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้นำเข้าหรือเจ้าของจะนำเข้าซึ่งสิ่งกักตักนั้นด้วยตนเองหรือโดยวิธีอื่น

ในกรณีผู้นำเข้าประสงค์จะส่งสิ่งกักตักนั้นต่อไปยังประเทศอื่น ให้แจ้งการส่งต่อสิ่งกักตักนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

เล่ม ๑๒๕ ตอนพิเศษ ๑๖๕ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๑

(๓) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตาม (๑) และ (๒) แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชที่นำเข้า ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารและสิ่งกักักัด ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด

(๔) เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบตาม (๓) ถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้อนุญาตให้นำเข้าได้

(๕) ในระหว่างการตรวจวินิจฉัยศัตรูพืชเพื่อประกอบการอนุญาตให้นำเข้า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดหรือกักสิ่งกักักัดไว้ ณ ด่านตรวจพืชหรือสถานกักพืชหรือสถานอื่นใด ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

หากตรวจพบศัตรูพืชให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้เจ้าของทำการกำจัดศัตรูพืช ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการกำจัดศัตรูพืชได้ ให้ทำลายหรือสั่งให้ส่งสิ่งกักักัดนั้นออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๑๘ การนำผ่านซึ่งสิ่งกักักัด

เมื่อสิ่งกักักัดที่จะนำผ่านราชอาณาจักรมาถึงด่านตรวจพืชต้นทาง ให้เจ้าของหรือตัวแทนแจ้งการนำผ่านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชดังกล่าว และหลังจากตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกการส่งปล่อยท้ายใบแจ้งนั้น เพื่อให้เจ้าของหรือตัวแทนนำไปแสดงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ด่านตรวจพืชปลายทางเพื่อผ่านออกไปนอกราชอาณาจักร

ข้อ ๑๙ ผู้นำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งไม่ต้องห้าม ต้องมีใบรับรองสุขอนามัยพืชกำกับมาด้วย และแจ้งการนำเข้าหรือนำผ่านต่อพนักงานเจ้าหน้าที่

— ให้นำความในข้อ ๑๗ มาใช้บังคับแก่การนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งไม่ต้องห้ามโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๐ ใบอนุญาต บัตรอนุญาตการนำเข้าหรือนำผ่าน หนังสืออนุญาตให้นำออกจากด่านตรวจพืช สถานกักพืช หรือยานพาหนะ หรือการใด ๆ ที่ออกหรือได้ดำเนินการไว้แล้ว ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ก่อนหรือในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลบังคับต่อไป โดยถือว่าเป็นใบอนุญาต บัตรกำกับการนำเข้าหรือนำผ่าน หนังสืออนุญาตให้นำออกจากด่านตรวจพืช สถานกักพืช หรือยานพาหนะ หรือการดำเนินการใด ๆ ที่ออกหรือดำเนินการตามประกาศนี้

ข้อ ๒๑ คำขอรับใบอนุญาต หรือการแจ้งที่ได้ยื่นหรือดำเนินการใด ๆ ไว้แล้ว ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ก่อนหรือในวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอรับใบอนุญาต หรือการแจ้งที่ยื่นหรือดำเนินการใด ๆ ตามประกาศนี้

ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑

เมทนี สุคนธรักษ์

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

แบบแนบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำเข้าหรือนำผ่าน
ซึ่งสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม พ.ศ. ๒๕๕๑

-
๑.	คำขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการทดลองหรือวิจัย	แบบ พ.ก. ๑
๒.	คำขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า	แบบ พ.ก. ๒
๓.	คำขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อกิจการอื่น
ที่ไม่ใช่การทดลองหรือวิจัยและการค้า	แบบ พ.ก. ๓
๔.	คำขออนุญาตนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสิ่งต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๔
๕.	ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการทดลองหรือวิจัย	แบบ พ.ก. ๑-๑
๖.	ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการค้า	แบบ พ.ก. ๒-๑
๗.	ใบอนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อกิจการอื่น
ที่ไม่ใช่การทดลองหรือวิจัยและการค้า	แบบ พ.ก. ๓-๑
๘.	ใบอนุญาตนำผ่านราชอาณาจักรซึ่งสิ่งต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๔-๑
๙.	หนังสืออนุญาตให้นำสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน หรือสิ่งไม่ต้องห้าม
ออกไปจากด่านตรวจพืช สถานกักพืช ยานพาหนะ หรือสถานที่ใดๆ	แบบ พ.ก. ๖
๑๐.	บัตรกำกับบนภาชนะบรรจุสำหรับการนำเข้าสิ่งต้องห้าม
เพื่อการทดลองหรือวิจัย	แบบ พ.ก. ๑-๒
๑๑.	บัตรกำกับบนภาชนะบรรจุสำหรับการนำผ่านสิ่งต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๔-๒
๑๒.	ใบแจ้งการนำเข้าสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๕
๑๓.	ใบแจ้งการนำผ่านสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๕-๑
๑๔.	ใบแจ้งการนำเข้าและการส่งต่อสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๕-๒
๑๕.	ใบแจ้งการกักสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๕-๓
๑๖.	ใบแจ้งการยึดสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๕-๔
๑๗.	ใบแจ้งให้จัดการกับสิ่งต้องห้าม สิ่งกักตุน และสิ่งไม่ต้องห้าม	แบบ พ.ก. ๕-๕
-

กรม พ.ร.บ.
Form P.Q. 1

ใบขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการทดลองหรือวิจัย
ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Application for Permit to Import Prohibited Articles for Research Purposes
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

เลขที่ใบ
Receipt No.
วันที่
Date
ผู้รับทราบ
Signature

ใบนี้ 6 ปี นับจากวันที่ได้รับอนุญาต
No. Valid for 6 years from the date of issue

๑. ชื่อผู้ยื่นขออนุญาต
Name of applicant
ชื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
Name of responsible person
ชื่อหน่วยงาน
Name of organization
ที่อยู่
Address

จังหวัด _____ จังหวัด _____ โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____
Province _____ Province _____ Telephone _____ Facsimile _____

๒. ชื่อและสถานะของสิ่งต้องห้าม
Name and status of prohibited article
ประเภท _____
Category _____

๓. มีขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้าประเทศไทยหรือไม่
Do you apply for permission to import prohibited articles to Thailand? ใช่ ไม่ใช่

ที่	ชื่อสิ่งต้องห้าม	จำนวนหรือปริมาณ	ปริมาณ	ประเทศต้นกำเนิด
No.	Name of prohibited article	Quantity	Quantity	Place of origin

๔. ลักษณะของวัสดุ
Describe packing material
สิ่งต้องห้ามบรรจุในภาชนะชนิดใด ภาชนะที่ดัดแปลงเป็นพิเศษ ภาชนะที่ดัดแปลงตามปกติ

๕. สถานะของสิ่งต้องห้าม
Status of prohibited article
 วัสดุปลูก วัสดุเพาะพันธุ์ วัสดุขยายพันธุ์ วัสดุอื่น
Plant material Propagative material Breeding material Other

กรม พ.ร.บ.
Form P.Q. 1

๑. รายละเอียดการนำเข้าสิ่งต้องห้าม
Details of importation of prohibited articles

๒. รายละเอียดของสิ่งต้องห้าม
Details of prohibited articles

๓. รายละเอียดของวัสดุ
Details of packing material

๔. สถานะของสิ่งต้องห้าม
Status of prohibited article

ลายมือชื่อผู้ยื่นขออนุญาต
Signature of applicant

หมายเหตุ: กรุณาตรวจสอบรายการสิ่งต้องห้ามที่แนบมา
Remarks: Please check the list of prohibited articles attached.

กรม พ.ร.บ.
Form P.Q. 1

ใบขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อการทดลองหรือวิจัย
ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Permit to Import Prohibited Articles for Research Purposes
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

ใบขออนุญาตนี้
Permit No. _____ กรมวิชาการเกษตร
Department of Agriculture

ใบขออนุญาตนี้ออกให้
This permit is issued to
ชื่อ
Name
อาชีพ
Occupation

จังหวัด _____ จังหวัด _____
Province _____ Province _____

๓. มีขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้าประเทศไทยหรือไม่
Do you apply for permission to import prohibited articles to Thailand? ใช่ ไม่ใช่

ที่	ชื่อสิ่งต้องห้าม	จำนวนหรือปริมาณ	ปริมาณ	ประเทศต้นกำเนิด
No.	Name of prohibited article	Quantity	Quantity	Place of origin

๕. สถานะของสิ่งต้องห้าม
Status of prohibited article
 วัสดุปลูก วัสดุเพาะพันธุ์ วัสดุขยายพันธุ์ วัสดุอื่น

๖. ลักษณะของวัสดุ
Describe packing material
สิ่งต้องห้ามบรรจุในภาชนะชนิดใด ภาชนะที่ดัดแปลงเป็นพิเศษ ภาชนะที่ดัดแปลงตามปกติ

๗. สถานะของสิ่งต้องห้าม
Status of prohibited article
 วัสดุปลูก วัสดุเพาะพันธุ์ วัสดุขยายพันธุ์ วัสดุอื่น

ออกให้ ณ วันที่ _____ ปี _____ พ.ศ.
Issued on _____ Date _____ Month _____ Year

โดย _____
Signature

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
Director General of the Department of Agriculture

ใบกำกับของบรรจุภัณฑ์นำเข้าสิ่งต้องห้ามเพื่อการทดลองหรือวิจัย
Tagged list of packages for importation of prohibited articles for research purposes

Table with columns for No., Name of prohibited article, Quantity, and Place of origin. The table is mostly empty with some faint text visible.

๓๕ พ.ร.บ. (ก)

หน้า ๑ จาก ๑

หน้า ๑ จาก ๑

คำแนะนําการนำเข้าสิ่งต้องห้ามสู่ประเทศไทย
Directive for Mailing Prohibited Articles to Thailand

- ห้ามนำสิ่งต้องห้ามมาส่งมอบหรือจัดส่ง
Do not bring any delivery address package
- ติดฉลากกำกับ (แบบ พ.ร.บ. ๑-๑) บนสิ่งต้องห้ามหรือบรรจุภัณฑ์
Attach the permit and yellow tag (Form P.Q. 1-3) correctly outside face of package
- ส่งมอบสิ่งต้องห้ามให้แก่กรมวิชาการเกษตรเท่านั้น
Ship only prohibited articles covered by the import permit. Other articles must be self-delivered.

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
Department of Agriculture, Ministry of Agriculture and Cooperatives

Form P.Q. 4
Form P.Q. 4

ใบอนุญาตนำเข้าของพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
ที่ไม่ใช่เพื่อการค้าหรือเพื่อการเกษตรภายใต้กฎหมายกักกันพืช พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
Permit to Import Prohibited Articles for the Purpose
Other than Research and Commerce under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

ใบอนุญาตเลขที่ _____ สาขาวิชาเกษตร
Permit No. _____ Department of Agriculture

ใบอนุญาตนี้ให้เพื่อ _____
This permit is issued to _____
ชื่อผู้ขออนุญาต _____
Name of applicant _____

พื้นที่การงอกเมล็ดพืชในอนุญาตให้ใช้สำหรับ ดังนี้
Certify that this permit is issued for prohibited articles as follows:

ที่	ชื่อสิ่งมีชีวิต	จำนวนต้นพันธุ์	ปริมาณ	สถานที่ปลูก
No.	Name of prohibited article	Plant parts	Quantity	Place of origin

วันที่ออกใบนี้ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
Date of issue of this quarantine permit _____
ใบอนุญาตนี้ใช้ได้ _____
This permit is valid within the number of months as follows:

อธิบดีกรมกักกันพืช
Director General of the Department of Agriculture

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

คำขอใบอนุญาตนำเข้าของพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
ตามพระราชบัญญัติกักกัน พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
Application for Permit to Bring in Prohibited Articles
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

Form P.Q. 4
Form P.Q. 4

ชื่อผู้ขออนุญาต _____ วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
The importer's name _____ Date _____ Month _____ Year _____

ชื่อของนิติบุคคล _____ ที่อยู่ _____
Name of applicant _____ Address _____
หรือตัวแทนของบริษัท _____ ที่อยู่ _____
or authorized representative of importer's office _____ Address _____

1. ชื่อสิ่งมีชีวิต _____
Name of prohibited article _____
หรือตัวแทนของบริษัท _____ ที่อยู่ _____
or authorized representative of importer's office _____ Address _____

2. วัตถุประสงค์ในการนำเข้าของพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
Certify that this permit is issued for prohibited articles as follows:

ที่	ชื่อสิ่งมีชีวิต	จำนวนต้นพันธุ์	ปริมาณ	สถานที่ปลูก
No.	Name of prohibited article	Plant parts	Quantity	Place of origin

3. ลักษณะการนำเข้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
Form of entry of plant quarantine article

ปลูกในสวน ปลูกในแปลง ปลูกในแปลงเพาะ ปลูกในแปลงปลูก

ปลูกในแปลงเพาะ ปลูกในแปลงปลูก ปลูกในแปลงปลูก ปลูกในแปลงปลูก

4. ลักษณะการนำเข้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
Form of entry of plant quarantine article

ปลูกในสวน ปลูกในแปลง ปลูกในแปลงเพาะ ปลูกในแปลงปลูก

ปลูกในแปลงเพาะ ปลูกในแปลงปลูก ปลูกในแปลงปลูก ปลูกในแปลงปลูก

อธิบดีกรมกักกันพืช
Director General of the Department of Agriculture

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

Form P.Q. 4
Form P.Q. 4

ขออนุญาตนำเข้าของพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
I hereby declare that the information given above is correct and true and that I will comply with all the provisions of the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended.

ชื่อผู้ขออนุญาต _____
Name of applicant _____

อธิบดีกรมกักกันพืช
Director General of the Department of Agriculture

หน้า ๒ จาก ๒
Page 2 of 2

ใบอนุญาตนำเข้าของพืชและผลิตภัณฑ์พืชอื่น ๆ
ตามพระราชบัญญัติกักกัน พ.ศ. ๒๕๐๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
Permit to Bring in Prohibited Articles
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

Form P.Q. 4
Form P.Q. 4

ใบอนุญาตเลขที่ _____ สาขาวิชาเกษตร
Permit No. _____ Department of Agriculture

ใบอนุญาตนี้ให้เพื่อ _____
This permit is issued to _____
ชื่อผู้ขออนุญาต _____
Name of applicant _____

พื้นที่การงอกเมล็ดพืชในอนุญาตให้ใช้สำหรับ ดังนี้
Certify that this permit is issued for prohibited articles as follows:

ที่	ชื่อสิ่งมีชีวิต	จำนวนต้นพันธุ์	ปริมาณ	สถานที่ปลูก
No.	Name of prohibited article	Plant parts	Quantity	Place of origin

วันที่ออกใบนี้ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____
Date of issue of this quarantine permit _____

ใบอนุญาตนี้ใช้ได้ _____
This permit is valid within the number of months as follows:

อธิบดีกรมกักกันพืช
Director General of the Department of Agriculture

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

ฉลากคำเตือนบนบรรจุภัณฑ์ของพืชที่ห้ามนำเข้า
Tag label on package for bringing in plants of prohibited species

ขนาด 10 ซม. x 15 ซม.
Size 10 cm x 15 cm

การนำเข้าพืชที่ห้ามนำเข้า
This package contains plants of prohibited species under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amendment

ใบแจ้งความห้ามนำเข้าพืช สัตว์ป่าคุ้มครองและสิ่งมีชีวิตอื่น
การตรวจพบพืชที่ห้ามนำเข้า พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Declaration for the Import of Prohibited, Restricted and Unapproved Animals under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amendment

กรม พ.ศ. ๕
Form P.Q. 5

ชื่อผู้ยื่นคำขอ: _____ วันที่: _____ ปี: _____
To: Director General of the Department of Agriculture Date: Month Year

๑. ชื่อพืช
Name of applicant: _____
หรือผู้ยื่นคำขอ: _____
or authorized representative of importer (name of importer): _____

ที่อยู่: _____
Address: _____

ชนิดพืช: _____ ชนิดพืช: _____ ชนิดพืช: _____
Plant: Plant: Plant:

๒. ปริมาณพืชที่นำเข้า จำนวนพืช จำนวนเมล็ด จำนวนกิ่งพันธุ์ อื่นๆ
Which to declare for the import of prohibited, restricted and unapproved animals as follows: No. of plants No. of seeds No. of cuttings Other

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	พันธุ์	แหล่งผลิต
No.	Name of plant	Quantity	Variety	Place of origin

สถานที่: _____ วันที่ออก: _____
Place of origin: _____ Date of issue: _____

วันที่ออก: _____ วันที่ออก: _____
Date of issue: _____ Date of issue: _____

ใบอนุญาตนำเข้าพืชที่ห้ามนำเข้า: _____
Phytosanitary Certificate No.: _____

ผู้ยื่นคำขอ: _____
Signature of applicant or authorized representative

หน้า ๑ จาก ๒
Page 1 of 2

กรม พ.ศ. ๕
Form P.Q. 5

ใบแจ้งความห้ามนำเข้าพืช
Declaration for bringing in plants of prohibited, restricted and unapproved animals

ชื่อผู้ยื่นคำขอ: _____ วันที่: _____ ปี: _____
To: Director General of the Department of Agriculture Date: Month Year

๑. ชื่อพืช
Name of applicant: _____
หรือผู้ยื่นคำขอ: _____
or authorized representative of importer (name of importer): _____

ที่อยู่: _____
Address: _____

ชนิดพืช: _____ ชนิดพืช: _____ ชนิดพืช: _____
Plant: Plant: Plant:

๒. ปริมาณพืชที่นำเข้า จำนวนพืช จำนวนเมล็ด จำนวนกิ่งพันธุ์ อื่นๆ
Which to declare for the import of prohibited, restricted and unapproved animals as follows: No. of plants No. of seeds No. of cuttings Other

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	พันธุ์	แหล่งผลิต
No.	Name of plant	Quantity	Variety	Place of origin

สถานที่: _____ วันที่ออก: _____
Place of origin: _____ Date of issue: _____

วันที่ออก: _____ วันที่ออก: _____
Date of issue: _____ Date of issue: _____

ใบอนุญาตนำเข้าพืชที่ห้ามนำเข้า: _____
Phytosanitary Certificate No.: _____

ผู้ยื่นคำขอ: _____
Signature of applicant or authorized representative

หน้า ๑ จาก ๒
Page 1 of 2

กรม พ.ศ. ๕
Form P.Q. 5

ใบแจ้งความห้ามนำเข้าพืช สัตว์ป่าคุ้มครองและสิ่งมีชีวิตอื่น
การตรวจพบพืชที่ห้ามนำเข้า พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Declaration for bringing in plants of Prohibited, Restricted and Unapproved Animals under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amendment

กรม พ.ศ. ๕
Form P.Q. 5

ชื่อผู้ยื่นคำขอ: _____ วันที่: _____ ปี: _____
To: Director General of the Department of Agriculture Date: Month Year

๑. ชื่อพืช
Name of applicant: _____
หรือผู้ยื่นคำขอ: _____
or authorized representative of importer (name of importer): _____

ที่อยู่: _____
Address: _____

ชนิดพืช: _____ ชนิดพืช: _____ ชนิดพืช: _____
Plant: Plant: Plant:

๒. ปริมาณพืชที่นำเข้า จำนวนพืช จำนวนเมล็ด จำนวนกิ่งพันธุ์ อื่นๆ
Which to declare for the import of prohibited, restricted and unapproved animals as follows: No. of plants No. of seeds No. of cuttings Other

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	พันธุ์	แหล่งผลิต
No.	Name of plant	Quantity	Variety	Place of origin

สถานที่: _____ วันที่ออก: _____
Place of origin: _____ Date of issue: _____

วันที่ออก: _____ วันที่ออก: _____
Date of issue: _____ Date of issue: _____

ใบอนุญาตนำเข้าพืชที่ห้ามนำเข้า: _____
Phytosanitary Certificate No.: _____

ผู้ยื่นคำขอ: _____
Signature of applicant or authorized representative

หน้า ๑ จาก ๒
Page 1 of 2

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

ใบแจ้งความขึ้นทะเบียนการนำเข้าพืชชนิดใหม่ (For plant only)

จุดนำเข้าพืชชนิดใหม่ (Point of entry of plant quarantine station) วันที่นำเข้า (Date of importation)

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

สถานที่ขึ้นทะเบียนพืชชนิดใหม่ (Signature of authorized officer)

จุดนำเข้าพืชชนิดใหม่ (Point of entry of plant quarantine station) วันที่นำเข้า (Date of importation)

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

สถานที่ขึ้นทะเบียนพืชชนิดใหม่ (Signature of authorized officer)

หมายเหตุ: โปรดตรวจสอบหมายเลข ✓ ไม่พบ ✗ พบเชื้อสาเหตุโรคพืช (Note: Check the check mark symbol ✓ or check mark ✗ in front of the required item)

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

ใบแจ้งความขึ้นทะเบียนการนำเข้าพืชชนิดใหม่ (For plant and seedling only)
 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 Declaration for the Import and Re-Export of Prohibited, Restricted and Unapproved Articles under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

เลขที่: ()
 วันที่: ()
 ปี: ()
 สถานที่: ()

กรมการเกษตรและสหกรณ์ (Ministry of Agriculture and Forestry)
 กรม карантин растений (Department of Quarantine of Plants)

ชื่อ: ()
 วันที่: ()
 ปี: ()

๑. ชื่อพืช (Name of specimen or authorized representative of importer (name of importer))
 ชื่อ: ()
 ที่อยู่: ()
 จังหวัด: ()
 โทรศัพท์: ()

๒. ลักษณะการนำเข้า (Way to import the specimen and to export of prohibited, restricted and unapproved articles of following):
 นำเข้าเพื่อจำหน่าย (For sale)
 นำเข้าเพื่อใช้ส่วนตัว (For personal use)
 นำเข้าเพื่อใช้ในงานวิจัย (For research)
 นำเข้าเพื่อใช้ในงานศึกษา (For study)

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	มูลค่า	แหล่งกำเนิด
No.	Name of plant	Quantity	Value	Place of origin

วันที่: ()
 วันที่ออกใบแจ้งความ: ()
 วันที่นำเข้า: ()
 วันที่นำออก: ()
 วัตถุประสงค์: ()
 ประเทศต้นกำเนิด: ()
 ประเทศนำเข้า: ()
 ประเทศส่งออก: ()

โปรดแจ้งกรณีพืชชนิดใหม่หรือพืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (Please inform if the specimen is a new plant or a specimen of a new plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ (New plant species)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)

ลายเซ็นผู้แจ้งความ (Signature of reporter or authorized representative)

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

๑. ใบแจ้งความขึ้นทะเบียนการนำเข้าพืชชนิดใหม่ (For plant only)

จุดนำเข้าพืชชนิดใหม่ (Point of entry of plant quarantine station) วันที่นำเข้า (Date of importation)

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

สถานที่ขึ้นทะเบียนพืชชนิดใหม่ (Signature of authorized officer)

จุดนำเข้าพืชชนิดใหม่ (Point of entry of plant quarantine station) วันที่นำเข้า (Date of importation)

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article
 วัตถุประสงค์: Prohibited article

สถานที่ขึ้นทะเบียนพืชชนิดใหม่ (Signature of authorized officer)

หมายเหตุ: โปรดตรวจสอบหมายเลข ✓ ไม่พบ ✗ พบเชื้อสาเหตุโรคพืช (Note: Check the check mark symbol ✓ or check mark ✗ in front of the required item)

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

กรม พ.ศ. ๕-๒
Form P.Q. 5-1

ใบแจ้งความขึ้นทะเบียนการนำเข้าพืชชนิดใหม่ (For plant and seedling only)
 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 Notification of Hold of Prohibited, Restricted and Unapproved Articles under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

กรมการเกษตรและสหกรณ์ (Ministry of Agriculture and Forestry)
 กรม карантин растений (Department of Quarantine of Plants)

กรมการเกษตรและสหกรณ์ (Ministry of Agriculture and Forestry)
 กรม карантин растений (Department of Quarantine of Plants)

ชื่อ: ()
 วันที่: ()
 ปี: ()

๑. ชื่อพืช (Name of specimen or authorized representative)
 ชื่อ: ()
 ที่อยู่: ()
 จังหวัด: ()
 โทรศัพท์: ()

๒. ลักษณะการนำเข้า (Way to import the specimen and to export of prohibited, restricted and unapproved articles of following):
 นำเข้าเพื่อจำหน่าย (For sale)
 นำเข้าเพื่อใช้ส่วนตัว (For personal use)
 นำเข้าเพื่อใช้ในงานวิจัย (For research)
 นำเข้าเพื่อใช้ในงานศึกษา (For study)

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	มูลค่า	แหล่งกำเนิด
No.	Name of plant	Quantity	Value	Place of origin

วันที่: ()
 วันที่ออกใบแจ้งความ: ()
 วันที่นำเข้า: ()
 วันที่นำออก: ()
 วัตถุประสงค์: ()
 ประเทศต้นกำเนิด: ()
 ประเทศนำเข้า: ()
 ประเทศส่งออก: ()

โปรดแจ้งกรณีพืชชนิดใหม่หรือพืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (Please inform if the specimen is a new plant or a specimen of a new plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ (New plant species)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)
 พืชชนิดใหม่ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศอื่น (New plant species from another country)

ลายเซ็นผู้แจ้งความ (Signature of reporter or authorized representative)

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม ก.บ. ๕๑
Form P.Q. 5-1

ใบแจ้งการยึด วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์
กรมการตรวจพืช ๓๓, ๒๕๖๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Notification of Seizure of Prohibited, Restricted and Unapproved Articles
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

แจ้งกรม ก.บ. _____ เลขที่ใบแจ้ง _____ กรมการตรวจพืช
Report to Form P.Q. Document No. Department of Agriculture

ขอแจ้งว่าข้าพเจ้า/ดิฉัน ขอแจ้งว่าวัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้ มีดังนี้ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย วัตถุไม่พึงประสงค์

By virtue of Section 13 of the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and amended, you are hereby notified that the prohibited, restricted and unapproved articles are held as follows:

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	มูลค่า	แหล่งกำเนิด
No.	Name of Plant	Quantity	Value	Place of origin

๑. ชื่อผู้แจ้งการยึดกุม
Name of Inspector or authorized representative
ชื่อ _____
Address _____
Province _____
อำเภอ _____
ตำบล _____
Postcode _____
Factory or company name _____
Factory to comply with phytosanitary requirements _____

ขอแจ้งชื่อผู้ถือครองทรัพย์สิน
Report of subject of seizure

ชื่อ _____
Date Month Year

หมายเหตุ มีเครื่องหมาย ✓ ใบแจ้ง หรือมีเครื่องหมายอื่น
Note: Does the check mark symbol ✓ have check block in front of the reported text

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม ก.บ. ๕๑
Form P.Q. 5-2

ใบแจ้งการยึด วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์
กรมการตรวจพืช ๓๓, ๒๕๖๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

Notification of Emergency Action of Prohibited, Restricted and Unapproved Articles
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

แจ้งกรม ก.บ. _____ เลขที่ใบแจ้ง _____ กรมการตรวจพืช
Report to Form P.Q. Document No. Department of Agriculture

ขอแจ้งว่ากรมการตรวจพืช กรมการตรวจพืช ๓๓, ๒๕๖๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ขอแจ้งให้ท่านได้รับทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย วัตถุไม่พึงประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้

By virtue of Section 13 of the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and amended, you are hereby notified to supply prohibited materials for the following prohibited, restricted and unapproved articles under the quarantine Act as subject of seizure. Prohibited materials shall be accompanied with the quarantine permit and shall be accompanied with the quarantine permit.

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	มูลค่า	แหล่งกำเนิด
No.	Name of Plant	Quantity	Value	Place of origin

๑. ชื่อผู้แจ้งการยึดกุม
Name of Inspector or authorized representative
ชื่อ _____
Address _____
Province _____
อำเภอ _____
ตำบล _____
Postcode _____
Factory or company name _____
Factory to comply with phytosanitary requirements _____

ขอแจ้งชื่อผู้ถือครองทรัพย์สิน
Report of subject of seizure

ชื่อ _____
Date Month Year

หมายเหตุ มีเครื่องหมาย ✓ ใบแจ้ง หรือมีเครื่องหมายอื่น
Note: Does the check mark symbol ✓ have check block in front of the reported text

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม ก.บ. ๖
Form P.Q. 6

หนังสืออนุญาตให้นำ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์ ไปปล่อย ณ สถานที่ กรมการตรวจพืช
หรือขอขนถ่าย วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์ ณ สถานที่ กรมการตรวจพืช

Permit to Move Prohibited, Restricted or Unapproved Articles
from Plant Quarantine Station, Port-Entry Quarantine Station, Carrier or Other Designated Place
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

ใบแจ้งกรม ก.บ. _____ กรมการตรวจพืช
Permit No. Department of Agriculture

ใบแจ้งอนุญาตให้นำ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์
This permit is granted to
ชื่อ _____
Address _____
อำเภอ _____
ตำบล _____
Postcode _____
Factory or company name _____
Factory to comply with phytosanitary requirements _____

ขอแจ้งว่าข้าพเจ้า/ดิฉัน ขอแจ้งว่า วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย วัตถุไม่พึงประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์

Certify that has permit to move prohibited, restricted or unapproved articles as follows: See attachment

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	มูลค่า	แหล่งกำเนิด
No.	Name of Plant	Quantity	Value	Place of origin

ใบแจ้งวันที่ _____ วันที่ _____
Date Date

จาก กรมการตรวจพืช กรมการตรวจพืช กรมการตรวจพืช
From Plant Quarantine Station/Quarantine Station/Quarantine Station

ที่ สถานที่อื่นใด

Designated place Address

จังหวัด _____ อำเภอ _____ ตำบล _____
Province Amphoe Tambon

ขอแจ้งวันที่ _____ เดือน _____ ปี _____
Issued on Date Month Year

ขอแจ้งชื่อผู้ถือครองทรัพย์สิน
Report of subject of seizure

ชื่อ _____
Date Month Year

หมายเหตุ มีเครื่องหมาย ✓ ใบแจ้ง หรือมีเครื่องหมายอื่น
Note: Does the check mark symbol ✓ have check block in front of the reported text

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

กรม ก.บ. ๖
Form P.Q. 6

หนังสืออนุญาตให้นำ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์ ไปปล่อย ณ สถานที่ กรมการตรวจพืช
หรือขอขนถ่าย วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์ ณ สถานที่ กรมการตรวจพืช

Permit to Move Prohibited, Restricted or Unapproved Articles
from Plant Quarantine Station, Port-Entry Quarantine Station, Carrier or Other Designated Place
under the Plant Quarantine Act B.E. 2507 and Amended

ใบแจ้งกรม ก.บ. _____ กรมการตรวจพืช
Permit No. Department of Agriculture

ใบแจ้งอนุญาตให้นำ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์
This permit is granted to
ชื่อ _____
Address _____
อำเภอ _____
ตำบล _____
Postcode _____
Factory or company name _____
Factory to comply with phytosanitary requirements _____

ขอแจ้งว่าข้าพเจ้า/ดิฉัน ขอแจ้งว่า วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย วัตถุไม่พึงประสงค์ ตามที่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายฉบับนี้ วัตถุต้องห้าม วัตถุต้องสงสัย หรือ วัตถุไม่พึงประสงค์

Certify that has permit to move prohibited, restricted or unapproved articles as follows: See attachment

ที่	ชื่อพืช	ปริมาณ	มูลค่า	แหล่งกำเนิด
No.	Name of Plant	Quantity	Value	Place of origin

ใบแจ้งวันที่ _____ วันที่ _____
Date Date

จาก กรมการตรวจพืช กรมการตรวจพืช กรมการตรวจพืช
From Plant Quarantine Station/Quarantine Station/Quarantine Station

ที่ สถานที่อื่นใด

Designated place Address

จังหวัด _____ อำเภอ _____ ตำบล _____
Province Amphoe Tambon

ขอแจ้งวันที่ _____ เดือน _____ ปี _____
Issued on Date Month Year

ขอแจ้งชื่อผู้ถือครองทรัพย์สิน
Report of subject of seizure

ชื่อ _____
Date Month Year

หมายเหตุ มีเครื่องหมาย ✓ ใบแจ้ง หรือมีเครื่องหมายอื่น
Note: Does the check mark symbol ✓ have check block in front of the reported text

หน้า ๑ จาก ๑
Page 1 of 1

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติในการขออนุญาตนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้าม
ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่แก้ไขแล้ว
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการปรับปรุงแนวทางปฏิบัติ ในการขออนุญาตนำเข้าหรือนำผ่านพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ที่เป็นสิ่งต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง กำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับขออนุญาตนำเข้าหรือนำผ่านซึ่งสิ่งต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๗

ข้อ ๒ ผู้ใดประสงค์จะนำเข้าพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ที่เป็นสิ่งต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มาศึกษา ทดลอง ในราชอาณาจักร จะต้องยื่นคำขออนุญาตนำสิ่งต้องห้ามเข้ามาในราชอาณาจักร ตามแบบ พ.ก. ๑ ต่อกกรมวิชาการเกษตร ที่กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร พร้อมเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๑ วัตถุประสงค์ และเหตุผล ในการนำเข้า

๒.๒ รายงานวิธีการและผลการทดลอง ตลอดจนระดับความปลอดภัยทางชีวภาพที่เคยดำเนินการมาก่อนและที่มีอยู่เดิม

๒.๓ ข้อมูลทางวิชาการเกี่ยวกับ

(๑) ชนิดพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมรวมทั้งชื่อทางพฤกษศาสตร์และสายพันธุ์

(๒) แหล่งหรือที่มา ของสารพันธุกรรมที่ใช้ตัดต่อ

หมวดเรื่อง : การกักกันพืชนำเข้า/สิ่งต้องห้ามเกี่ยวกับพืชดัดแปลงพันธุกรรม(GMOs)

- (๓) พาหะที่ใช้ในการถ่ายทอดสารพันธุกรรม
- (๔) ขนาดและการเรียงลำดับเบส (sequence) หรือการปรับเปลี่ยนที่ใส่เข้าไป (modification introduced) และบทบาทเฉพาะของสารพันธุกรรมที่ใช้ตัดต่อ
- (๕) ขั้นตอนหรือวิธีการที่ได้มาซึ่งพืชตัดต่อสารพันธุกรรม
- (๖) วิธีการตรวจสอบพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

๒.๔ เอกสารวิธีการศึกษาทดลอง ตามแนวทางการปฏิบัติในการศึกษาทดลองทางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตรสาขาพืช ตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และ/หรือ รายละเอียดของการศึกษาทดลองเฉพาะพืช เพิ่มเติมตามที่กรมวิชาการเกษตรเห็นสมควร

๒.๕ รายละเอียดอื่น ๆ ตามที่กรมวิชาการเกษตรเห็นสมควร

ข้อ ๓ เงื่อนไขในการศึกษาทดลอง

๓.๑ การศึกษาทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ต้องปฏิบัติตามแนวทางการทดลองเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมแนบท้ายประกาศนี้ และเมื่อกรมวิชาการเกษตรเห็นว่ามีความปลอดภัยทางชีวภาพเพียงพอ จึงจะดำเนินการทดลองตามวัตถุประสงค์อื่นได้

ข้อความในวรรคแรก ไม่รวมถึงการศึกษาดทดลองทางด้านประสิทธิภาพ ที่ทำการศึกษาดทดลองควบคู่กับการศึกษาดทดลองทางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ ภายใต้มาตรการควบคุมอย่างเข้มงวด

๓.๒ ผู้รับผิดชอบในโครงการศึกษาดทดลองจะต้องเป็นบุคคลที่เหมาะสมและกรมวิชาการเกษตรเชื่อถือ

ข้อ ๔ ขั้นตอนการอนุญาตให้นำเข้า

๔.๑ ผ่านการตรวจสอบหลักฐาน ตามข้อ 2 และเงื่อนไขตามข้อ ๓

๔.๒ ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

ข้อ ๕ ผู้รับใบอนุญาตให้นำเข้าจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

๕.๑ ในการนำเข้าพืชซึ่งได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ต้องมีใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate) จากประเทศต้นทางกำกับมาด้วย

ในกรณีที่พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ใช้จุลินทรีย์ในกระบวนการตัดต่อสารพันธุกรรม ใบรับรองปลอดศัตรูพืชต้องระบุในช่องคำอธิบายเพิ่มเติม (Additional Declaration) ด้วยว่า จุลินทรีย์ที่ใช้ในการตัดต่อสารพันธุกรรมได้หมดสภาพการเป็นเชื้อสาเหตุโรคพืชแล้ว หากหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบในการออกใบรับรองปลอดศัตรูพืชไม่สามารถให้การรับรองโดยระบุ

หมวดเรื่อง : การกักกันพืชนำเข้า/สิ่งต้องห้ามเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม(GMOs)

ข้อความดังกล่าว ลงในใบรับรองปลอดศัตรูพืชได้ ให้สถาบันที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับพืชตัดต่อสารพันธุกรรมนั้น ๆ เป็นผู้ออกหนังสือรับรอง

๕.๒ ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วย การนำเข้าสิ่งต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

๕.๓ ต้องแจ้งกำหนดการนำเข้าพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมต่อกรมวิชาการเกษตรก่อนการนำเข้า ๖๐ วัน

๕.๔ ต้องแจ้งชื่อด่านตรวจพืชที่นำเข้า ซึ่งสามารถนำเข้าได้ ๓ ด่าน เท่านั้น คือ ด่านตรวจพืชท่าเรือกรุงเทพฯ ด่านตรวจพืชท่าอากาศยานกรุงเทพฯ และด่านตรวจพืชไปรษณีย์กลางกรุงเทพฯ

๕.๕ ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขทางวิชาการที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดอย่างเคร่งครัด

ข้อ ๖ ในการศึกษาทดลอง ต้องดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ ต้องดำเนินการภายใต้การดูแลของคณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนาม ของกรมวิชาการเกษตร และต้องรายงานความก้าวหน้าให้คณะทำงานดังกล่าวทราบในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๒ ต้องดำเนินการในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต ซึ่งสถานที่ดังกล่าวจะต้องผ่านการตรวจสอบจากคณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนาม ตามมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดในเอกสารแนบท้ายประกาศ

๖.๓ เมื่อสิ้นสุดการศึกษาทดลอง จะต้องเสนอรายงานผลการศึกษาทดลองให้กรมวิชาการเกษตรทราบ และดำเนินการทำลายพืช รวมทั้งซากของพืชดังกล่าว ตามวิธีการที่คณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนามกำหนด

ข้อ ๗ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจะอนุญาตให้นำเข้าเฉพาะเพื่อการศึกษาทดลองและวิจัยเท่านั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงชื่อ)

ณรงค์ศักดิ์ เสนาณรงค์

(นายณรงค์ศักดิ์ เสนาณรงค์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

- ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๔๑ ง วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๔

แนวทางการทดลองเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ
ของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

การศึกษาทดลองเพื่อตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑. การศึกษาทดลองในโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการ

พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะนำเข้ามาในราชอาณาจักรได้ โดยต้องทำการปลูกเพื่อตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosafety) ว่าจะไม่มีผลในทางลบต่อทรัพยากรชีวภาพ มนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ภายในโรงเรือนที่ปิดมิดชิดอย่างน้อย ๑ ฤดูปลูก (cropping season) หากผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีความปลอดภัยทางชีวภาพไม่น้อยกว่าเงื่อนไขที่กำหนด จึงจะอนุญาตให้ทำการทดลองในขั้นตอนต่อไปได้ หรือนำไปใช้เพื่อการวิจัยอื่น ๆ

ขั้นตอนที่ ๒. การศึกษาทดลองในแปลงทดลอง

พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม เมื่อผ่านการศึกษาทดลองในห้องปฏิบัติการและ/หรือในโรงเรือน และคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุญาตให้ดำเนินการทดลองในขั้นตอนต่อไป จึงจะเริ่มการทดลองในแปลงทดลองได้ การทดลองในขั้นตอนนี้ต้องดำเนินการไม่น้อยกว่า ๑ ฤดูปลูก

ขั้นตอนที่ ๓. การศึกษาทดสอบในสภาพไร่

เมื่อได้ผ่านการทดลองในขั้นตอนที่ ๑ และที่ ๒ แล้ว หากผู้นำเข้าพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม มีความประสงค์ที่จะนำพืชที่ได้ผ่านการทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อจำหน่ายแจก ต้องดำเนินการศึกษาทดลองในสภาพไร่ก่อน ซึ่งการทดลองในขั้นตอนนี้ต้องดำเนินการไม่น้อยกว่า ๒ ท้องถิ่น หรือ ๒ ฤดูปลูก

ทั้งนี้ การดำเนินงานทดลองจะเริ่มดำเนินงานจากขั้นตอนใดขึ้นอยู่กับข้อมูลที่เสนอ เพื่อให้คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร พิจารณาตัดสินใจ

เงื่อนไขการศึกษาทดลอง ตรวจสอบและมาตรการป้องกันและควบคุมความปลอดภัย
ทางชีวภาพของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

ประกอบด้วยการศึกษาทดลอง ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การศึกษาทดลองในโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการ

๑. สภาพโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการ ต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองจาก
คณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนามของกรมวิชาการเกษตร ก่อนดำเนินการ
ทดลองทุกครั้ง

๑.๑ สภาพโรงเรือน

๑.๑.๑ โรงเรือนทดลองต้องมีสภาพปิดมิดชิด พื้นเป็นคอนกรีต ผนัง
และหลังคาเป็นมุ้งลวดตาข่าย ขนาดละเอียดไม่น้อยกว่า ๓๐ เมช (mesh: thirty gauge ๓๐/๓๒ mesh wire
gauge) หรือโรงเรือนกระจก ตามที่คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการ
เกษตร กำหนดตามความเหมาะสมของชนิดพืช

โรงเรือนต้องมีระบบป้องกันหนู แมลง หรือสัตว์อื่นๆ ทุก
ชนิดไม่ให้เข้าไปได้ มีการป้องกันไม่ให้ละอองเกสรของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมออกไปภาย
นอกได้ และห้ามนำพืชหรือชิ้นส่วนของพืชที่ใช้ทดลองออกไปจากโรงเรือนทดลองโดยเด็ดขาด

๑.๑.๒ ประตูเข้าสู่โรงเรือนต้องติดป้ายบอกชนิดของพืช การทดลอง
และวิธีดำเนินงานรวมทั้งมีการบำรุงรักษาที่ดี มีชื่อผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อ
ได้ เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน และติดป้าย “บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องห้ามเข้า”

๑.๑.๓ โรงเรือนทดลองต้องอยู่ห่างจากโรงเรือนหรือแหล่งปลูกพืช
อื่นๆ ไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตร หรือระยะความปลอดภัยที่คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการ
เกษตร กรมวิชาการเกษตร กำหนดตามความเหมาะสมของชนิดพืช

๑.๑.๔ โรงเรือนต้องมีห้องโถงด้านหน้าก่อนทางเข้าและทางออก
ห้องโถงต้องมีแถบยางเหนียวป้องกันแมลงที่จะเข้า / ออกจากห้อง ยกเว้น โรงเรือนที่ปลูกติดกันกับตึกที่มี
การควบคุมและป้องกันชีวภัยแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีห้องโถงด้านหน้าดังกล่าว

๑.๑.๕ มีเครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับกำจัดพืชและวัสดุที่ใช้ในการ
ทดลอง เช่น ตู้อบความร้อนสูง หรือเตาเผา (incubator)

๑.๑.๖ โรงเรือนต้องล้อมรอบด้วยร่องน้ำ เพื่อป้องกันแมลงที่อาจเข้า
ไปภายในโรงเรือนได้ โดยร่องน้ำมีความกว้างไม่ต่ำกว่า 20 เซนติเมตร และมีน้ำหล่อตลอดเวลา

หมายเหตุ : การกักกันพืชเข้า/ส่งต้องห้ามเกี่ยวกับพืชดัดแปลงพันธุกรรม(GMOs)

๑.๑.๗ มีสถานที่ที่เปลี่ยนรองเท้า สวมเสื้อคลุม และหมวกที่จัดเตรียมไว้ในห้องโถงพร้อมทั้งมีสถานที่สำหรับเดินจุ่มเท้าลงในน้ำยาฆ่าเชื้อให้ทั่วรองเท้าก่อนเข้าโรงเรือนและหลังจากออกจากโรงเรือน

ทั้งนี้ คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จะเป็นผู้กำหนดลักษณะสภาพโรงเรือนตามความเหมาะสมในแต่ละพืชที่ทำการทดสอบ

๑.๒ สภาพห้องปฏิบัติการ

๑.๒.๑ ห้องปฏิบัติการต้องมีลักษณะถูกต้องตามมาตรฐานความปลอดภัย

ตามแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับการทดลองทางพันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ ระดับห้องปฏิบัติการ กำหนดโดยคณะกรรมการกำหนดมาตรการความปลอดภัยในการทำงานด้านพันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพ ของศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ หรือตามที่คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เห็นชอบ

๑.๒.๒ ด้านหน้าประตูเข้าห้องปฏิบัติการต้องติดป้ายบอกเรื่องที่ดำเนินการทดลอง และติดป้าย “บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องห้ามเข้า”

๒. การปฏิบัติงานในโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการ

คณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนาม จะเป็นผู้กำหนดการปฏิบัติงานในโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการตามความเหมาะสมในแต่ละพืช ดังนี้

๒.๑ โรงเรือนหรือห้องปฏิบัติการต้องได้รับการตรวจสอบเป็นประจำ เพื่อให้แน่ใจว่าระบบการควบคุมและป้องกันชีวภัยไม่บกพร่อง เครื่องกรองใยแก้ว รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ ต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ

ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือชำรุดนอกเหนือจากคณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนามตรวจสอบแล้ว ต้องมีบันทึกไว้เป็นหลักฐานและแจ้งให้คณะทำงานตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพภาคสนามทราบ เพื่อตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

๒.๒ ประตูทุกประตูที่เข้าสู่โรงเรือนหรือห้องปฏิบัติการต้องปิดล็อกได้

๒.๓ บุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เท่านั้น ที่สามารถเข้า/ออก โรงเรือนหรือห้องปฏิบัติการได้ โดยบุคคลเหล่านี้ต้องได้รับการฝึกอบรม ให้ปฏิบัติตามระเบียบและวิธีดำเนินงานในโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการมาแล้ว

๒.๔ ผู้ที่จะเข้าไปปฏิบัติงานภายในโรงเรือน ต้องทำความสะอาดมือให้สะอาด สวมรองเท้าป้องกัน (overshoes) สวมเสื้อคลุม (gown/boiler suit) และหมวก ที่จัดเตรียมไว้ใน

ห้องโถง หรือห้องดินจุ่มเท้าลงในน้ำยาฆ่าเชื้อโรคที่รองเท้าก่อนเข้าโรงเรือน และหลังออกจากโรงเรือน สิ่งสวมใส่เหล่านี้ต้องได้รับการซักล้างอย่างสม่ำเสมอ

๒.๕ ต้นพืชและสิ่งทดลองทุกชนิดในโรงเรือนหรือห้องปฏิบัติการต้องได้รับการปฏิบัติด้านความปลอดภัยเช่นเดียวกับพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม งานที่ไม่เกี่ยวข้องกับ การทดสอบพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ห้ามดำเนินการในโรงเรือนหรือห้องปฏิบัติการนี้

๒.๖ ห้ามนำต้นพืชและสิ่งมีชีวิตที่ใช้ในการทดลองออกจากโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการที่กำหนดไว้

๒.๗ สิ่งทดลองทุกชนิด เช่น ต้นพืช แมลง เนื้อเยื่อและของเสีย จะต้องใส่ภาชนะปิดมิดชิดก่อนนำเข้าหรือออกจากโรงเรือน ของเสียจากพืช เนื้อเยื่อ ดินหรือดินเหนียวและภาชนะ ต้องได้รับการฆ่าเชื้อ หรือนำไปบดฆ่าเชื้ออย่างทั่วถึง ก่อนนำไปทิ้งหรือนำกลับ ไปใช้ใหม่

๒.๘ ถ้าไม่ทำให้ผลการทดลองเสียหาย ควรพันสารป้องกันกำจัดแมลงทั่วทั้งต้นพืช โรงเรือนต้องได้รับการพันหรืออบด้วยสารป้องกันกำจัดแมลงและหนูลอย่างสม่ำเสมอ

๒.๙ เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้ทำความสะอาดโรงเรือนหรือห้องปฏิบัติการ และพันสารป้องกันกำจัดแมลงให้ทั่ว เศษซากพืช ผลผลิตและแมลงให้เผาทำลายทันที

ยกเว้น ในกรณีที่ต้องศึกษาทดลองเกี่ยวกับผลผลิต ก็ดำเนินการได้

เฉพาะกรณีที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการจากคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตรแล้ว

๓. ข้อมูลที่ต้องศึกษาในโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการ

๓.๑ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม เช่น ความสูง การเจริญเติบโต การแตกกิ่ง ใบ ดอก ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม และพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น

๓.๒ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับระบบการสืบพันธุ์ เช่น ลักษณะดอก การบาน ของดอก การพัฒนาของเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย การแพร่กระจายละอองเกสร เพอร์เซ็นต์การผสม การติดเมล็ด ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม และพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น.

๓.๓ การผสมข้ามและการถ่ายทอดพันธุกรรมของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมกับพืชพันธุ์ชนิดเดียวกันหรือพืชอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง

๓.๔ การเป็นวัชพืชและวิธีป้องกันกำจัดของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมศึกษาการเจริญเติบโต การเกิดโรค แมลง และวิธีการป้องกันกำจัด

๓.๕ ผลกระทบของพันธุ์พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมต่อแมลงที่เป็นประโยชน์ เช่น ผีเสื้อ แมลงห้ำ แมลงเบียน ฯลฯ

๓.๖ ผลกระทบต่อจุลินทรีย์ในดิน โดยศึกษาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบชนิดและจำนวนของจุลินทรีย์ในดินปลูกพืช ระหว่างพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมกับพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น

๓.๗ ผลกระทบต่อสัตว์บางชนิด เช่น หนู กระจ่าง

๓.๘ ผลกระทบต่อพืชและวัชพืชที่อยู่ข้างเคียงและพืชปลูกตามหลังพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

๓.๙ การศึกษาด้านอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จะเป็นผู้กำหนดข้อมูลและวิธีดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละชนิดพืช และคุณสมบัติของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๒ การศึกษาทดลองในแปลงทดลอง

๑. ลักษณะของแปลงทดลอง

๑.๑ สถานที่ดำเนินการทดลองควรเป็นพื้นที่อิสระ (isolated area) และพื้นที่แปลงทดลองต้องเป็นพื้นที่ราบที่มีความสม่ำเสมอและไม่มีน้ำท่วม

๑.๒ ขนาดแปลงทดลองขึ้นกับความเหมาะสมของแต่ละการทดลองในแต่ละพืช และต้องล้อมรั้วแสดงขอบเขตแปลงทดลองที่แน่นอน

๑.๓ แปลงทดลองจะต้องอยู่ห่างจากแปลงพืชอื่น ๆ ตามแนวทางการทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพของแต่ละพืช และติดป้าย “ห้ามเข้า” ให้เห็นชัดเจนในระยะห่างไม่ต่ำกว่า ๑๐ เมตร

2. วิธีดำเนินงานและข้อปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพ

๒.๑ ต้องปลูกพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมล้อมรอบพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม โดยมีจำนวนแถวตามที่กำหนดในแนวทางการทดลองของพืชแต่ละชนิด

๒.๒ จำนวนต้นต่อสิ่งทดลองในแต่ละชั้นเพื่อการบันทึกข้อมูลไม่น้อยกว่า

10 ต้น

๒.๓ ในกรณีแปลงทดลองอยู่ห่างไม่ถึงตามระยะที่กำหนด ถ้าจำเป็นต้องปลูกพืชชนิดเดียวกันในบริเวณใกล้เคียง ต้องปลูกก่อนหรือหลังการปลูกพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ความที่กำหนดในแนวทางการทดลองเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์

๒.๔ ทำการกำจัดวัชพืชในแปลงทดลองด้วยสารเคมีหรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

๒.๕ จัดให้มีสถานที่กำจัดเศษซากพืชและ/หรือน้ำที่ใช้ในการทดลองในบริเวณแปลงทดลอง

๒.๖ เศษซากพืช วัชพืชและแมลงที่ตายอันเนื่องมาจากการทดลอง ให้ผู้รับผิดชอบการทดลองทำการกำจัด โดยเผาทำลายในสถานที่ตามข้อ ๒.๕

๒.๗ ให้ชุดและเผาทำลายดินพืชและชิ้นส่วนต่าง ๆ เมื่อเสร็จสิ้นแต่ละการทดลอง

๒.๘ ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ให้เผาดินพืชทั้งหมด แล้วไถพรวนดิน จากนั้นปล่อยพื้นที่ทิ้งไว้โดยไม่ปลูกพืชใด ๆ อย่าง น้อย 3 เดือน และติดตามตรวจสอบการงอกของเมล็ดพืชดังกล่าวหากพบเห็นให้ทำลายทันที

๓. การบันทึกข้อมูลในแปลงทดลอง

ทำการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในพืชทุกพันธุ์ที่ใช้ทดลองตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม เช่น ความสูง การเจริญเติบโต การแตกกิ่ง ใบ ดอก ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม และพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น

๓.๒ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับระบบการสืบพันธุ์ เช่น ลักษณะดอก การบานของดอก การพัฒนาของเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย การแพร่กระจายของละอองเกสร เปอร์เซ็นต์การผสม การติดเมล็ด ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม และพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น

๓.๓ การผสมข้ามและการถ่ายทอดพันธุกรรมของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมกับพืชชนิดเดียวกันหรือพืชอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง

๓.๔ การเกิดโรค การทำลายของแมลง และการเป็นวัชพืช

๓.๕ ผลกระทบของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมต่อแมลงที่เป็นประโยชน์ เช่น ผึ้ง แมลงห้ำ และแมลงเบียน ฯลฯ

๓.๖ ผลกระทบต่อจุลินทรีย์ในดิน

๓.๗ ผลกระทบต่อคน สัตว์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

๓.๘ ผลกระทบต่อพืชและวัชพืชที่อยู่ข้างเคียง และพืชปลูกตามหลังพืชที่ได้รับ การตัดต่อสารพันธุกรรม

๓.๙ การศึกษาด้านอื่น ๆ ตามความเหมาะสม
คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการ เกษตร จะเป็นผู้กำหนดข้อมูลและวิธีดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละชนิดพืช และคุณสมบัติของ พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๓ การศึกษาทดลองในสภาพไร่

๑. ลักษณะของแปลงทดลอง

๑.๑ สถานที่ดำเนินการทดลองควรเป็นพื้นที่อิสระ (isolated area) และพื้นที่ แปลงทดลองต้องเป็นพื้นราบที่มีความสม่ำเสมอและไม่มีน้ำท่วม

๑.๒ ขนาดแปลงทดลองขึ้นกับความเหมาะสมของแต่ละการทดลองในแต่ละ ไร่ และต้องล้อมรั้วแสดงขอบเขตแปลงทดลองที่แน่นอน

๑.๓ แปลงทดลองจะต้องอยู่ห่างจากแปลงพืชอื่น ๆ ตามแนวทางการ ทดลองความปลอดภัยทางชีวภาพของแต่ละพืช และติดป้าย “ห้ามเข้า” ให้เห็นชัดเจนในระยะห่างไม่ต่ำ กว่า ๑๐ เมตร

๑.๔ ดำเนินการไม่น้อยกว่า ๒ ท้องที่ หรือ ๒ ฤดูปลูก

๑.๕ จำนวนสถานที่ทำการทดลองและขนาดแปลงทดลองขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทดลอง ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้าน การเกษตร กรมวิชาการเกษตร

๒. วิธีดำเนินงานและข้อปฏิบัติในเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพ

๒.๑ ต้องปลูกพืชชนิดหรือพันธุ์เดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมล้อม รอบพืชตัดต่อสารพันธุกรรม โดยมีจำนวนแถวตามที่กำหนดในแนวทางการทดลองของแต่ละชนิดพืช

๒.๒ ในกรณีแปลงทดลองอยู่ห่างไม่ถึงตามระยะที่กำหนด ถ้าจำเป็นต้อง ปลูกพืชชนิดเดียวกันในบริเวณใกล้เคียง ต้องปลูกก่อนหรือหลังการปลูกพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุ กรรม ตามที่กำหนดในแนวทางการทดลองเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ ไม่น้อยกว่า ๑ สัปดาห์

๒.๓ ทำการกำจัดวัชพืชในแปลงทดลองด้วยสารเคมีหรือวิธีการอื่นใดที่ เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ จัดให้มีสถานที่กำจัดเศษซากพืชและ/หรือน้ำที่ใช้ในการทดลองในบริเวณแปลงทดลอง

๒.๕ เศษซากพืช วัชพืชและแมลงที่ตายอันเนื่องมาจากการทดลอง ให้ผู้รับผิดชอบการทดลองทำการกำจัดโดยเผาทำลายในสถานที่ตามข้อ ๒.๔

๒.๖ ให้ชุดและเผาทำลายชิ้นส่วนต่าง ๆ ของต้นพืชเมื่อเสร็จสิ้นแต่ละการทดลอง

๒.๗ ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ให้เผาต้นพืชทั้งหมด แล้วไถพรวนดินจากนั้นปล่อยพื้นที่ทิ้งไว้โดยไม่ปลูกพืชใด ๆ อย่างน้อย ๓ เดือน และติดตามตรวจสอบการงอกของเมล็ดพืช ดังกล่าวหากพบเห็นให้ทำลายทันที

๓. การบันทึกข้อมูลในแปลงทดลอง

ทำการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในพืชทุกพันธุ์ที่ใช้ทดลองตามลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๓.๑ ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม เช่น ความสูง การเจริญเติบโต การแตกกิ่ง ใบ ดอก ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกับพืชปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม และพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น

๓.๒ ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับระบบการสืบพันธุ์ เช่น ลักษณะดอก การบานของดอก การพัฒนาของเกสรตัวผู้และเกสรตัวเมีย การแพร่กระจายละอองเกสร เพอร์เซ็นต์การผสม การติดเมล็ด ฯลฯ โดยเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์ปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม และพืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น

๓.๓ การผสมข้ามและการถ่ายทอดพันธุกรรมของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมกับพันธุ์พืชชนิดเดียวกันหรือพืชอื่น ๆ ในบริเวณใกล้เคียง

๓.๔ การเกิดโรค การทำลายของแมลงและการเป็นวัชพืช

๓.๕ ผลกระทบของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมต่อแมลงที่เป็นประโยชน์ เช่น ผึ้ง แมลงห้ำ แมลงเบียน ฯลฯ

๓.๖ ผลกระทบต่อดินหรือจุลินทรีย์ในดิน

๓.๗ ผลกระทบต่อคน สัตว์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ

๓.๘ ผลกระทบต่อพืชและวัชพืชที่อยู่ข้างเคียง และพืชปลูกตามหลังพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

๓.๙ การศึกษาด้านอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จะเป็นผู้กำหนดข้อมูลและวิธีดำเนินการตามความเหมาะสมของแต่ละชนิดพืช และคุณสมบัติของพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมนั้นๆ

๔. สรุปผล

๔.๑ สรุปผลการประเมินหลังการศึกษาคทดลองและตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพทั้งในแปลงทดลอง (ขั้นตอนที่ ๒) และในสภาพไร่ (ขั้นตอนที่ ๓) แต่ละขั้นตอน อย่างน้อย 2 ครั้ง หรือ 2 ปี เสนอต่อคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

๔.๒ การติดตามตรวจสอบแปลงทดลองในสภาพไร่ (ขั้นตอนที่ ๓) ควรแต่งตั้งนักวิชาการในศูนย์วิจัยฯ/สถานีทดลองฯ ในพื้นที่นั้น ร่วมติดตามตรวจสอบความปลอดภัยในการดำเนินงาน

แผนการทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
ในสภาพโรงเรือนและ/หรือห้องปฏิบัติการ (ขั้นตอนที่ ๑)

๑. ชื่อการทดลอง
๒. ชื่อผู้รับผิดชอบ
 - นาย/นาง/นางสาว
 - ตำแหน่ง
 - ที่ทำงาน
 - ชื่อผู้ร่วมงาน
๓. วัตถุประสงค์ (Objectives)
๔. สภาพการทดลอง (Experimental conditions) – ระบุโรงเรือน/ห้องปฏิบัติการ
 - ๔.๑ พืช ระบุชื่อพันธุ์ทดลอง และพันธุ์เปรียบเทียบ
 - ๔.๒ สถานที่ ระบุชื่อตำบล อำเภอ จังหวัด
 - ๔.๓ ระยะเวลาการทดลอง เริ่มต้นและสิ้นสุด
 - ๔.๔ การวางแผนการทดลอง ตามความเหมาะสม
 - ๔.๕ จำนวนซ้ำ ไม่ต่ำกว่า ๓ ซ้ำ และขึ้นอยู่กับเรื่องที่ทำการทดลอง แต่ DF ของ error ไม่ต่ำกว่า ๑๒
 - ๔.๖ ภาชนะที่ใช้ทดลองและขนาด
๕. กรรมวิธีการทดลอง (Application of treatments)
 - ๕.๑ สิ่งที่ใช้ในการทดลอง
 - พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
 - พืชปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
 - พืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น
 - อุปกรณ์การทดลอง
 - ฯลฯ
 - ๕.๒ วิธีการปฏิบัติการทดลอง

ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงานตั้งแต่ปลูกถึงเก็บเกี่ยว ตามวัตถุประสงค์ของแนวทางการทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
๖. การบันทึกข้อมูล (Data assessment)
 - ๖.๑ บันทึกผลกระทบต่อพืช
 - ๖.๒ บันทึกผลกระทบต่อศัตรูพืชเป้าหมาย

หมวดเรื่อง : การกักกันพืชฯเข้า/ส่งออกห้ามเกี่ยวกับพืชตัดแต่งพันธุกรรม(GMOs)

- ๖.๓ บันทึกผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์
 - ๖.๔ บันทึกผลกระทบต่อศัตรูพืชอื่น ๆ
 - ๖.๕ บันทึกผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ
 - ๖.๖ บันทึกปริมาณและคุณภาพของผลผลิต
- ๗. ผลการทดลอง (Results)
 - ๘. สรุปผลการทดลอง (Conclusion)
 - ๙. ภาคผนวก (Appendix)
 - ๙.๑ ตารางผลการทดลอง
 - ๙.๒ ภาพถ่ายของการดำเนินงาน
-

แผนการทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
ในสภาพแปลงทดลอง (ขั้นตอนที่ 2)

๑. ชื่อการทดลอง
๒. ชื่อผู้รับผิดชอบ
 - นาย/นาง/นางสาว
 - ตำแหน่ง
 - ที่ทำงาน
 - ชื่อผู้ร่วมงาน
๓. วัตถุประสงค์ (Objectives)
๔. สภาพการทดลอง (Experimental conditions)
 - ๔.๑ พืช ระบุพันธุ์ที่ทดลอง และพันธุ์เปรียบเทียบ
 - ๔.๒ สถานที่ ระบุชื่อตำบล อำเภอ จังหวัด
ระยะห่างจากพื้นที่ปลูกอื่น
จำนวนสถานที่ทดลองหรือจำนวนแปลงทดลอง
เริ่มต้นและสิ้นสุด
 - ๔.๓ ระยะเวลาการทดลอง
 - ๔.๔ การวางแผนการทดลอง ความเหมาะสม
 - ๔.๕ จำนวนซ้ำ ไม่ต่ำกว่า ๓ ซ้ำ และขึ้นอยู่กับเรื่องที่ทำทดลอง
แต่ DF ของ error ไม่ต่ำกว่า ๑๒
 - ๔.๖ ขนาดของแปลงทดลอง ขนาดแปลงใหญ่
ขนาดแปลงย่อย
 - ๔.๗ ระยะห่างจากแปลงพืชอื่น ๆ ตามแนวทางความปลอดภัยทางชีวภาพที่กำหนด
ในแต่ละพืช
๕. กรรมวิธีการทดลอง (Application of treatments)
 - ๕.๑ สิ่งที่ใช้ในการทดลอง
 - พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
 - พืชปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
 - พืชพันธุ์แนะนำหรือพันธุ์รับรองในท้องถิ่น
 - สารกำจัดวัชพืช (ถ้าจำเป็น)
 - ปุ๋ย
 - อื่น ๆ

หมวดเรื่อง : การกักกันพืชฯเข้า/สิ่งต้องห้ามเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม(GMOs)

๕.๒ วิธีการปฏิบัติการทดลอง.

- การปลูก
- การดูแลรักษา
- เก็บคืนวิเคราะห์จุลินทรีย์ก่อนปลูก
- ตำรวจการเปลี่ยนแปลงของต้นพืชทุกแปลงย่อย
- ตำรวจสิ่งมีชีวิตทุกชนิดในแปลงพืช รวมทั้งลักษณะการทพหลายเนื่องจากศัตรูพืชทุกชนิด

๖. การบันทึกข้อมูล (Data assessment)

- ๖.๑ บันทึกผลกระทบต่อพืช
- ๖.๒ บันทึกผลกระทบต่อศัตรูพืชเป้าหมาย
- ๖.๓ บันทึกผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์
- ๖.๔ บันทึกผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ
- ๖.๕ บันทึกผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ
- ๖.๖ บันทึกปริมาณและคุณภาพของผลผลิต

๗. ผลการทดลอง (Results)

๘. สรุปผลการทดลอง (Conclusion)

๙. ภาคผนวก (Appendix)

- ๙.๑ ตารางผลการทดลอง
- ๙.๒ ภาพถ่ายของการดำเนินงาน

แผนการทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
ในสภาพไร่ (ขั้นตอนที่ ๓)

๑. ชื่อการทดลอง
๒. ชื่อผู้รับผิดชอบ
 - นาย/นาง/นางสาว
 - ตำแหน่ง
 - ที่ทำงาน
 - ชื่อผู้ร่วมงาน
๓. วัตถุประสงค์ (Objectives)
๔. สภาพการทดลอง (Experimental conditions)
 - ๔.๑ พืช ระบุชื่อพันธุ์ที่ทดลอง และพันธุ์เปรียบเทียบ
 - ๔.๒ สถานที่ ระบุชื่อตำบล อำเภอ จังหวัด
 - ระยะห่างจากพืชเดียวกันและพืชอื่น ๆ ตามแนวทาง
 - การทดลองพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
 - จำนวนสถานที่ทดสอบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของ
 - การทดลอง ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร
 - กรมวิชาการเกษตร
 - ๔.๓ ระยะเวลาการทดลอง เริ่มต้นและสิ้นสุด
 - ๔.๔ การวางแผนการทดลอง ตามความเหมาะสม
 - ๔.๕ จำนวนซ้ำ ไม่ต่ำกว่า ๓ ซ้ำ และขึ้นอยู่กับเรื่องที่ทำทดลอง แต่ DF ของ error ไม่ต่ำกว่า ๑๒
 - ๔.๖ ขนาดของแปลงทดลอง
 - ขนาดแปลงใหญ่
 - ขนาดแปลงย่อย
 - ๔.๗ ระยะห่างจากแปลงพืชอื่น ๆ ตามแนวทางความปลอดภัยทางชีวภาพที่กำหนดในแต่ละพืช
๕. กรรมวิธีการทดลอง (Application of treatments)
 - ๕.๑ ที่ใช้ในการทดลอง
 - พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
 - พืชปกติเดิมที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

หมวดเรื่อง : การกักกันพืชฯเข้า/สิ่งต้องห้ามเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม(GMOs)

เล่ม ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๑๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง การนำเมล็ดพันธุ์พืชเข้ามาในราชอาณาจักร

โดยขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออกว่าเป็นเมล็ดพันธุ์พืช

ที่มีเชื้อพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

เนื่องด้วยปัจจุบันได้มีการนำเมล็ดพันธุ์พืชเข้ามาในประเทศเพื่อใช้ทำพันธุ์ปลูก
ปีละเป็นจำนวนมาก และด้วยเหตุที่ขณะนี้ในต่างประเทศได้มีการนำเทคนิคทาง
พันธุวิศวกรรมมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืชให้ต้านทานโรค แมลงและ
สารกำจัดวัชพืช ยืดอายุการเก็บรักษา ทนทานต่อสภาพแห้งแล้ง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม
ก็ตามพันธุ์พืชที่ผลิตได้โดยใช้เทคนิคดังกล่าว สาธารณชนยังมีความวิตกกังวลใน
เรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพต่อมนุษย์ สัตว์ พืชและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น เพื่อ
ป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นและเพื่อป้องกันศัตรูพืชซึ่งอาจติดมากับพืชที่นำเข้า
กรมวิชาการเกษตรในฐานะผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติกักพืช
พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ๕๐ รายการ เป็น
สิ่งต้องห้ามตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืช ศัตรูพืช
จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช
พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจะอนุญาตให้
นำเข้าเฉพาะเพื่อการทดลองวิจัยเท่านั้น โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนด
ในกฎกระทรวง

ฉะนั้น เพื่อให้การควบคุมการนำเข้าพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมมี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการนำเข้าเมล็ดพันธุ์พืชที่มีเชื้อ

เล่ม ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๑๑ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม กรมวิชาการเกษตร จึงขอให้ผู้นำเข้าเมล็ดพันธุ์พืช ขอหนังสือรับรองจากประเทศต้นทางว่าเมล็ดพันธุ์ที่นำเข้ามาไม่ใช่พืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม มิฉะนั้น หากพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบในภายหลังพบว่า เป็นพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ท่านอาจจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อนันต์ ดาไลคม

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

เล่ม ๑๑๓ ตอนพิเศษ ๗๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๔ สิงหาคม ๒๕๕๓

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง การนำส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์เข้ามา

ในราชอาณาจักร โดยขอให้แนบหนังสือรับรองจากประเทศผู้ส่งออก
ว่าเป็นส่วนขยายพันธุ์พืชที่มีเชื้อพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

เนื่องด้วยปัจจุบันได้มีการนำส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์เข้ามาในประเทศ
เพื่อใช้ทำพันธุ์ปลูก ปีละเป็นจำนวนมาก และด้วยเหตุที่ขณะนี้ในต่างประเทศได้มีการ
นำเทคนิคทางพันธุวิศวกรรมมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาพันธุ์พืชให้ต้านทานโรค
แมลงและสารกำจัดวัชพืช ยืดอายุการเก็บรักษา ทนทานต่อสภาพแห้งแล้ง เป็นต้น
อย่างไรก็ตามพันธุ์พืชที่ผลิตได้โดยใช้เทคนิคดังกล่าว สาธารณชนยังมีความวิตกกังวล
ในเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพต่อมนุษย์ สัตว์ พืชและสิ่งแวดล้อม ฉะนั้น
เพื่อป้องกันภัยอันตรายอันอาจเกิดขึ้นและเพื่อป้องกันศัตรูพืชซึ่งอาจติดมากับพืชที่นำเข้า
กรมวิชาการเกษตรในฐานะผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติกักพืช
พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ๕๐ รายการเป็นสิ่งต้องห้าม
ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืช ศัตรูพืช หรือพาหะ
จากแหล่งที่กำหนดเป็นสิ่งต้องห้าม ข้อยกเว้น และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติกักพืช
พ.ศ. ๒๕๐๗ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจะอนุญาต
ให้นำเข้าได้เฉพาะเพื่อการทดลองวิจัยเท่านั้น โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อกำหนด
ในกฎกระทรวง

ฉะนั้น เพื่อให้การควบคุมการนำเข้าพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการนำเข้าส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้ง

เล่ม ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๗๖ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๕ สิงหาคม ๒๕๕๓

เมล็ดพันธุ์ที่มีเชื้อพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม กรมวิชาการเกษตร จึงขอให้ผู้นำเข้าส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์ขอหนังสือรับรองจากหน่วยราชการหรือเอกชนผู้ผลิตจากประเทศผู้ส่งออกว่าส่วนขยายพันธุ์พืชรวมทั้งเมล็ดพันธุ์ที่นำเข้ามา มีเชื้อพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม มิฉะนั้น หากพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบในภายหลังพบว่าเป็นพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม ท่านอาจจะต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

อนันต์ คาโสดม

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

Name and Address of Institutions

.....
.....
.....
.....

Date

To Whom It May Concern,

We hereby certify that the (seeds, plants, cuttings etc.) were produced by conventional method and are not genetically modified organisms (GMOs).

These (seeds, plants, cuttings etc.)are consigned to :

.....
.....
.....
.....

Signature

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีการติดต่อดำเนินการ พ.ศ. 2544

ด้วยในปัจจุบันการส่งออกสินค้าพืชสู่ตลาดต่างประเทศกำลังประสบปัญหา เนื่องจากประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญบางประเทศได้นำเรื่องพืชที่ได้รับการติดต่อดำเนินการ กำหนดเป็นเงื่อนไขการนำเข้า ดังเช่นตลาดในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป ผู้ส่งออกไม่สามารถส่งสินค้าพืชไปจำหน่ายได้ หากไม่ได้มีการรับรองว่าสินค้าพืชนั้นมีเชื้อพืชที่ได้รับการติดต่อดำเนินการ ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวมีผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าพืชของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาการส่งออกสินค้าพืช และเพื่อเป็นการสนับสนุนการส่งออกตามนโยบายของรัฐบาล ตลอดจนเป็นการให้บริการแก่ภาคเอกชน ผู้ส่งออก รวมถึงบุคคลทั่วไป กรมวิชาการเกษตรจึงออกประกาศเรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีการติดต่อดำเนินการไว้ดังนี้

ข้อ 1. ผู้ใดประสงค์จะให้กรมวิชาการเกษตร รับรองว่าพืชหรือสินค้านั้นมีเชื้อพืชที่ได้รับการติดต่อดำเนินการ ให้ยื่นคำขอตามแบบ สทพ. 1-1 ท้ายประกาศ พร้อมแจ้งชื่อบริษัท หรือหน่วยงานที่กรมวิชาการเกษตรประกาศรายชื่อเป็นผู้สุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืช ณ สำนักวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร

ข้อ 2. ให้ บริษัท หรือหน่วยงานที่กรมวิชาการเกษตรประกาศรายชื่อเป็นผู้สุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืช ทำการสุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืชโดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าหน้าที่จากกรมวิชาการเกษตร ตามมาตรฐานสากลที่กำหนด ดังนี้

2.1 สินค้าพืชลักษณะเป็นเมล็ดพันธุ์ (Seed) สุ่มเก็บตัวอย่างโดยใช้มาตรฐานสากล ISTA

2.2 สินค้าพืชลักษณะเป็นเมล็ด (Grain) สุ่มเก็บตัวอย่างโดยใช้มาตรฐานสากล Gafta หรือ ISO R 950

2.3 สินค้าพืชลักษณะเป็นผลิตภัณฑ์ (product) คงรูปในรูปแบบต่างๆ สุ่มเก็บตัวอย่างโดยใช้มาตรฐานสากล FAO/WHO Codex ซึ่งสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้นำมาปรับใช้เป็นมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมในการสุ่มตัวอย่าง มอก. 465-2027 ทั้งนี้จะใช้วิธีการสุ่มเก็บตัวอย่างมาตรฐาน Codex โดยวิธีปพลิเคชันใด กรมวิชาการเกษตรจะพิจารณาจากแหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ผลิตอาหารสำเร็จรูป

ข้อ 3. บริษัท หรือหน่วยงานผู้สุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืช ต้องออกหนังสือรับรองการสุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืช ตามแบบ สทช. 1-2 ท้ายประกาศ

ข้อ 4. ตัวอย่างสินค้าพืชให้แบ่งเป็น 3 ส่วน โดยให้จัดการแต่ละส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เก็บไว้ที่ผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 2 ให้นำตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์

ส่วนที่ 3 เก็บไว้ที่ห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อใช้

ตรวจวิเคราะห์ซ้ำในกรณีเกิดปัญหาเกี่ยวกับผลการวิเคราะห์

ข้อ 5. การตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ใช้เวลาในการตรวจวิเคราะห์ไม่เกิน 15 วันทำการ นับจากวันที่ห้องปฏิบัติการได้รับตัวอย่างพืชหรือสินค้าพืช นั้น

ข้อ 6. กรมวิชาการเกษตรจะออกหนังสือรับรองพืชหรือสินค้าพืช ตามแบบหนังสือรับรองท้ายประกาศ โดยจะรับรองให้เฉพาะกรณีว่าเป็นพืชหรือสินค้าพืชที่ไม่ได้รับการติดต่อสารพันธุกรรม เท่านั้น

ข้อ 7. ตัวอย่างสินค้าพืชส่วนที่ 3 ผู้ประกอบการสามารถจะขอรับคืนได้โดยแสดงความประสงค์ต่อเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งรับรองเป็นเอกสารว่า ประเทศคู่ค้าปลายทางได้ยอมรับสินค้าพืชนั้นไว้โดยไม่มีปัญหา กรณีที่ผู้ประกอบการไม่ขอรับคืน หรือขอรับคืนแล้วไม่มารับคืนซึ่งตัวอย่างสินค้าส่วนที่ 3 ภายในเวลา 6 เดือน นับจากวันที่ออกหนังสือรับรอง ให้กรมวิชาการเกษตรดำเนินการกับตัวอย่างสินค้าดังกล่าว ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 8. ค่าตรวจวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของพืชหรือตัวอย่างสินค้าพืช ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับผิดชอบตามอัตราที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด

ข้อ 9. ค่าพาหนะและค่าล่วงเวลาในการกำกับดูแลการสุ่มเก็บตัวอย่างสินค้าพืชของเจ้าหน้าที่จากกรมวิชาการเกษตร ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามอัตราที่ระเบียบของทางราชการกำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 21 มีนาคม พ.ศ. 2544

(นายชอ เนต ลาโตม)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแบบคำขอหนังสือรับรองท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และแบบหนังสือรับรองท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ปัจจุบัน กรมวิชาการเกษตร จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าพืชที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกแบบคำขอหนังสือรับรองท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชหรือสินค้าที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และให้ใช้แบบคำขอหนังสือรับรองท้ายประกาศฉบับนี้แทน

ข้อ ๕ แบบหนังสือรับรองพืชหรือสินค้าที่มีการตัดต่อสารพันธุกรรม ให้ใช้แบบหนังสือรับรองท้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

อนันต์ สุวรรณรัตน์

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

แบบ สทข. 1-1

กรมวิชาการเกษตร

คำขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกพืชหรือสินค้าพืชที่มีการติดต่อสารพันธุกรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี สัญชาติ.....

(บุคคลธรรมดา/นิติบุคคล)

สถานที่ติดต่อของข้าพเจ้าตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

สถานที่ผลิต.....

ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

สถานที่เก็บรักษาพืช.....

ตั้งอยู่เลขที่.....หมู่ที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....โทรสาร.....

วัตถุประสงค์ในการขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออก ส่งออก นำเข้า วิจัย

เพื่อใช้ภายในประเทศ สุ่มตรวจติดตาม อื่นๆ.....

ชื่อผู้ที่สามารถติดต่อได้.....โทรศัพท์.....

E-mail Address.....

กรณีเพื่อการส่งออก

ชื่อที่อยู่ผู้รับ.....

ประเทศปลายทาง.....แหล่งกำเนิดพืช.....

ชื่อบริษัท/หน่วยงานผู้ส่งมอบตัวอย่าง.....

ลายมือชื่อผู้ยื่นคำขอหรือตัวแทน.....

ชนิดตัวอย่าง	ปริมาณ	รายการ/รายละเอียด	รหัสตัวอย่าง (เฉพาะเจ้าหน้าที่)

ส่วนทบทวนคำขอรับบริการ (สำหรับเจ้าหน้าที่รับตัวอย่างเท่านั้น)

สามารถให้บริการได้ ไม่สามารถให้บริการได้

เนื่องจาก.....

ลายมือชื่อ.....ผู้ทบทวน (จนท. รับตัวอย่าง)

(.....) วันที่...../...../.....

 Department of Agriculture Ministry of Agriculture and Cooperatives, Bangkok, Thailand Certificate for non-genetically modified organism No.		
Common name		
Manufacturer or shipper	Address	
Vender of consignee	Address	
Description of sample		
Country of origin	Final destination	Port of entry or embarkation
Test result		
Conclusion		
Date of Receive:	Approved by Analyst/Head of Laboratory Date.....	Name and signature of authorized officer
End date of Analysis:		
Date of issue:		
1. No financial liability shall attach to the Department of Agriculture (DOA), Thailand, officer of representative of the Ministry with respect to this certificate. These results relate only to the sample(s) tested and do not guarantee the bulk of the material to be of equal quality. 2. DOA was not responsible for the taking of samples and cannot be held liable in respect of the use to which the information is put.. 3. This certificate shall not be reproduced, except in full, without prior approval.		
GMOs analysis Lab: 50 Paholyothin Rd., Chatuchak, Bangkok 10900. THAILAND Tel: +662 579 1534-5 Fax: +662 579 1533		

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ เบญจ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกักพืช ออกประกาศกำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะเพิ่มเติมไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้มะละกอเป็นพืชควบคุมเฉพาะ

ข้อ ๔ การส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งพืชควบคุมเฉพาะตามข้อ ๓ ไปยังประเทศตามท้ายประกาศนี้ ต้องผ่านการตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๕ ชนิดของสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ที่จะตรวจสอบให้เป็นไปตามท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายชื่อชนิดพืช ประเทศ และสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์
 แนบท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
 เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ชนิดพืช	ประเทศ	สารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตราย
มะละกอ	สหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธ์รัฐสวิส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ และสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	ซีเอเอ็มวี 35 เอส โพรโมเตอร์ (CaMV 35S promoter) และนอส เทอร์มิเนเตอร์ (NOS terminator)
	ญี่ปุ่น	ซีเอเอ็มวี 35 เอส โพรโมเตอร์ (CaMV 35S promoter) นอส เทอร์มิเนเตอร์ (NOS terminator) และยีนจำเพาะของพืชตัดแปลงพันธุกรรม -Papaya ringspot virus (พาลาย่า รिंगสปอต ไวรัส)

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัย
สำหรับการส่งออกมะละกอไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส
สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น
พ.ศ. ๒๕๕๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ ฉ แห่งพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกักพืชจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยสำหรับการส่งออกมะละกอไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บุคคลใดประสงค์จะขอใบรับรองสุขอนามัยสำหรับการส่งออกมะละกอไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ สาธารณรัฐประชาชนจีนและญี่ปุ่น ให้ยื่นคำขอใบรับรองสุขอนามัย (แบบ พ.ก. ๑๑) และใบแนบท้ายแบบคำขอใบรับรองสุขอนามัย (แบบ พ.ก. ๑๑.๑) ตามแบบแนบท้ายประกาศนี้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช กรมวิชาการเกษตร ก่อนการส่งออกอย่างน้อย ๗ วัน

ข้อ ๔ คุณสมบัติของผู้ขอใบรับรองสุขอนามัย

๔.๑ ต้องจดทะเบียนเป็นผู้ส่งออกกับกรมวิชาการเกษตร

๔.๒ ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) จากกรมวิชาการเกษตร หรือมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรยอมรับ โดยที่

(๑) มีแปลง GAP ของตนเอง หรือแปลง GAP ของเกษตรกรเครือข่าย หรือ

(๒) ไม่มีแปลง GAP ของตนเอง แต่พืชส่งออกรวบรวมจากแปลง GAP

ของเกษตรกร

๔.๓ ต้องมีโรงคัดบรรจุสินค้าที่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามหลักปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุ (GMP) และมีการประยุกต์ใช้ระบบวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) โดยกรมวิชาการเกษตรหรือมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรยอมรับ ในกรณีที่ไม่มีโรงคัดบรรจุสินค้าจะต้องมีหนังสือรับรองการคัดบรรจุจากโรงคัดบรรจุสินค้าที่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานตามหลักปฏิบัติที่ดีสำหรับโรงคัดบรรจุ (GMP) และการประยุกต์ใช้ระบบวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุม (HACCP) โดยกรมวิชาการเกษตรหรือมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรยอมรับ

ข้อ ๕ ผู้ขอรับใบรับรองสุขอนามัยที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๔.๒ (๑) ต้องจัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับแผนการผลิต แผนการควบคุมระบบความปลอดภัยของพืช และการส่งออกแนบมาพร้อมกับคำขอ

ข้อ ๖ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับคำขอตามข้อ ๓ และตรวจหลักฐานหรือเอกสารตามข้อ ๔ และข้อ ๕ แล้วเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วน และหลักฐานตามข้อ ๕ เห็นว่ามีระบบควบคุมสุขอนามัยที่มีประสิทธิภาพให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้

๖.๑ กรณีผู้ขอได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) ตามข้อ ๔.๒ (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่จะออกใบรับรองสุขอนามัยให้กับผู้ขอตามแบบใบรับรองสุขอนามัยท้ายประกาศนี้ โดยไม่ต้องไปดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างพืชควบคุมเฉพาะ เพื่อตรวจสอบสารตกค้างหรือเชื้อจุลินทรีย์หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

๖.๒ กรณีผู้ขอได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) ตามข้อ ๔.๒ (๒) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการสุ่มเก็บตัวอย่างพืชควบคุมเฉพาะ เพื่อตรวจสอบสารตกค้างหรือเชื้อจุลินทรีย์หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๗ ผู้ขอรับใบรับรองสุขอนามัย ตามข้อ ๔.๒ (๒) ต้องปฏิบัติดังนี้

๗.๑ จัดเตรียมพืชควบคุมเฉพาะที่จะส่งออก

๗.๒ อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายสุ่มเก็บตัวอย่างพืชควบคุมเฉพาะแล้วให้ดำเนินการตรวจสอบสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดพืชเป็นพืชควบคุมเฉพาะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประกอบการขอใบรับรองสุขอนามัย

ข้อ ๙ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ให้ออกใบรับรองสุขอนามัยให้กับผู้ขอตามแบบใบรับรองสุขอนามัยท้ายประกาศนี้

ข้อ ๑๐ ใบรับรองสุขอนามัยให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ใบรับรองสุขอนามัย แต่ทั้งนี้ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๑๑ มาตรการตรวจสอบติดตามภายหลังจากได้รับใบรับรองสุขอนามัย

พนักงานเจ้าหน้าที่ สุ่มเก็บตัวอย่างที่แปลง โรงคัดบรรจุสินค้า หรือด่านตรวจพืชที่ส่งออก โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า

๑๑.๑ กรณีผู้ขอได้รับใบรับรองสุขอนามัย ตามข้อ ๖.๑ หากตรวจพบสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยตรวจพบจากการสุ่มที่แปลง โรงคัดบรรจุสินค้า หรือด่านตรวจพืชที่ส่งออก หรือได้รับการแจ้งเตือน จากประเทศปลายทาง ครั้งที่ ๑ กรมวิชาการเกษตรจะแจ้งเตือนผู้ส่งออกเป็นลายลักษณ์อักษร และให้ผู้ส่งออกชี้แจงสาเหตุ และการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตภายในระยะเวลา ที่กำหนด ถ้าพบครั้งที่ ๒ ในพืชชนิดเดิมภายในระยะเวลา ๑ เดือน นับแต่วันที่พบครั้งที่ ๑ กรมวิชาการเกษตรจะระงับระยะเวลาที่เหลือของใบรับรองสุขอนามัย การส่งออกครั้งต่อไปต้องทำการ ตรวจวิเคราะห์เช่นเดียวกับผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๔.๒ (๒) เป็นระยะเวลา ๓ ครั้ง ติดต่อกัน ก่อนอนุญาต ให้ดำเนินการเช่นผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๔.๒ (๑) ได้อีก

๑๑.๒ กรณีผู้ขอได้รับใบรับรองสุขอนามัย ตามข้อ ๖.๒ หากตรวจพบสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยตรวจพบจากการสุ่มที่แปลง โรงคัดบรรจุสินค้า หรือด่านตรวจพืชที่ส่งออก หรือได้รับการแจ้งเตือน จากประเทศปลายทาง ครั้งที่ ๑ กรมวิชาการเกษตรจะแจ้งเตือนผู้ส่งออกเป็นลายลักษณ์อักษร ระงับระยะเวลาที่เหลือของใบรับรองสุขอนามัย และให้ผู้ส่งออกชี้แจงสาเหตุและการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขกระบวนการผลิตภายในระยะเวลาที่กำหนด ถ้าพบครั้งที่ ๒ ในพืชชนิดเดิมภายในระยะเวลา ๑ เดือน นับแต่วันที่พบครั้งที่ ๑ กรมวิชาการเกษตรจะระงับระยะเวลาที่เหลือของใบรับรองสุขอนามัย การส่งออก ครั้งต่อไปต้องทำการตรวจวิเคราะห์สินค้าก่อนการส่งทุกครั้งเป็นระยะเวลา ๓ ครั้งติดต่อกัน ก่อนอนุญาต ให้ดำเนินการเช่นผู้มีคุณสมบัติตามข้อ ๔.๒ (๒) ได้อีก

ข้อ ๑๒ เหตุแห่งการระงับการใช้ใบรับรองสุขอนามัย

๑๒.๑ ผู้ยื่นคำขอแสดงข้อมูลอันเป็นเท็จ หรือไม่ถูกต้องที่เกี่ยวข้องกับผลผลิต จากแปลงที่ได้รับการรับรองการผลิตอาหารปลอดภัยจากวัตถุพิษที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ระบบการจัดการ คุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช

๑๒.๒ ผลการตรวจติดตามพืชส่งออกพบการปนเปื้อนสารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ เกินกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

๑๒.๓ จงใจแจ้งข้อมูลเท็จหรือปกปิดข้อมูลที่มีผลต่อความปลอดภัยอาหาร

ข้อ ๑๓ ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์สารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์ หรือสิ่งอื่นใดที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ ให้เป็นไปตามแบบแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๑๔ ก่อนส่งใบรับรองสุขอนามัยให้กับผู้ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ใบรับรองสุขอนามัยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๙

สมชาย ชาญณรงค์กุล

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

อัตราค่าตรวจวิเคราะห์สารตกค้าง หรือเชื้อจุลินทรีย์หรือสิ่งอื่นใดที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของมนุษย์ และเกณฑ์มาตรฐานแบบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยสำหรับการส่งออกมะละกอไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. ค่าตรวจวิเคราะห์สารตัดแต่งพันธุกรรม ตัวอย่างละ ๓,๐๐๐ บาท
(ยีน ๓๕S CaMV promoter, NOS terminator)
๒. ค่าตรวจวิเคราะห์อื่นในส่วนของไวรัสใบจุดวงแหวนมะละกอ ตัวอย่างละ ๓,๐๐๐ บาท
(Papaya ringspot virus gene)
๓. เกณฑ์มาตรฐานสารตัดแต่งพันธุกรรม ต้องไม่พบสารตัดแต่งพันธุกรรม
๔. เกณฑ์มาตรฐานไวรัสใบจุดวงแหวนมะละกอ ต้องไม่พบยีนของไวรัสใบจุดวงแหวนมะละกอ
(Papaya ringspot virus gene)

แบบแบบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอและการออกใบรับรองสุขอนามัยสำหรับการส่งออกมะละกอไปยังสหภาพยุโรป นอร์เวย์ สมาพันธรัฐสวิส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และญี่ปุ่น พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. คำขอใบรับรองสุขอนามัย	แบบ พ.ก. ๑๑
๒. ใบรับรองสุขอนามัย	แบบ พ.ก. ๑๑-๑
๓. ใบแนบ แบบท้ายแบบคำขอใบรับรองสุขอนามัย	แบบ พ.ก. ๑๑.๑
๔. คำขอให้แก้ไขใบแนบใบรับรองสุขอนามัย	แบบ พ.ก. ๑๒

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

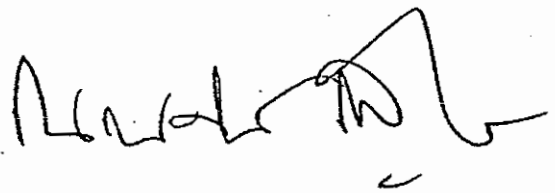
พ.ศ. 2543

ด้วยในปัจจุบันมีการนำเทคนิคพันธุวิศวกรรมมาใช้ในการตัดต่อสารพันธุกรรมของพืช เพื่อประโยชน์ทางการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร จนถึงขณะนี้ได้มีการผลิตพืชตัดต่อสารพันธุกรรมและมีผลิตภัณฑ์ของพืชตัดต่อสารพันธุกรรมในเชิงการค้า ประกอบกับพื้นที่ที่ใช้ในการเกษตรของพืชดังกล่าวได้มีการเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย แต่ในขณะเดียวกันปัญหาทางด้านความปลอดภัยต่อสุขภาพของผู้บริโภค ตลอดจนสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ก็กำลังเป็นที่สนใจอย่างกว้างขวางควบคู่กันไป นอกจากนี้ การใช้เทคนิคพันธุวิศวกรรมในการตัดต่อสารพันธุกรรมของพืช ยังเป็นที่ถกเถียงทางการค้า โดยหลายประเทศ เช่น ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปและประเทศญี่ปุ่น ได้ออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การติดฉลากในผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมหรือได้จากวัตถุดิบที่เป็นพืชตัดต่อสารพันธุกรรม ดังนั้น สินค้าเกษตรและอาหารต่าง ๆ ที่ส่งออกต่างประเทศเหล่านี้จะต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองว่าเป็นหรือมีส่วนประกอบจากพืชที่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมหรือไม่

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ทำการเกษตรเป็นหลัก และมีอุตสาหกรรมการเกษตร โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหารที่ใช้วัตถุดิบที่ผลิตภายในประเทศถึงแม้แหล่งผลิตวัตถุดิบในประเทศไทยจะเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมก็ตาม และมีกฎหมายห้ามนำพืชตัดต่อสารพันธุกรรมเข้ามาในราชอาณาจักร ยกเว้นเพื่อการศึกษาและวิจัย ผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมอาหารภายในประเทศก็ยังคงได้รับผลกระทบโดยตรงจากปัญหาดังกล่าวข้างต้น

เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นและความเข้าใจแก่สาธารณชนทั้งภายในและภายนอก
ราชอาณาจักรว่าพันธุ์พืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม กรมวิชา
การเกษตรซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการศึกษา วิจัย และการอนุรักษ์พันธุ์พืชรวมทั้งการ
กำกับดูแลการนำเข้าพืชตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
กักพืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 ขอประกาศว่า พืชตามรายชื่อพืชแนบท้ายประกาศนี้ กรมวิชาการเกษตร
ได้ตรวจพิจารณาแล้วรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม

ประกาศ ณ วันที่ 23 สิงหาคม พ.ศ. 2543

(นายณรงค์ศักดิ์ เสนาณรงค์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

รายชื่อพืชแนบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร
เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม
พ.ศ. 2543

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
1. กระจับ	Water chestnut, Water calthrop	Onagraceae	<i>Trapa bicornis</i> Osbeck
2. กระจับแดง	Roselle		<i>Hibiscus sabdariffa</i> Linn.
3. กระชาย	Chinese keys	Zingiberaceae	<i>Boesenbergia pandurata</i> (Roxb.)Schlecht.
4. กระถิน	Lead tree	Leguminosae	<i>Leucaena leucocephala</i> (Linn.)De Wit
5. กระทกรก	Passion fruit	Passifloraceae	<i>Passiflora edulis</i> Sims f. <i>flavicarpa</i>
6. กระท้อน	Santol	Meliaceae	<i>Sandoricum koetjape</i> (Burm.f.)Merr.
7. กระเทียม	Garlic		<i>Allium sativum</i> Linn.
8. กระวาน	Slam Cardamon, Camphor Seed		<i>Amomum krevanh</i> Pierre
9. กระวานขาว	Camphor seed	Zingiberaceae	<i>Amomum krevanh</i> Pierr.
10.กล้วย	Banana		<i>Musa hybrid</i>
11.กะเพรา	Sacred Basil, Holy Basil		<i>Ocimum sanctum</i> Linn.
12.กาน้ำ, สมอจีน	Chinese white olive	Burseraceae	<i>Canarium album</i> Blanco.
13.กาแฟ	Robusta Coffee Arabica Coffee Liberica Coffee	Rubiaceae	<i>Coffea canephora</i> Pierre ex Froehner <i>Coffea arabica</i> Linn. <i>Coffea liberica</i> Hiern
14.ขจร		Asclepiadaceae	<i>Telosma minor</i> Craib.

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
15. ขนุน	Jack Fruit Tree		<i>Artocarpus heterophyllus</i> Lamk.
16. ขมิ้น	Turmeric		<i>Curcuma longa</i> Linn. หรือ <i>Curcuma domestica</i> Valetton
17. ข่า	Greater Galangal		<i>Alpinia galanga</i> Sw. หรือ <i>Languas galanga</i> Sw.
18. ข้าว	Rice, Rice Plant		<i>Oryza sativa</i> Linn.
19. ขิง	Ginger		<i>Zingiber officinale</i> Rosce
20. ชี้เหล็ก	-	Leguminosae	<i>Cassia siamea</i> Lam.
21. คำฝอย	Safflower, False Saffron		<i>Carthamus tinctorius</i> Linn.
22. คน	-	Araceae	<i>Colocasia gigantea</i> Hk.f.
23. แคน	Cork wood tree, Sesbania, Agasta	Leguminosae	<i>Sesbania grandiflora</i> (L.) Pers.
24. งา	Sesame		<i>Sesamum indicum</i> Linn. หรือ <i>Sesamum orientale</i>
25. เงาะ	Rambutan		<i>Nephelium lappaceum</i> Linn.
26. จันทน์ , จันทน์เทศ	Nutmeg tree		<i>Myristica fragrans</i> Linn.
27. จาก	Nipa palm	Palmae	<i>Nypa fruticans</i> Wurm.
28. ชมพู	Java apple	Myrtaceae	<i>Eugenia javanica</i> Lamk.
29. ชะพลู	-	Piperaceae	<i>Piper sarmentosum</i> Roxb. ex Hunter
30. ชะมวง	-	Guttiferae	<i>Garcinia nigrolineata</i> Planch.
31. ชะอม	-	Leguminosae	<i>Acacia pennata</i> <i>Willd. subsp. insuavis</i> Nielson
32. ชา	Tea Plant, Tea, Thea		<i>Camellia sinensis</i>
33. เตีอย	Job's tear	Gramineae	<i>Coix lacryma-jobi</i> Linn.

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
34. ตะขบไทย	Governor plum, East Indian plum, Greaterkerkup	Flacourtiaceae	<i>Flacourtia jangomas</i> (Lour.) Raeusch.
35. ตะไคร้	Lemon grass, Lapine		<i>Cymbopogon citratus</i> Stapf
36. ตาล	Palmyra Palm		<i>Borassus flabellifer</i> Linn.
37. ตาว	Sugar palm		<i>Arenga pinnata</i> Merr.
38. ตำลึง	Ivy gourd	Cucurbitaceae	<i>Coccinia grandis</i> (L.) Voigt
39. เตย	-		<i>Pandanus odorum</i>
40. แตงไทย	Melon	Cucurbitaceae	<i>Cucumis melo</i> Linn.
41. แตงโม	Water melon		<i>Citrullus lanatus</i> Mats.& Nakai หรือ <i>Citrullus vulgaris</i> Schrad.ex.Echlon
42. ถั่วเขียว	Mung bean		<i>Vigna radiata</i> Wilczek
43. ถั่วพู	Four-angled bean	Leguminosae	<i>Psophocarpus</i> <i>tetragonolobus</i> (Linn.) DC.
44. ถั่วลิสง	Peanut, Groundnut, Monkeynut		<i>Arachis hypogaea</i> Linn.
45. ท้อ	Peach		<i>Prunus persica</i> Batsch
46. ทองหลาง	-	Leguminosae	<i>Erythrina</i> spp.
47. ทุเรียน	Durian	Bombacaceae	<i>Durio zibethinus</i> Linn.
48. น้อยหน่า	Sugar apple, Custard apple, Sweet sop	Annonaceae	<i>Annona squamosa</i> Linn.
49. น้อยโหน่ง	Castard apple	Annonaceae	<i>Annona reticulata</i> Linn.
50. น้ำเต้าไทย	Bottle gourd	Cucurbitaceae	<i>Lagenaria siceraria</i> (Molina) Standley
51. เนียง	-	Leguminosae	<i>Pithecellobium jiringa</i> (Jack) Prain ex King
52. บ๊วย	Mume, Japanese Apricot		<i>Prunus mume</i>

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
53. บอน	-	Araceae	<i>Colocasia esculenta</i> (L.) Schott.
54. บัว	Water lily	Nymphaeaceae	<i>Nymphaea pubescens</i> Willd.
55. บัวบก	Asiatic Pennywort		<i>Centella asiatica</i> Urban
56. ปอกระเจา (ผักกสม)	Jute	Tiliaceae	<i>Corchorus capsularis</i> Linn.
ปอกระเจา (ผักยาว)	Jute	Tiliaceae	<i>Corchorus olitorius</i> Linn.
57. ผักกระเฉด	-	Leguminosae	<i>Neptunia oleracea</i> Lour.
58. ผักกุ่มบก	-	Capparidaceae	<i>Crataeva religiosa</i> Ham.
59. ผักกูด	Paco	Athyriaceae	<i>Diplazium esculentum</i> Sw.
60. ผักกูด (น้ำ)	Pod fern	Parkeraceae	<i>Ceratopteris thalictroides</i> Brongn.
61. ผักแขยง	-	Scrophulariaceae	<i>Limnophila geoffrayi</i> Botani
62. ผักชีฝรั่ง	Stink weed	Umbelliferae	<i>Eryngium foetidum</i> Linn.
63. ผักชีลาว	-	Umbelliferae	<i>Anethum graveolens</i> L.
64. ผักต้ว	-	Guttiferae	<i>Cratoxylum formosum</i> Dyer
65. ผักบุ้งไทย	Water spinach, Water convolvulus	Convolvulaceae	<i>Ipomoea aquatica</i> Forsk.
66. ผักปอด	-	Campanulaceae	<i>Sphenoclea zeylanica</i> Gaertn.
67. ผักเป็ด	-	Amaranthaceae	<i>Alternanthera</i> spp.
68. ผักแพ้ว	-	Polygonaceae	<i>Polygonum odoratum</i> Lour.
69. ผักแว่น	-	Marsillaceae	<i>Marsilea crenata</i> Presl
70. ผักสะแล	-	Moraceae	<i>Broussonetia kurzii</i> Conner
71. ผักเสม็ดชุน	-	Myrtaceae	<i>Syzygium gratum</i> (Wight) S.N. <i>Mitra</i> var. <i>gratum</i>
72. ผักเสี้ยน	Bastard mustard	Capparidaceae	<i>Cleome gynandra</i> Linn.
73. ผักเสี้ยว	-	Leguminosae	<i>Bauhinia</i> sp.
74. ผักแส้ว	-	Asclepiadaceae	<i>Marsdenia glabra</i> Cost.
75. ผักหนาม	-	Araceae	<i>Lasia spinosa</i> (L.) Thw.
76. ผักหวาน (บ้าน)	-	Euphorbiaceae	<i>Sauropus androgynus</i> (L.) Merr.

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
77. ผักหวาน (ป่า)	-	Opiliaceae	<i>Meliantha suavis</i> Pierre
78. เผือก	Taro		<i>Colocasia esculenta</i> Schott
79. ไม้	Spiny Bamboo		<i>Bambusa arundinacea</i> Willd หรือ <i>Bambusa tulola</i>
80. ฝรั่ง	Guava		<i>Psidium guajava</i> Linn.
81. พริกไทยอ่อน	Pepper		<i>Piper nigrum</i> Linn.
82. พุทรา	-		<i>Zizyphus rotundifolia</i>
83. ไพล	-	Zingiberaceae	<i>Zingiber cassumunar</i> Roxb.
84. ฟักเขียว	Ash Pumpkin, Chinese Water Melon		<i>Benincasa hispida</i> (Thunb.) Cogn.
85. ฟักทอง	Pumpkin, Winter Squash		<i>Cucurbita moschata</i> Decne
86. มะกรูด	Leech Lime, Mauritius Papeda		<i>Citrus hystrix</i> DC.
87. มะกอกน้ำ	-	Elaeocarpaceae	<i>Elaeocarpus madopetalus</i> Pierre
88. มะกอกฝรั่ง	Great Hog plum	Anacardiaceae	<i>Spondias cytherea</i> Sonn.
89. มะขวิด	Wood apple, Elephant apple	Rutaceae	<i>Feronia limonia</i> (L.) Swingle
90. มะขาม	Tamarind		<i>Tamarindus indica</i> Linn.
91. มะขามเทศ	Manila tamarind	Leguminosae	<i>Pithecellobium dulce</i> (Roxb.) Benth.
92. มะขามป้อม	Embric Myraboran, Malacca Tree		<i>Phyllanthus emblica</i> Linn.
93. มะเขือขื่น	Brinjal, Eggplant	Solanaceae	<i>Solanum melongena</i> Linn.
94. มะเขือเครือ	Brinjal, Eggplant	Solanaceae	<i>Solanum melongena</i> Linn.
95. มะเขือเปราะ, มะเขือขื่น	Cockroach Berry		<i>Solanum xanthocarpum</i> Schrad.&Wendl หรือ <i>S. aculeatissimum</i> Jacq.

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
96. มะเขือพวง	Devil's Fig		<i>Solanum torvum</i> Sw.
97. มะเขือยาว	Eggplant, Aubergine		<i>Solanum melongena</i> Linn.
98. มะดัน	-	Guttiferae	<i>Garcinia schomburghiana</i> Pierre
99. มะตูม	Bael-fruit	Rutaceae	<i>Aegle marmelos</i> (L.) Corr.
100. มะนาว	Lime. Common Lime		<i>Citrus aurantifolia</i> Swing
101. มะปราง	Gandaria, Plummango	Anacardiaceae	<i>Bouea oppositifolia</i> Adelb.
102. มะปริง	-	Anacardiaceae	<i>Bouea oppositifolia</i> Adelb. <i>var. microphylla</i> (Engler) Merr.
103. มะพร้าว	Coconut		<i>Cocos nucifera</i> Linn.
104. มะเฟือง	Carambola	Oxalidaceae	<i>Avorhoa carambola</i> Linn.
105. มะไฟ	Burmese grape	Euphorbiaceae	<i>Baccaurea ramiflora</i> Lour.
106. มะม่วง	Mango Tree		<i>Mangifera indica</i> Linn.
107. มะม่วงหิมพานต์	Cashew nut	Anacardiaceae	<i>Anacardium occidentale</i> L.
108. มะมุด	Grey mango, Horse mango	Anacardiaceae	<i>Mangifera foetida</i> Lour.
109. มะยม	Star goose-berry	Euphorbiaceae	<i>Phyllanthus acidus</i> (L.) Skeels
110. มะระ	Bitter Cucumber, Balsam Pear		<i>Momordica charantia</i> Linn.
111. มะรุม	Horse radish tree	Moringaceae	<i>Moringa oleifera</i> Lamk.
112. มะละกอ	Papaya, Tree Melon		<i>Carica papaya</i> Linn.
113. มะแว้ง (เครือ)	-	Solanaceae	<i>Solanum trilobatum</i> Linn.
มะแว้ง (ต้น)	-	Solanaceae	<i>Solanum indicum</i> Linn.
มะแว้ง (ต้น)	-	Solanaceae	<i>Solanum sanitwongsei</i> Craib
114. มะอีก	-	Solanaceae	<i>Solanum stramonifolium</i> Jacq.
115. มังคุด	Mangosteen		<i>Garcinia mangostana</i> Linn.
116. มันแกว	Yam bean		<i>Pachyrhizus erosus</i> Urban
117. มันเทศ	Sweet potato	Convolvulaceae	<i>Ipomoea batatas</i> (L.) Poir.

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
118.มันสำปะหลัง	Cassava, Manioc, Tapioca Plant		<i>Manihot esculenta</i> Crantz
119.แมงลัก	Hairy basil	Labiatae	<i>Ocimum canum</i> Sims
120.ยอ	-	Rublaceae	<i>Morinda citrifolia</i> Linn.
121.ย่านาง	-		<i>Tiliacora triandra</i> Diels
122.ยี่หระ	Cumin	Umbelliferae	<i>Cuminum cyminum</i> Linn.
123.ระกำ	-	Palmae	<i>Salacca rumphii</i> Wall.
124.ลองกอง	-	Meliaceae	<i>Aglaia dookoo</i> Griff
125.ละมุด , ละมุดไทย	-		<i>Manilkara kauki</i> Dubard
126.สะทุ้ง	Castor bean	Euphorbiaceae	<i>Ricinus communis</i> Linn.
127.ลางสาด	Lansium, Langsat	Meliaceae	<i>Lansium domesticum</i> Corr.
128.ลำไย	Longan		<i>Dimocarpus longan</i> Lour. หรือ <i>Euphoria longan</i>
129.ลิ้นจี่	Litchi		<i>Litchi sinensis</i> Sonn. หรือ <i>Litchi chinensis</i>
130.ลูกพลัม	Plum		<i>Prunus domestica</i> , <i>P. salicina</i>
131.ว่านหางจระเข้	Aloe, Star cactus		<i>Aloe barbadensis</i> Mill หรือ <i>Aloe vera</i> Linn.
132.ส้มเขียวหวาน	Tangerine orange, Mandarin orange		<i>Citrus reticulata</i> Blanco
133.ส้มแขก	-	Guttiferae	<i>Garcinia atroviridis</i> Griff.
134.ส้มโอ	Pummelo, Shaddock		<i>Citrus grandis</i> Osb. หรือ <i>Citrus maxima</i> Merr.
135.สละ	Salak		<i>Salacca edulis</i> Reinw.
136.สะเดา	Neem Tree	Meliaceae	<i>Azadirachta indica</i> Juss. var. <i>siamensis</i> Valetton
137.สะตอ	-	Leguminosae	<i>Parkia speciosa</i> Hassk.

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
138. สะระแหน่	Kitchen mint		<i>Mentha cordifolia</i> Opiz
139. สับปะรด	Pineapple		<i>Ananus comosus</i> Merr.
140. สาเก	Breadfruit	Moraceae	<i>Artocarpus integer</i> (Thunb.) Merr.
141. สาคุ	West indian Arrow- root	Marantaceae	<i>Maranta arundinacea</i> Linn.
142. สาคุ (ต้น)	Sago-palm	Palmae	<i>Metroxylon sagus</i> Rottb.
143. เสาวรส กะทกรกฝรั่ง	Passionfruit		<i>Passiflora incarnata</i> Linn. , <i>P. edulis</i> Sims f. <i>flavicarpa</i>
144. โสน	-	Leguminosae	<i>Sesbania javanica</i> Miq.
145. ทมาศ	Betel nut	Palmae	<i>Areca catechu</i> Linn.
146. หว้า	-	Myrtaceae	<i>Eugenia cumini</i> (Linn.) Druce.
147. หอมแดง	Shallot, multiplier shallot		<i>A. cepa</i> L. gr. <i>aggregatum</i>
148. เห็ดแชมปิญอง	Champignon		<i>Agaricus bisporus</i>
149. เห็ดนางฟ้า	-		<i>Pleurotus sajor-caju</i> หรือ <i>P. ostreatus</i>
150. เห็ดนางรม	Oyster mushroom		<i>Pleurotus ostreatus</i>
151. เห็ดเป๋าฮื้อ	-		<i>Pleurotus abalonus</i>
152. เห็ดเผาะ	-		<i>Astraeus hygrometricus</i>
153. เห็ดฟาง	Straw mushroom		<i>Volvaria esculenta</i> หรือ <i>Volvaria volvocea</i>
154. เห็ดหลินจือ	Ling zhi		<i>Ganoderma lucidum</i>
155. เห็ดหอม	-		<i>Lentinus edodes</i>
156. เห็ดหูหนู	Jew's Ear, Tree Ears	Auriculariaceae	<i>Auricularia polytricha</i> Sacc และ <i>A. spp.</i>
157. หัวทรงกระเทียม หัวจิ้น	Water Chestnut Water Chestnut		<i>Eleocharis dulcis</i> Trin. หรือ <i>Eleocharis tuberosa</i> Schult

ชื่อไทย	Common name	Family	Scientific name
158. โหระพา	Sweet basil, Lemon basil		<i>Ocimum basilicum</i> Linn.
159. อ้อย	Sugar cane		<i>Saccharum officinarum</i> Linn.

หมายเหตุ

ชื่อไทยเป็นชื่อที่เรียกกันในแต่ละที่จะเรียกชื่อซ้ำๆ กัน ซึ่งบางครั้งชื่อเดียวกันแต่เป็นพืชต่างชนิดกันหรือต่างกันโดยสิ้นเชิง ดังนั้นในทางพฤกษศาสตร์ เมื่อต้องการยืนยันจำเป็นต้องมีพืชจริงมาด้วย

ประกาศกรมวิชาการเกษตร

เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ รับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทย จำนวน ๑๕๙ ชนิด เป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม นั้น

เนื่องจากปัจจุบันมีการนำพันธุ์พืชที่ไม่ใช่สายพันธุ์ที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทย เข้ามาปลูกในประเทศไทย สถาบันกรมวิชาการเกษตร จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

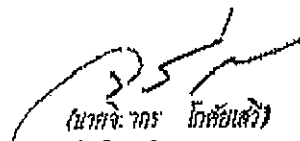
๑. ให้ยกเลิกรายชื่อพืช ลำดับที่ ๑๑๖ มะละกอ ลำดับที่ ๑๓๙ สับปะรด ในบัญชีรายชื่อพืชแนบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. ๒๕๕๓

๒. ให้ยกเลิกรายชื่อพืช ลำดับที่ ๑๘ ข้าว ในบัญชีรายชื่อพืชแนบท้ายประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง การรับรองพืชที่ปลูกในประเทศไทยเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ความต่อไปนี้แทน

"๑๘. ชื่อพืช ข้าว ชื่อสามัญ Rice, Rice Plant ชื่อวิทยาศาสตร์ *Oryza sativa* Linn. ให้การรับรองเฉพาะข้าวที่มีถิ่นกำเนิดในประเทศไทยที่เป็นข้าวเต็มเมล็ด ไม่รับรองข้าวหัก (Broken rice) "

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายจักร เกตุยเสวี)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ระเบียบสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร
ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ

เพื่อให้การใช้โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ ของสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร เป็นไปด้วยความเรียบร้อยเหมาะสม สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้โรงเรือนดังนี้

1. คำจำกัดความ

- 1.1) “โรงเรือน” หมายความว่า โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ
- 1.2) “คณะกรรมการฯ” หมายความว่า คณะทำงานความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ
- 1.3) “ผู้อำนวยการสำนักฯ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ

2. หลักเกณฑ์การขออนุมัติใช้โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ

- 2.1) ให้ผู้เสนอโครงการวิจัยยื่นคำขอใช้ในแบบฟอร์มการขออนุมัติใช้โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ (แบบฟอร์มที่ 1) และระบุรายละเอียดในโครงการให้ชัดเจน พร้อมแนบแผนการทดลอง ส่งที่ คณะทำงานฯ
- 2.2) คณะทำงานฯ จัดประชุมพิจารณาโครงการแผนการดำเนินงาน แผนการป้องกันการหลุดรอดของ สิ่งทดลอง เสนอผู้อำนวยการสำนักฯ เพื่ออนุมัติ
- 2.3) ผู้เสนอโครงการวิจัยจะเริ่มงานวิจัยได้ ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักฯ โดยดำเนินการได้ในช่วงระยะเวลาที่ขออนุมัติดำเนินการ หากไม่เสร็จสิ้นตามกำหนด ให้ทำบันทึกเอกสารแจ้งต่อ คณะทำงานฯ เพื่อเสนอพิจารณาขยายระยะเวลาดำเนินการ

3. แนวทางการปฏิบัติภายในโรงเรือน

3.1) การเข้าถึง และการแต่งกาย

- ผู้ปฏิบัติงานควรผ่านการอบรมความปลอดภัยทางชีวภาพ
- ผู้ปฏิบัติงานต้องมีชื่อเป็นคณะกรรมการที่ได้รับอนุญาตจากหัวหน้าโครงการฯ และผู้อำนวยการสำนักฯ สามารถเข้าปฏิบัติงานในโรงเรือน โดยบันทึกชื่อและเวลาการเข้า-ออกโรงเรือนทุกครั้ง
- ผู้ปฏิบัติงานต้องปฏิบัติงานเฉพาะในบริเวณที่ยื่นคำขอ ห้ามดำเนินงานในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้อง
- ต้องมีการสวมเสื้อคลุมและเปลี่ยนรองเท้า ก่อนเข้าปฏิบัติงานในโรงเรือน
- ในกรณีที่มีอาจมีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อนสิ่งไม่พึงประสงค์ ให้ผู้ปฏิบัติงานเดินผ่านประตูที่ติด ม่านอากาศก่อนเข้า-ออกโรงเรือน เพื่อกำจัดสิ่งไม่พึงประสงค์

3.2) ป้ายเครื่องหมาย

- ผู้ปฏิบัติงานต้องแสดงป้ายรายละเอียดการทดลอง และข้อมูลการติดต่อ ในแบบฟอร์มป้ายสารชีวภาพอันตราย (แบบฟอร์มที่ 2) ที่บริเวณประตูด้านหน้าโรงเรือนย่อยที่ปฏิบัติงาน
- ต้องมีข้อความเตือน หากพืช สัตว์ทดลอง หรือสิ่งที่ศึกษานั้นๆ อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยมนุษย์ ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม

3.3) การจับบันทึกและรายงาน

- ต้องมีการบันทึกข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน พืช สัตว์ทดลอง หรือสิ่งที่ศึกษา ที่มีการผ่านเข้า-ออกจากโรงเรือน และเก็บบันทึกต่างๆ ไว้สำหรับการตรวจสอบภายหลังเป็นเวลา 3 ปี
- หากมีการเปลี่ยนแปลงหรือการซ่อมแซมโรงเรือนเนื่องจากการชำรุดระหว่างการทดลอง ให้ทำการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน และแจ้งรายงานต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ
- หากมีอุบัติเหตุการหลุดลอดต้องมีการบันทึก และแจ้งรายงานต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ

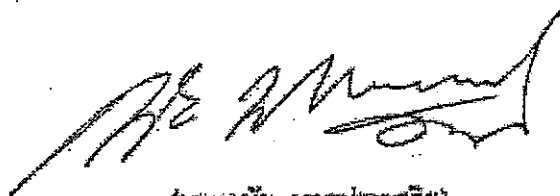
3.4) การควบคุมสิ่งมีชีวิตภายในโรงเรือน

- ต้องมีการควบคุมสิ่งมีชีวิตที่ไม่ต้องการ (วัชพืช สัตว์ขนาดเล็ก แมลงศัตรูพืช และสิ่งมีชีวิตก่อโรค เป็นต้น) ด้วยวิธีการที่เหมาะสม
- หากเป็นสิ่งมีชีวิตที่เคลื่อนที่ได้ ควรจำกัดการเคลื่อนที่โดยให้อยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสม และระมัดระวังป้องกันมิให้หลุดออกนอกโรงเรือน

3.5) หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ขอใช้โรงเรือน

- ผู้ขอใช้โรงเรือนต้องรับผิดชอบบริหารความปลอดภัยทางชีวภาพของพืช สัตว์ทดลอง หรือสิ่งที่ศึกษา ในกรณีหลุดลอด สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพจะไม่รับผิดชอบทุกกรณีของงานวิจัยดังกล่าว
- หากผู้ขอใช้ หรือผู้ร่วมงานวิจัยกระทำให้เกิดความเสียหายต่อโรงเรือน อันเนื่องมาจากอุบัติเหตุโดยจงใจ หรือการประมาทเลินเล่อ ผู้ขอใช้ต้องรับผิดชอบค่าเสียหายที่เกิดขึ้น
- ในกรณีผู้ขอใช้โรงเรือนไม่ปฏิบัติตาม หรือฝ่าฝืน ข้อใดข้อหนึ่งของหลักเกณฑ์นี้ ผู้อำนวยการสำนักฯ มีสิทธิยกเลิกการอนุญาตให้เข้าใช้โรงเรือนก่อนกำหนด และผู้ขอใช้ไม่มีสิทธิ์เรียกร้องค่าเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ

ประกาศ ณ วันที่ 24 เมษายน 2560

(นายคณิศ นาคประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ราชบุรี

แบบฟอร์มที่ 1: แบบฟอร์มการขออนุญาตนำเข้าสิ่งมีชีวิตของพืชที่มีความปลอดภัยทางชีวภาพ

ส่วนที่ 1: ข้อมูลโครงการ

1 ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) _____
ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ) _____

2 วัตถุประสงค์ _____

3 รายละเอียดทั่วไปโครงการ _____
ชนิดไม้/สิ่งมีชีวิต _____ ชนิดพืช _____

4 วัตถุประสงค์ในการนำเข้าสิ่งมีชีวิต _____
ชื่อหน่วยงาน _____ ชนิดพืช _____
ที่อยู่ _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ _____
โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ อีเมล _____
นาย/คุณ/นาง/นางสาว/นาง/นาย/นางสาว _____
 ศึกษาค้นคว้าวิจัย (เกษตร/สุขภาพ) ผลิต/แปรรูป/ขยายพันธุ์

5 ประเภทของสิ่งมีชีวิตนำเข้า (ระบุชนิดพืช) _____
 ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้เถา (ไม้เลื้อย)

6 วิธีการตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ (ระบุวิธีการที่ใช้) (ระบุวิธีการที่ใช้) 1 และ/หรือระบุวิธีการอื่นที่เกี่ยวข้อง (ระบุชื่อวิธีการ)

ใช้วิธีตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ 1 ใช้วิธีตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ 2
 ใช้วิธีตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ 3 ใช้วิธีตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ 4

7 รายละเอียดสภาพที่นำเข้าสิ่งมีชีวิต _____

8 การดำเนินการตามเงื่อนไขการนำเข้าสิ่งมีชีวิต (ระบุรายละเอียด)

ชื่อสิ่งมีชีวิต (ภาษาไทย)	ชื่อสิ่งมีชีวิต (อังกฤษ)
ชื่อสิ่งมีชีวิต (วิทยาศาสตร์)	ชื่อสิ่งมีชีวิต (วิทยาศาสตร์)
ชื่ออื่น ๆ	

ลงนามโดยผู้ยื่นขออนุญาต _____ ลงนามโดยประธานคณะกรรมการ _____
วันที่ _____ วันที่ _____

แบบฟอร์มที่ 1 ส่วนที่ 1: แบบฟอร์มการขออนุญาตนำเข้าสิ่งมีชีวิตของพืชที่มีความปลอดภัยทางชีวภาพ (รูปแบบ 21-4-2557) 8.1/2

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ราชบุรี

ส่วนที่ 2: แบบฟอร์มการตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพและผลกระทบสิ่งแวดล้อมของพืชนำเข้าสิ่งมีชีวิต

ส่วนที่ 1: ข้อมูลโครงการ

1 ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) _____
ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ) _____

2 วัตถุประสงค์ _____

3 ข้อมูลทั่วไปของโครงการ _____
ชื่อโครงการ _____ ชนิดพืช _____

4 วัตถุประสงค์ในการนำเข้าสิ่งมีชีวิต _____
ชื่อหน่วยงาน _____ ชนิดพืช _____
ที่อยู่ _____ จังหวัด _____ รหัสไปรษณีย์ _____
โทรศัพท์ _____ โทรสาร _____ อีเมล _____
นาย/คุณ/นาง/นางสาว/นาง/นาย/นางสาว _____
ประเภทของสิ่งมีชีวิตนำเข้า (ระบุชนิดพืช) _____
 ไม้ยืนต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้เถา (ไม้เลื้อย)

ประเภทที่ 1 ประเภทที่ 2 ประเภทที่ 3 ประเภทที่ 4

ชื่อคนส่งมอบสิ่งมีชีวิต _____
ชื่อผู้รับมอบสิ่งมีชีวิต _____
ชื่อโครงการ/งาน/กิจกรรม _____
ชื่อโครงการ/งาน/กิจกรรม _____
ชื่อโครงการ/งาน/กิจกรรม _____

ลงนามโดยผู้ยื่นขออนุญาต _____ ลงนามโดยผู้ดำเนินการ _____
เจ้าหน้าที่/ชื่อตำแหน่ง/ชื่อหน่วยงาน/ชื่อจังหวัด/ชื่อราชการ/ตำแหน่ง _____

วันที่ _____ วันที่ _____

แบบฟอร์มที่ 1 ส่วนที่ 2: แบบฟอร์มการตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพและผลกระทบสิ่งแวดล้อม (รูปแบบ 21-4-2557) 8.2/2

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ราชบุรี

แบบฟอร์มที่ 2: แบบฟอร์มใบรายงานผลการตรวจสอบ

ดำเนินการที่ _____

ชื่อหัวหน้าโครงการ _____

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน 1 _____

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน 2 (ถ้ามี) _____

วันที่พิมพ์ _____ ปีพิมพ์ _____

วันที่พิมพ์ _____

แบบฟอร์มที่ 2: แบบฟอร์มใบรายงานผลการตรวจสอบ (รูปแบบ 21-4-2557) 8.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ราชบุรี

แบบฟอร์มที่ 3: แบบฟอร์มใบรายงานผลการตรวจสอบ

ดำเนินการที่ _____

ชื่อหัวหน้าโครงการ _____

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน 1 _____

ชื่อผู้ปฏิบัติงาน 2 (ถ้ามี) _____

วันที่พิมพ์ _____ ปีพิมพ์ _____

วันที่พิมพ์ _____

แบบฟอร์มที่ 3: แบบฟอร์มใบรายงานผลการตรวจสอบ (รูปแบบ 21-4-2557) 8.1

ภาคผนวก

ภาคผนวกในท้ายเอกสารที่แนบนี้ได้อธิบายออกเป็น 3 หัวข้อคือ 1) คำจำกัดความต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง 2) ประเภทของโรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ และ 3) ประเภทของการวิจัยและทดลองเกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันสำหรับการขอใช้โรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ ของสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร

1. คำจำกัดความ

โรงเรือน หมายถึง

อาคารที่มีลักษณะโครงสร้างแข็งแรงตามมาตรฐานด้านวิศวกรรมที่ประกอบด้วยผนัง และส่วนหลังคาเพื่อปกป้องจากสภาพแวดล้อมภายนอก รวมถึงพื้นที่ซึ่งถูกออกแบบเพื่อใช้สำหรับการปลูกพืชในสิ่งแวดล้อมที่มีการควบคุมและป้องกัน โดยทั่วไปกำแพง และหลังคาจะสร้างโดยใช้วัสดุโปร่งใสหรือให้แสงผ่านได้ทั้งหมด เพื่อให้แสงแดดที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชสามารถส่องผ่านได้

อาณาบริเวณโรงเรือน หมายถึง

ห้องหรือส่วนของโรงเรือนที่ใช้สำหรับการปลูกพืช รวมถึงทางเดินและพื้นที่ใช้สอยที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นบริเวณที่มีการจำกัดขอบเขตอย่างชัดเจน

2. ประเภทของโรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ

สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร มีโรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ 3 ระดับ ไว้สำหรับรองรับการศึกษาคือ โรงเรือนระดับ Biosafety Level 1 – Plants (BSL1-P) โรงเรือนระดับ Biosafety Level 2 – Plants (BSL2-P) และ โรงเรือนระดับ Biosafety Level 3 – Plants (BSL3-P) ซึ่งมีระดับความเข้มงวดในการควบคุมแตกต่างกันไปตามระดับความเสี่ยงของสิ่งมีชีวิตที่ใช้ทดลองดังนี้

2.1 โรงเรือนระดับ Biosafety Level 1 – Plants (BSL1-P)

โรงเรือนระดับ BSL1-P ใช้กับการศึกษาพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่สามารถดำรงชีวิต หรือแพร่กระจายอยู่ภายในสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรือน หรือหากมีการหลุดลอดออกไปโดยมิได้ตั้งใจก็ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงใดๆ ต่อสิ่งแวดล้อม เช่น มันฝรั่งดัดแปลงพันธุกรรมต้านทานแมลงที่ได้รับยีนต้านทานจากมันฝรั่งสายพันธุ์พื้นเมือง หรือพืชที่ถูกดัดแปลงพันธุกรรมให้มีลักษณะเป็นหมัน รวมไปถึง งานวิจัยจุลินทรีย์ดัดแปลงพันธุกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับพืช ที่ไม่สามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็วหรือไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ

2.2 โรงเรือนระดับ Biosafety Level 2-Plants (BSL2-P)

โรงเรือนระดับ BSL2-P ใช้กับพืชดัดแปลงพันธุกรรมและสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้อง ที่หากเกิดการหลุดลอด อาจสามารถดำรงชีวิตอยู่ภายในสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรือนได้ แต่ไม่เกิดผลกระทบในเชิงลบหรือสามารถจัดการได้ อาทิ พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่มีศักยภาพในการเป็นวัชพืชได้ หรือมีความเป็นไปได้ที่จะผสมข้ามกับ

พืชพืช หรือพืชอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง รวมถึงงานวิจัยเกี่ยวกับจุลินทรีย์ดัดแปลงพันธุกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับพืชใน 2 กรณี ได้แก่

1. เชื้อสาเหตุของโรคพืชหรือจุลินทรีย์ภายในห้องถิ่นที่ หากหลุดลอดอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่สามารถควบคุมได้หรือจัดการได้
2. เชื้อสาเหตุของโรคพืชหรือจุลินทรีย์จากแหล่งอื่นที่ หากหลุดลอดก็ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ

นอกจากนี้ โรงเรือนระดับ BSL2-P ยังใช้กับงานวิจัยแมลง และสัตว์ดัดแปลงพันธุกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับพืช ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ หรือสามารถควบคุมได้หรือจัดการได้

2.3 โรงเรือนระดับ Biosafety Level 3 – Plants (BSL3-P)

โรงเรือนระดับ BSL3-P ได้ออกแบบมาเพื่อป้องกันการหลุดลอดของพืชดัดแปลงพันธุกรรม จุลินทรีย์ก่อโรคในพืช หรือสิ่งมีชีวิตอื่นที่มีความเป็นไปได้ในการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น งานวิจัยสัมผัสดัดแปลงพันธุกรรมต้านทานโรค ที่ทำการทดสอบประสิทธิภาพการต้านทานโดยการปลูกถ่ายเชื้อ และอยู่ภายในพื้นที่ที่มีการปลูกสัมผัส รวมไปถึง พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่มียีนจากจุลินทรีย์ก่อโรคจากแหล่งอื่น ที่สามารถสร้างสารพันธุกรรมในส่วนของจุลินทรีย์ก่อโรคขึ้นมาใหม่ได้ ทั้งนี้ รวมถึงงานวิจัยพืชหรือสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมที่มียีนสร้างสารพิษต่อสัตว์มีกระดูกสันหลัง และงานวิจัยการดัดแปลงพันธุกรรมในจุลินทรีย์ก่อโรคในแมลงหรือสัตว์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพืช ในกรณีที่จุลินทรีย์นั้นอาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายในห้องที่

2.4 โรงเรือนระดับ Biosafety Level 4 – Plants (BSL4-P)

โรงเรือนระดับ BSL4-P ใช้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุลินทรีย์ก่อโรคจากแหล่งอื่นที่เป็นเชื้อก่อโรคร้ายแรงต่อพืชเศรษฐกิจภายในประเทศ ที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายได้ รวมถึงเชื้อก่อโรคในมนุษย์และการผลิตวัคซีนในพืชที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อสุขภาพมนุษย์ ตัวอย่างเช่น งานทดสอบข้าวโพดต้านทานเชื้อไวรัสที่มีดักแค้นเป็นแมลงพาหะ โดยเชื้อไวรัสนั้นไม่พบภายในประเทศ แต่ดักแค้นที่เป็นแมลงพาหะมีอยู่ทั่วไป จึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบสูงหากเชื้อไวรัสที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพในการต้านทานของข้าวโพดดัดแปลงพันธุกรรมเกิดการหลุดลอด

อนึ่งสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร ไม่สามารถรองรับการให้บริการโรงเรือนทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพในระดับ BSL4-P

3. ประเภทของการวิจัยและทดลองเกี่ยวกับความปลอดภัยทางชีวภาพ

2.1 งานวิจัยประเภทที่ 1

เป็นการวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยง หรืออันตรายน้อยต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ใช้การควบคุมระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ BSL1 (Biosafety Level 1) หรือ BSL2 (Biosafety Level 2) แล้วแต่กรณี

2.2 งานวิจัยประเภทที่ 2

เป็นงานวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายปานกลางต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ควรใช้การควบคุมระดับความปลอดภัยทางชีวภาพระดับ 2 (BSL2)

2.3 งานวิจัยประเภทที่ 3

เป็นงานวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายสูงต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยเป็นการวิจัยในเชื้อที่ก่อโรคร้ายแรงในคนหรือสัตว์ แต่ยังเป็นโรคที่มีวิธีป้องกันหรือรักษา หรือเป็นงานวิจัยและทดลองเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยโดยการตัดแปลงพันธุกรรม ทั้งนี้งานที่ยังไม่ทราบแน่ชัดถึงระดับอันตรายจะรวมอยู่ในประเภทนี้ด้วย งานวิจัยประเภทนี้ควรใช้การควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 3 (BSL3) ทั้งนี้ระดับของการควบคุมจะแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะงาน และระดับอันตรายที่ประเมินได้ ในบางกรณีอาจใช้การควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 2 ที่มีมาตรการเสริม ที่สามารถป้องกันอันตรายได้อย่างเหมาะสม โดยต้องได้รับการอนุมัติจาก IBC

2.4 งานวิจัยประเภทที่ 4

เป็นงานวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายระดับร้ายแรงต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และ/หรือ ขัดต่อศีลธรรม จะไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ กิจกรรมวิจัยเหล่านี้ได้แก่

- 1) งานวิจัยและทดลองที่มีการใช้สิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรม หรือเชื้อโรค หรือยีน ที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงระดับที่ 4
- 2) งานวิจัยและทดลองที่ไม่มีมาตรการ และ/หรือข้อมูลที่ใช้ในการพิสูจน์ และควบคุมป้องกันในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน
- 3) งานวิจัยและทดลองที่มุ่งเน้นผลิตสิ่งมีชีวิตก่อโรค และ/หรือสารพิษ เพื่อใช้เป็นอาวุธชีวภาพ หรือเป้าหมายทางสงคราม

แบบฟอร์มสำหรับการขอรับการพิจารณาโครงการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลในแบบเสนอโครงการวิจัย เพื่อพิจารณาว่าโครงการวิจัยที่เสนอจัดอยู่ในงานประเภทใด สถานที่ที่ใช้ดำเนินการควรมีความปลอดภัยทางชีวภาพในระดับใด ผู้เสนอโครงการวิจัยจะต้องลงนามรับรองข้อมูลในตอนท้ายของแบบฟอร์ม และบรรยายละเอียดในโครงการให้ชัดเจน ดังนี้

1. ชื่อโครงการวิจัยและวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ให้อธิบายขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญอย่างสังเขป โดยในกรณีที่มีวัตถุประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวรวมกัน ถ้าโครงการวิจัยมีความซับซ้อนมาก และอาจต้องใช้เวลานาน ควรแบ่งขั้นตอนการทำงานและเสนองานที่จะทำในช่วงต้น โดยระบุแผนงานให้ชัดเจนด้วย

2. แหล่งของ DNA

ถ้าเป็นโคลน (clone) ที่มีอยู่แล้ว ควรให้รายละเอียดของโคลน เช่น ผู้ที่ทำ วิธีการ และคุณสมบัติที่ทราบแล้ว ถ้ามีการใช้ยีนจำนวนมาก หรือสิ่งมีชีวิตหลายชนิด ให้เขียนบัญชีรายชื่อทั้งหมด เพราะโครงการเดียวอาจครอบคลุมทั้งหมดได้ เช่น การขออนุญาตทำในไก่ เป็ด หรือสัตว์ปีกชนิดอื่น สามารถขอพร้อมๆ กันในครั้งเดียว ซึ่งตามหลักการต่างๆ ไป จะต้องอนุมัติเป็นชนิดๆ ไป

ถ้าต้องการขออนุมัติใช้ DNA แต่ไม่นำไปเพิ่มจำนวนโดยการเลี้ยง ให้ระบุที่มาของ DNA และสิ่งมีชีวิตที่เป็นเจ้าบ้าน ถ้ามีเจ้าบ้านมากกว่าหนึ่งชนิด และใช้ระดับควบคุมที่ต่างกัน ต้องระบุให้ชัดเจนว่าแต่ละชนิดใช้เมื่อใดและอย่างไร

3. พาหะ

ให้คำอธิบายพาหะที่เป็น prokaryotes เพื่อให้เข้าใจงานที่จะทำ ตัวอย่างเช่น ในการใช้ non-conjugate plasmids เช่น pBR 322 และ pUC9 ถ้าต้องใช้พาหะหลายชนิดแต่ ขออนุมัติเพียง pBR-322 และ pUC9 การอนุมัติจะจำกัดเพียงพาหะทั้งสองชนิดนี้เท่านั้น จะไม่ครอบคลุมถึงพาหะอีกหลายชนิดที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์กับโครงการ

คำอธิบายของพาหะไม่ควรมีเพียงอักษรและตัวเลข ควรมีคำอธิบายถึงคุณสมบัติต่างๆ ด้วย

ในกรณีที่พาหะเป็นเรโทรไวรัส (retrovirus) ต้องบอกคุณสมบัติที่ทราบแล้วอย่างชัดเจน และให้รายละเอียดขององค์ประกอบ รวมทั้งแผนที่พันธุกรรม (genetic map)

4. รายละเอียดของผู้ร่วมโครงการ

ให้เขียนรายชื่อของผู้ร่วมโครงการทั้งหมด รวมถึงหน้าที่การดำเนินงาน และประวัติการอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ พร้อมแนบสำเนาใบประกาศ (ถ้ามี) ไว้เป็นหลักฐาน

แบบฟอร์มแจ้งการขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

แบบฟอร์มที่ ๒ ส่วนยื่นขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

ชื่อหน่วยงาน.....

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลโครงการ	
1 ชื่อโครงการ (ภาษาไทย)
2 ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ)
3 วัตถุประสงค์
4 รายละเอียดโครงการ
5 วัตถุประสงค์โครงการ
6 แหล่งที่มาของเมล็ดพืช
7 วัตถุประสงค์การนำเข้าเมล็ดพืช
8 ประเภทของเมล็ดพืช (ระบุชนิดพันธุ์)
9 วัตถุประสงค์การนำเข้าเมล็ดพืช
10 สถานะการนำเข้าเมล็ดพืช (ระบุชนิดพันธุ์)
11 วัตถุประสงค์การนำเข้าเมล็ดพืช

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, กรุงเทพฯ 104-0000

แบบฟอร์มแจ้งการขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

แบบฟอร์มที่ ๓ ส่วนยื่นขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

ชื่อหน่วยงาน.....

12 ข้อมูลผู้ส่งเมล็ดพืช
13 ข้อมูลผู้รับเมล็ดพืช
14 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช
15 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช
16 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, กรุงเทพฯ 104-0000

แบบฟอร์มแจ้งการขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

แบบฟอร์มที่ ๔ ส่วนยื่นขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

ชื่อหน่วยงาน.....

17 ข้อมูลผู้ส่งเมล็ดพืช
18 ข้อมูลผู้รับเมล็ดพืช
19 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช
20 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช
21 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, กรุงเทพฯ 104-0000

แบบฟอร์มแจ้งการขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

แบบฟอร์มที่ ๕ ส่วนยื่นขอรับการพิจารณาใบอนุญาตนำเข้าเมล็ดพืชจากต่างประเทศ

ชื่อหน่วยงาน.....

22 ข้อมูลผู้ส่งเมล็ดพืช
23 ข้อมูลผู้รับเมล็ดพืช
24 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช
25 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช
26 ข้อมูลการนำเข้าเมล็ดพืช

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์, กรุงเทพฯ 104-0000

ภาคผนวก

ภาคผนวกในท้ายเอกสารที่แนบนี้ได้อธิบายออกเป็น 3 หัวข้อคือ 1) คำจำกัดความต่างๆ 2) ประเภทของการวิจัยและทดลองเกี่ยวกับเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ 3) ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพของห้องปฏิบัติการ 4) ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพของโรงเรือน เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันสำหรับการขอรับการพิจารณาโครงการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่

1. คำจำกัดความ

เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ (modern biotechnology) หมายถึง

1. กระบวนการใช้เทคนิคการดัดแปลงพันธุกรรม (in vitro) หรือในสภาพของห้องปฏิบัติการ รวมถึงการตัดต่อสารพันธุกรรม หรือการใช้สารพันธุกรรมลูกผสม หรือการใส่กรดนิวคลีอิกเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิต ซึ่งข้ามขอบเขตของการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ และไม่ได้ใช้เทคนิคในการขยายพันธุ์หรือคัดเลือกพันธุ์แบบดั้งเดิม (ธรรมชาติ).

2. การรวมตัวกันของเซลล์ (fusion of cells) นอกวงศ์ (family) ทางอนุกรมวิธาน ซึ่งข้ามขอบเขตของการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติ และไม่ได้ใช้เทคนิคในการขยายพันธุ์ หรือคัดเลือกพันธุ์แบบดั้งเดิม (ธรรมชาติ)

สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม หรือสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม (Genetically Modified Organism; GMOs) หมายถึง สิ่งมีชีวิตที่มีการปรับเปลี่ยนสารพันธุกรรม ซึ่งได้จากการใช้เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่

สารพันธุกรรม (genetic materials) หมายถึง กรดนิวคลีอิก ยีน จีโนม และ โครโมโซม ที่เป็นองค์ประกอบของสิ่งมีชีวิตที่ใช้ในการถ่ายทอดพันธุกรรม

เซลล์เจ้าบ้าน (host หรือ recipient cell) หมายถึง เซลล์ที่ใช้ในการรับชิ้นดีเอ็นเอ หรือยีน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสารพันธุกรรมให้แสดงคุณลักษณะที่ต้องการ

สิ่งมีชีวิตผู้ให้ (donor organism) หมายถึง สิ่งมีชีวิตที่เป็นเจ้าของสารพันธุกรรมที่ถูกตัดแยกออกมา แล้วนำเข้าสู่เจ้าบ้านเพื่อให้เห็นคุณลักษณะที่ต้องการ

พาหะ (vector) หมายถึง สารพันธุกรรมที่สามารถเพิ่มจำนวน หรือนำพาชิ้นส่วนของสารพันธุกรรมเข้าไปในสิ่งมีชีวิต เพื่อเชื่อมต่อกับชิ้นดีเอ็นเอ หรือยีนที่ต้องการเพื่อนำเข้าสู่เจ้าบ้าน เช่น พลาสมิด และไวรัส เป็นต้น

ชิ้นดีเอ็นเอที่สอดแทรก (inserted DNA) หมายถึง ดีเอ็นเอหรือยีนที่มาจากสิ่งมีชีวิตต่างชนิดกัน (heterologous gene) หรือยีนสังเคราะห์ที่ต้องการนำเข้าสู่เซลล์เจ้าบ้าน เพื่อให้เห็นคุณลักษณะที่ต้องการ โดยอาจอาศัยพาหะ หรือเทคนิคการดัดแปลงพันธุกรรมอื่นๆ

จีโนม (genome) หมายถึง สารพันธุกรรมทั้งหมดที่อยู่ภายในเซลล์ของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งสารพันธุกรรมที่อยู่ในไมโทคอนเดรียและคลอโรพลาสต์ ข้อมูลพันธุกรรมในจีโนมจะทำให้สิ่งมีชีวิตสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

ความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosafety) หมายถึง หลักการ มาตรการ และการปฏิบัติ เพื่อป้องกันอันตรายจากชีววัตถุอันตราย (biohazard materials) ผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อมแบบไม่ตั้งใจ (unintentional exposure)

ความมั่นคงทางชีวภาพ (biosecurity) หมายถึง มาตรการเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่เกิดจากความตั้งใจ (intentional release) ก่อให้เกิดความสูญหาย การขโมย หรือลักลอบนำสารชีวภาพ เชื้อก่อโรค สารพิษ และสิ่งที่เกี่ยวข้อง เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ในการวิจัยที่มีการปนเปื้อน สัตว์ทดลองที่ได้รับเชื้อ เป็นต้น รวมถึงการปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม และการนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ จนอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อคน สัตว์ สิ่งแวดล้อม และเศรษฐกิจ

ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ (biosafety level) หมายถึง ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพในการทำงานที่มีการใช้สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม โดยใช้ในสภาพควบคุมสิ่งมีชีวิต ดัดแปลงพันธุกรรมในระดับต่างๆ ทั้งนี้ ในบางประเทศ ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ มีความหมายเดียวกับระดับสภาพควบคุม

ตู้ชีวนิรภัย (biosafety cabinet) หมายถึง ตู้ที่ได้รับการออกแบบเป็นพิเศษสำหรับป้องกันอันตรายของผู้ปฏิบัติงานจากการทดลองหรือวิจัยทางชีววิทยา รวมทั้งป้องกันอันตรายที่จะออกไปสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก

การทดลองในสภาพควบคุม (contained use) หมายถึง การทดลองหรือวิจัยในสภาพควบคุมปิดมิดชิด ซึ่งมีการใช้สิ่งของหรือสภาพ เพื่อกีดขวางทางกายภาพ ทางเคมี ทางชีววิทยา หรือหลายลักษณะรวมกัน เพื่อจำกัดการสัมผัสกับสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อมภายนอก

การปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อม (environmental release หรือ deliberate release) หมายถึง การดำเนินการใดๆ ซึ่งผู้นำเข้า ผู้ผลิต ผู้ใช้ในสภาพควบคุม และผู้ใช้ในการทดลองภาคสนามในสภาพจำกัด มีเจตนาปลดปล่อยสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม หรือสิ่งมีชีวิตปนเปื้อนสารดัดแปลงพันธุกรรมสู่สิ่งแวดล้อม โดยไม่ควบคุมและจำกัดการติดต่อสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

การประเมินความเสี่ยง (risk assessment) หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์เพื่อประเมินความเสี่ยงอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์ ไม่ว่าจะความเสี่ยงนั้นจะเกิดขึ้นโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือเกิดขึ้นทันที หรือเกิดตามมาภายหลัง ซึ่งเป็นผลจากการดำเนินการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม

คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน (Institutional Biosafety Committee; IBC) หมายถึง คณะกรรมการที่สถาบันหรือหน่วยงานแต่งตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่พิจารณา ให้คำแนะนำ และตรวจสอบการดำเนินงานหรือโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ ให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติความปลอดภัยทางชีวภาพ ทั้งนี้ให้หมายรวมถึง คณะกรรมการควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพตามพระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ. 2558 ด้วย ซึ่ง IBC กรมวิชาการเกษตร ได้แก่ คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

คณะกรรมการเทคนิคด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ (Technical Biosafety Committee; TBC) หมายถึง คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านเทคนิคในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวกับการวิจัยด้าน

เทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ ให้เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ รวมถึงการบ่งชี้ประเภทของงานที่มีระดับความเสี่ยงอันตรายที่ยังไม่มีความแน่ชัด ตลอดจนทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม และเป็นแกนกลางในการประสานงานควบคู่กับการสร้างขีดความสามารถของคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน (IBC)

ผู้ปฏิบัติงาน (Operator) หมายถึง ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการเกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่

2. ประเภทของการวิจัยและทดลองเกี่ยวกับเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่

2.1 งานวิจัยประเภทที่ 1

เป็นการวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยง หรืออันตรายน้อยต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ใช้การควบคุมระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ BSL1 (Biosafety Level 1) หรือ BSL2 (Biosafety Level 2) แล้วแต่กรณี

การวิจัยและทดลองต่อไปนี้ จำแนกเป็นงานประเภทที่ 1

1. การดัดแปลงพันธุกรรมของเซลล์สิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายน้อย ต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม
2. งานวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมที่มีการ แลกเปลี่ยน DNA โดยกระบวนการทางสรีรวิทยา ซึ่งเป็นที่ยอมรับ
3. การวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับระบบเจ้าบ้าน/พาหะที่ได้รับอนุญาต
4. การวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม ที่เกิด จากself-cloningในสิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายน้อยต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักฐานยืนยัน
5. การวิจัยและทดลองดัดแปลงพันธุกรรมในพืชที่ใช้สารพันธุกรรมจากพืช ชนิดนั้นเอง และไม่เป็นพืชชรัยแรงหรือไม่สามารถผสมข้ามกับพืชได้

วิธีการดำเนินงาน หัวหน้าโครงการวิจัยเพียงแจ้งรายละเอียดการทดลองและวิธีการทดลองต่อ IBC ให้ทราบถึงสถานภาพการทำงานและมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพ และสามารถดำเนินงานได้เมื่อ IBC เห็นชอบ

2.2 งานวิจัยประเภทที่ 2

เป็นงานวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายปานกลางต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ควรใช้การควบคุมระดับความปลอดภัยทางชีวภาพระดับ 2 (BSL2)

กรณีการวิจัยพืชดัดแปลงพันธุกรรม ได้แก่ การวิจัยและทดลองดัดแปลงพันธุกรรมพืชที่ได้รับสารพันธุกรรมจากพืช ชนิดอื่น หรือสิ่งมีชีวิตอื่น แต่ต้องไม่มีสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตก่อโรค ต่างถิ่น (exotic pathogen)

การวิจัยและทดลองต่อไปนี้ จำแนกเป็นงานประเภทที่ 2

1. การดัดแปลงพันธุกรรมของเซลล์สิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงหรืออันตราย ปานกลางต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม
2. การวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับระบบเจ้าบ้าน/พาหะที่ไม่ได้รับอนุญาต

3. การวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับระบบเจ้าบ้าน/พาหะที่ได้รับอนุญาตไว้แล้วตาม แต่ยื่นที่จะนำมาเชื่อม มีลักษณะเป็น - ตัวกำหนดให้เกิดพิษภัย หรือ - DNA หรือ RNA จากจุลินทรีย์ที่ก่อให้เกิดโรคในมนุษย์สัตว์หรือพืช ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงระดับที่ 2 หรือมียื่น สร้างโปรตีนที่มีผลต่อการเจริญเติบโตหรือการแบ่งเซลล์
4. การวิจัยและทดลองกับสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงระดับที่ 2
5. การวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม ที่เกิดจาก self-cloning ในสิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายปานกลางต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยมีหลักฐานยืนยัน
6. การวิจัยและทดลองดัดแปลงพันธุกรรมพืชที่ได้รับสารพันธุกรรมจากพืช ชนิดอื่น หรือสิ่งมีชีวิตอื่น แต่ต้องไม่มีสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตก่อโรค ต่างถิ่น (exotic pathogen)

วิธีการดำเนินงาน หัวหน้าโครงการวิจัยต้องส่งรายละเอียดการทดลอง และวิธีการจัดการความเสี่ยงไปยัง IBC โดย IBC จะพิจารณาถึงสภาพการทำงาน และมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพ และจะเริ่มงานวิจัยได้ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติจาก IBC แล้ว

2.3 งานวิจัยประเภทที่ 3

เป็นงานวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายสูงต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม โดยเป็นการวิจัยในเชื้อที่ก่อโรคร้ายแรงในคนหรือสัตว์ แต่ยังเป็นโรคที่มีวิธีป้องกันหรือรักษา หรือเป็นงานวิจัยและทดลองเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วยโดยการดัดแปลงพันธุกรรม ทั้งนี้งานที่ยังไม่ทราบแน่ชัดถึงระดับอันตรายจะรวมอยู่ในประเภทนี้ด้วย งานวิจัยประเภทนี้ควรใช้การควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 3 (BSL3) ทั้งนี้ระดับของการควบคุมจะแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะงาน และระดับอันตรายที่ประเมินได้ ในบางกรณีอาจใช้การควบคุมความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 2 ที่มีมาตรการเสริม ที่สามารถป้องกันอันตรายได้อย่างเหมาะสม โดยต้องได้รับการอนุมัติจาก IBC

การวิจัยและทดลองต่อไปนี้ จำแนกเป็นงานประเภทที่ 3

1. การวิจัยและทดลองที่เกี่ยวข้องกับระบบเจ้าบ้าน/พาหะ หรือยีน หรือชิ้นส่วน DNA จากจุลินทรีย์ที่อาจทำให้เกิดโรคในมนุษย์สัตว์ หรือพืช ที่อยู่ใน กลุ่มเสี่ยงระดับที่ 3 หรือเชื้อที่อาจมีอันตราย ในระดับที่ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด
2. การวิจัยและทดลองเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตที่ผลิตสารพิษ (toxin producers) การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ DNA และ การโคลนนิ่ง DNA (DNA cloning) ที่ควบคุมการสร้างสารพิษ หรือผลิตสารพิษที่มี LD 50 ต่ำกว่า 100 นาโนกรัม ต่อกิโลกรัม การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยีนที่ให้ผลผลิตสูง ถึงแม้ว่าสารพิษที่ผลิตจะมี LD 50 สูงกว่า 100 นาโนกรัมต่อกิโลกรัมก็ตาม ทั้งนี้รวมถึงการวิจัยที่ใช้ DNA ของจุลินทรีย์ที่ผลิตสารพิษ ซึ่งยังไม่ทราบแน่ชัดว่าอาจจะยังมียีนสารพิษอยู่ ต้องระบุรายละเอียดการทดลอง ให้ชัดเจนถึงชนิดของสารพิษ ชนิดของสิ่งมีชีวิตที่ใช้ร่วมในการทำโคลนนิ่ง (cloning) และระดับความเป็นพิษ
3. การวิจัยและทดลองที่ใช้ไวรัสเป็นพาหะ ซึ่งทำให้เซลล์มนุษย์ติดเชื้อได้ หรืองานวิจัยที่มี DNA ส่วนที่เสริมแต่งซึ่งมีความสามารถผลิตสารควบคุม การเจริญเติบโต หรือเป็นสารที่เป็นพิษต่อเซลล์มนุษย์
4. การวิจัยและทดลองที่มีการสร้างสายพันธุ์จุลินทรีย์ให้สามารถดื้อยา ปฏิชีวนะ (antibiotic resistance gene) หลายชนิด โดยที่ยาปฏิชีวนะ นั้นๆ ยังมีการใช้ในการบำบัดรักษามนุษย์สัตว์หรือใช้ในการเกษตร

5. การวิจัยและทดลองตัดแปลงพันธุกรรมพืชที่ได้รับสารพันธุกรรมจากพืช ชนิดอื่น หรือสิ่งมีชีวิตอื่น โดยสารพันธุกรรมนั้นมาจากจุลินทรีย์ต่างถิ่น ที่ก่อโรค หรือมีถิ่นสร้างสารพิษต่อสัตว์มีกระดูกสันหลัง

6. การวิจัยและทดลองที่ไม่สามารถระบุประเภทงานได้(unknown)

วิธีการดำเนินงาน หัวหน้าโครงการวิจัยต้องส่งรายละเอียดการทดลอง และวิธีการจัดการความเสี่ยงไปยัง IBC ซึ่ง IBC จะพิจารณาถึงสภาพการทำงาน และมาตรการความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยจะเริ่มดำเนินงานวิจัยได้ต่อเมื่อได้รับการอนุมัติจาก IBC ทั้งนี้อาจขอรับคำแนะนำจาก TBC ร่วมด้วย

2.4 งานวิจัยประเภทที่ 4

เป็นงานวิจัยและทดลองที่มีความเสี่ยงหรืออันตรายระดับร้ายแรงต่อผู้ปฏิบัติงาน ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และ/หรือ ชัดต่อศีลธรรม จะไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการ กิจกรรมวิจัยเหล่านี้ได้แก่

1. งานวิจัยและทดลองที่มีการใช้สิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรม หรือเชื้อโรค หรือยีน ที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงระดับที่ 4
2. งานวิจัยและทดลองที่ไม่มีมาตรการ และ/หรือข้อมูลที่ใช้ในการพิสูจน์ และควบคุมป้องกันในเชิงวิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน
3. งานวิจัยและทดลองที่มุ่งเน้นผลิตสิ่งมีชีวิตก่อโรค และ/หรือสารพิษ เพื่อใช้เป็นอาวุธชีวภาพ หรือเป้าหมายทางสงคราม

3. ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพของห้องปฏิบัติการ

3.1 ความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 1 (Biosafety Level 1; BSL1)

ห้องปฏิบัติการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 1 (BSL1) สามารถใช้ได้กับการวิจัยและทดลองสิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรมประเภทที่ 1 ซึ่งทำงานกับกลุ่มสิ่งมีชีวิตที่ไม่ก่อให้เกิดโรคที่มีอันตรายในระดับต่ำที่สุดต่อผู้ปฏิบัติงานที่มีสุขภาพดี และสิ่งแวดล้อม ห้องปฏิบัติการ BSL1 นี้ ไม่จำเป็นต้องแยกออกจากห้องปฏิบัติการทั่วไป สามารถทำงานบนโต๊ะปฏิบัติการทั่วไป โดยไม่ต้องมีอุปกรณ์พิเศษใดๆ บุคคลในห้องปฏิบัติการควรได้รับการฝึกฝนเป็นพิเศษจากนักวิทยาศาสตร์ทางด้านจุลชีววิทยาและวิทยาศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สิ่งสำคัญที่ต้องมีในห้องปฏิบัติการ BSL1 ได้แก่ โต๊ะปฏิบัติการ อ่างล้างมือ อุปกรณ์วิจัย และเทคนิคทาง จุลชีววิทยาทั่วไป

3.2 ความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 2 (Biosafety Level 2; BSL2)

ห้องปฏิบัติการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 2 (BSL2) สามารถใช้ได้กับการวิจัยและทดลองเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรม ประเภทที่ 1 และ ประเภทที่ 2 หรือบางลักษณะของงานประเภทที่ 3 โดยกลุ่มสิ่งมีชีวิตที่ใช้ในการทดลองวิจัย มีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง

สิ่งที่ต้องจัดเตรียมและวิธีการปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ BSL2 ต้องมีเครื่องมือและครุภัณฑ์ตามห้องปฏิบัติการ BSL1 เป็นอย่างต่ำ โดยมีสิ่งเพิ่มเติมดังนี้

1. ตู้ชีวนิรภัย (Biological Safety Cabinet; BSC)
2. เครื่องนึ่งไอน้ำความดันสูง (autoclave) เพื่อการฆ่าเชื้อสำหรับของเสียติดเชื้อ โดยติดตั้งภายในอาคารที่ตั้งของห้องปฏิบัติการหรือในบริเวณใกล้เคียงโดยปฏิบัติตามขั้นตอนปฏิบัติ (Standard Operating Procedure; SOP) ในการเคลื่อนย้ายของเสีย
3. ผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ BSL2 ต้องผ่านการฝึกอบรมด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ และ/หรือ การฝึกอบรมทางเทคนิคเกี่ยวกับจุลินทรีย์ก่อโรค

3.3 ความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 3 (Biosafety Level 3; BSL3)

ห้องปฏิบัติการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 3 (BSL3) สามารถใช้ได้กับการวิจัยและทดลองเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมประเภทที่ 3 หรืองานที่ใช้สิ่งมีชีวิตที่ก่อโรคร้ายแรงและ/หรือมีโอกาสปะทะกระจายผ่านทางระบบหายใจ

สิ่งที่ต้องจัดเตรียมและวิธีการปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ BSL3 ต้องมีเครื่องมือและครุภัณฑ์ตามห้องปฏิบัติการ BSL2 เป็นอย่างต่ำ โดยมีสิ่งเพิ่มเติมดังนี้

1. ระบบไหลเวียนอากาศในห้องปฏิบัติการควรเป็นระบบที่สามารถลดการหลุดรอดของจุลินทรีย์ออกสู่สิ่งแวดล้อมให้มากที่สุด
2. การอนุญาตให้บุคคลภายนอก หรือผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเข้ามาในสถานที่ ต้องเข้มงวดเป็นพิเศษ
3. ผู้ปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ BSL3 ต้องผ่านการฝึกอบรมการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ BSL3 มาก่อน

3.4 ความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 4 (Biosafety Level 4; BSL4)

ห้องปฏิบัติการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับที่ 4 (BSL4) สามารถใช้ได้กับการทดลองเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมประเภทที่ 3 รวมถึงการใช้กลุ่มสิ่งมีชีวิตที่มีความเสี่ยงสูงสุด

สิ่งที่ต้องจัดเตรียมและวิธีการปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ BSL4 ต้องมีเครื่องมือและครุภัณฑ์ตามห้องปฏิบัติการ BSL3 เป็นอย่างต่ำ โดยมีสิ่งเพิ่มเติมดังนี้

1. ตู้ชีวนิรภัย Class III
2. เครื่องนึ่งไอน้ำความดันสูงแบบ 2 ประตู (double-doored autoclave)
3. ต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าก่อนเข้าห้องปฏิบัติการ
4. มีที่อาบน้ำก่อนออกจากห้องปฏิบัติการ
5. อาคารหรือห้องปฏิบัติการควรแยกออกจากอาคารหรือพื้นที่อื่นอย่างชัดเจน

4. ระดับความปลอดภัยทางชีวภาพของโรงเรือน

4.1 ความปลอดภัยทางชีวภาพของโรงเรือนระดับที่ 1 (Biosafety Level 1-Plants; BSL1-P)

โรงเรือน BSL1-P ใช้กับการศึกษาพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่สามารถดำรงชีวิตหรือ แพร่กระจายอยู่ในสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรือน หรือหากมีการหลุดรอดออกไปโดยมิได้ ตั้งใจก็ไม่ก่อให้เกิดความเสี่ยงใดๆต่อสิ่งแวดล้อมอาทิพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่มีศักยภาพ ในการเป็นวัชพืช หรือไม่สามารถผสมข้ามกับวัชพืช หรือพืชอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง เช่น มันฝรั่งดัดแปลงพันธุกรรมต้านทานแมลงที่ได้รับยีนต้านทานจากมันฝรั่งสายพันธุ์

พื้นเมือง หรือพืชที่ถูกดัดแปลงพันธุกรรมให้มีลักษณะเป็นหมัน รวมไปถึงงานวิจัยจุลินทรีย์ดัดแปลง พันธุกรรมภายในห้องที่ (non-exotic) ที่มีความเกี่ยวข้องกับพืชที่ไม่สามารถแพร่กระจายได้ อย่างรวดเร็วหรือไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ เช่น *Rhizobium* และ *Agrobacterium* เป็นต้น

4.2 ความปลอดภัยทางชีวภาพของโรงเรือนระดับที่ 2 (Biosafety Level 2-Plants; BSL2-P)

โรงเรือน BSL2-P ใช้กับพืชดัดแปลงพันธุกรรมและสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้อง ที่หากเกิด การหลุดรอด อาจสามารถดำรงชีวิตอยู่ภายในสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงเรือนได้แต่ไม่เกิด ผลกระทบในเชิงลบหรือสามารถจัดการได้อาชีพืชดัดแปลงพันธุกรรมที่มีศักยภาพในการเป็นวัชพืชได้หรือมีความเป็นไปได้ที่จะผสมข้ามกับวัชพืช หรือพืชอื่นๆ ในบริเวณใกล้เคียง เช่น ทานตะวันดัดแปลงพันธุกรรมที่มียีนต้านทานเชื้อราในสกุล *Sclerotinia* จากข้าวสาลี เนื่องจากทานตะวันนั้นสามารถผสมข้ามกับสายพันธุ์ป่าและอาจกลายเป็นวัชพืชได้โดยตัว เองรวมถึงงานวิจัยเกี่ยวกับจุลินทรีย์ดัดแปลงพันธุกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับพืชใน 2 กรณี ได้แก่

1. เชื้อสาเหตุของโรคพืชหรือจุลินทรีย์ภายในห้องถิ่นที่หากหลุดรอดอาจก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่สามารถควบคุมได้หรือจัดการได้
2. เชื้อสาเหตุของโรคพืชหรือจุลินทรีย์จากแหล่งอื่นที่หากหลุดรอดก็ไม่ก่อให้เกิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศ

นอกจากนี้โรงเรือน BSL2-P ยังใช้กับงานวิจัยแมลง และสัตว์ดัดแปลงพันธุกรรม ที่มีความเกี่ยวข้องกับพืช หรืองานวิจัยเกี่ยวกับจุลินทรีย์ดัดแปลงพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับแมลง และสัตว์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพืช ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ หรือสามารถควบคุมได้ หรือจัดการได้

4.3 ความปลอดภัยทางชีวภาพของโรงเรือนระดับที่ 3 (Biosafety Level 3-Plants; BSL3-P)

โรงเรือน BSL3-P ออกแบบมาเพื่อป้องกันการหลุดรอดของพืชดัดแปลงพันธุกรรม จุลินทรีย์ก่อโรคในพืช หรือสิ่งมีชีวิตอื่นที่มีความเป็นไปได้ในการก่อผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น งานวิจัยสั้ดแปลงพันธุกรรมต้านทานโรค ที่ทำการทดสอบประสิทธิภาพการต้านทาน โดยการปลูกถ่ายเชื้อ และอยู่ภายในพื้นที่ที่มีการปลูกสั้รวมไปถึงพืชดัดแปลงพันธุกรรม ที่มียีนของจุลินทรีย์ก่อโรคจากแหล่งอื่น ที่สามารถสร้างสารพันธุกรรมในส่วนของจุลินทรีย์ ก่อโรคขึ้นมาใหม่ได้ ทั้งนี้รวมถึงงานวิจัยพืชหรือสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรมที่มียีนสร้าง สารพิษต่อสัตว์มีกระดูกสันหลังและงานวิจัยการดัดแปลงพันธุกรรมจุลินทรีย์ก่อโรคในแมลง หรือสัตว์ที่มีความเกี่ยวข้องกับพืช ในกรณีที่จุลินทรีย์นั้นอาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายในห้องที่

4.4 ความปลอดภัยทางชีวภาพของโรงเรือนระดับที่ 4 (Biosafety Level 4-Plants; BSL4-P)

โรงเรือน BSL4-P ใช้กับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจุลินทรีย์ก่อโรคจากแหล่งอื่นที่เป็น เชื้อก่อโรคร้ายแรงต่อพืชเศรษฐกิจภายในประเทศ ที่มีศักยภาพในการแพร่กระจายได้ รวมถึงเชื้อก่อโรคในมนุษย์และการผลิตวัคซีนในพืชที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อ สุขอนามัยมนุษย์เช่น งานทดสอบข้าวโพดต้านทานเชื้อไวรัสที่มีเปลือกอ่อนหรือเปลือกกระดอต เป็นแมลงพาหะโดยเชื้อไวรัสนั้นไม่พบภายในประเทศแต่เปลือกอ่อนหรือเปลือกกระดอตที่เป็น แมลงพาหะมีอยู่ทั่วไป จึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบสูงหากเชื้อไวรัสที่ใช้ในการทดสอบ ประสิทธิภาพในการต้านทานของข้าวโพดดัดแปลงพันธุกรรมเกิดการหลุดรอด

ประกาศกรมวิชาการเกษตร
เรื่อง มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยง
ของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ออกไปในระดับแปลงทดลองของทางราชการและเป็นมาตรการควบคุมอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งให้ไปศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ที่จะทำการทดลอง

อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจึงออกประกาศกำหนดมาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ใดประสงค์จะทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมต้องดำเนินการตามมาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการแนบท้ายประกาศนี้ และต้องมีการประเมินความเสี่ยงของงานวิจัยเพื่อประกอบการพิจารณามาตรการจัดการความเสี่ยงและการควบคุมตามระดับความปลอดภัยทางชีวภาพตามระดับความเสี่ยงของงานวิจัยทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ
เอกสารแนบประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยง
ของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘

บทนำ

สืบเนื่องจากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่วันอังคาร ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ พิจารณาเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำเสนอ และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติ ตามมติคณะกรรมการกักกันกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ดังนี้

๑. ให้สำนักเลขาธิการรัฐมนตรีเร่งรัดการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ พ.ศ. ตามขั้นตอน เพื่อให้มีความคืบหน้าและมีผลบังคับใช้เร็วที่สุด

๒. ในระหว่างที่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพสมัยใหม่ พ.ศ. ยังไม่มีผลบังคับเห็นควรดำเนินการ ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปเตรียมความพร้อม ในการขยายการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ออกไปในระดับแปลงทดลองของส่วนราชการ โดยให้ระบุพื้นที่และชนิดของพืชให้ชัดเจน รวมทั้งมาตรการในการควบคุมอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งให้ไปศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ และบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ที่จะทำการทดลอง ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียและอื่นๆ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ ทั้งนี้ ในการศึกษา ควรมีการศึกษาโดยใช้กระบวนการแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อยุติเป็นความเห็นร่วมกัน แล้วจึงเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติในแต่ละพื้นที่ต่อไป

กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงดำเนินการเตรียมความพร้อมในการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม ออกไปในระดับแปลงทดลองของส่วนราชการ โดยได้จัดทำมาตรการกำกับดูแลงานทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมขึ้น โดยพิจารณานำสาระและองค์ประกอบสำคัญของร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ พ.ศ. และหลักการทางวิทยาศาสตร์ ตลอดจนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๗ มาใช้เป็นแนวทางในการวางมาตรการเพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ต่อการดำเนินการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการต่อไป ทั้งนี้ “แปลงทดลองของส่วนราชการ” ตามมาตรการนี้ หมายถึงแปลงทดลองในพื้นที่ของหน่วยงานของรัฐ ทั้งที่เป็นส่วนราชการ เช่น สถานีวิจัยหรือสถานีวิจัยต่างๆ ของกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนสถานีวิจัยต่างๆ ของมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ของรัฐ และหน่วยงานทางราชการของรัฐอื่นๆ เป็นต้น

บทที่ ๑

มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ

ภาพรวมของมาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยงพืชตัดแปลงพันธุกรรมภาคสนาม ในแปลงทดลองของส่วนราชการ ประกอบด้วยมาตรการ ๔ ด้าน ได้แก่

๑. มาตรการด้านกฎระเบียบ

๑.๑ ห้ามทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดสอบภาคสนาม ยกเว้นแต่เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ผู้ขออนุญาตทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ ต้องจัดทำและเสนอแผนการทดสอบ ประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่จะขออนุญาตทดสอบ แผนการป้องกันการแพร่ของยีนใหม่ที่ถ่ายฝากโดยการผสมข้าม แผนการป้องกันการคงอยู่ในสิ่งแวดล้อมต่อไปหลังการทดสอบ แผนการป้องกันการเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารของมนุษย์และสัตว์ แผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขกรณีอุบัติเหตุ และมาตรการควบคุมและลดความเสี่ยงให้คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบันที่จะทำการทดสอบพิจารณา ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร โดยใช้หลักเกณฑ์และขั้นตอนการปฏิบัติที่รัดกุม

เมื่อผู้ขอทำการทดสอบได้รับอนุญาตทำการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการแล้ว ถ้าต่อมา ผู้ทำการทดสอบไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดซึ่งเป็นเหตุให้เปลี่ยนแปลงไป หรือมีเหตุสำคัญเกี่ยวกับความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของมนุษย์ ให้คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร มีอำนาจสั่งห้ามการทดสอบหรือสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขการทดสอบได้ ตามความจำเป็น

ในกรณีผู้ขอทำการทดสอบได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขโดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว แต่หากมีข้อมูลและหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในภายหลัง ที่บ่งชี้ว่าการทดสอบดังกล่าวอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของมนุษย์ คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร อาจมีคำสั่งให้ยกเลิกการทดสอบ ทั้งนี้ ต้องระบุเหตุผลของการยกเลิกการอนุญาตด้วย

๑.๒ หากมีการตรวจพบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงเกษตรกรนอกพื้นที่แปลงทดสอบ กรมวิชาการเกษตรสามารถออกประกาศ ให้พื้นที่นั้นเป็นเขตควบคุมศัตรูพืชตามมาตรา ๑๗ ของพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. มาตรการด้านวิชาการ

๒.๑ สภาพแปลงทดสอบ จะต้องเป็นไปตามแนวปฏิบัติในบทที่ ๓

๒.๒ คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร จะติดตามข้อมูลสถานการณ์เกี่ยวกับแนวทาง และ มาตรการควบคุมกำกับดูแลพืชตัดแปลงพันธุกรรมของประเทศต่างๆ เพื่อปรับปรุงมาตรการควบคุมและดูแลความปลอดภัยทางชีวภาพของพืชที่ทำการทดสอบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เป็นแต่ละกรณี

๓. มาตรการด้านการบริหารจัดการ

๓.๑ คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีงานวิจัยทดลองเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม จะต้องกำกับดูแลการดำเนินงานการวิจัยและทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการที่กำหนดในพื้นที่ของตน ระยะเวลาการทดสอบ ชนิดของพืช โดยประสานงานกับคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยทดสอบ เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการที่กำหนด

๓.๒ คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบันจะต้องตรวจติดตามและ เฝ้าระวังพืชตัดแปลงพันธุกรรม ในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่แปลงทดสอบและแปลงเกษตรกร โดยกำหนดวิธีมีการตรวจสอบที่มากกว่าระยะทางการแพร่กระจายของละอองเกสรของพืชแต่ละชนิด เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการปนเปื้อนออกไปนอกพื้นที่การทดสอบ

๔. มาตรการแก้ไขและการชดใช้ความเสียหาย

หากพบพืชตัดแปลงพันธุกรรมชนิดนั้นนอกแปลงทดสอบ ซึ่งอาจเกิดจากเหตุสุดวิสัย ให้แจ้งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพทางด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร พิจารณาดำเนินการทำลายพืชตัดแปลงพันธุกรรมดังกล่าวในบริเวณนั้น ให้มีมาตรการชดใช้ความเสียหายแก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ โดยใช้แนวทางตามมาตรการบรรเทาสาธารณภัยจากอุบัติเหตุ ที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติ หรือมาตรการอื่นที่กำหนดขึ้นเป็นการชั่วคราว

บทที่ ๒

หลักการออกแบบแปลงวิจัยทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม

การวิจัยทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม จะต้องมีการประเมินความเสี่ยงตามระดับความปลอดภัยทางชีวภาพ ซึ่งโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ ระดับที่ ๑ พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ไม่เป็นอันตราย ระดับที่ ๒ พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ ระดับที่ ๓ พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่มีความเสี่ยงระดับปานกลาง และระดับที่ ๔ พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่มีความเสี่ยงระดับสูง ซึ่งจะเป็นไปตามระดับความเสี่ยงของการวิจัยทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม เป็นแต่ละกรณี ก่อนการวิจัยทดสอบทุกครั้ง

โดยทั่วไป การออกแบบแปลงวิจัยทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม มีประเด็นที่จะต้อง พิจารณาตามระดับความเสี่ยงใน ๓ ประเด็น ได้แก่

๑. การป้องกันการแพร่กระจายของยีนใหม่ที่ถ่ายฝาก

โดยการแยกปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ทำการทดสอบ ให้ห่างจากพืชอื่น เพื่อป้องกันการผสมข้ามระหว่างพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ทดสอบ กับพืชชนิดเดียวกันหรือพืชชนิดใกล้เคียง ที่มีการปลูกหรือมีปรากฏอยู่ในบริเวณใกล้เคียงแปลงทดสอบ ส่วนการกำหนดระยะทางที่พืชตัดแปลงพันธุกรรมต้องอยู่ห่างจากพืชอื่น จะต้องพิจารณาเรื่องต่างๆ ดังนี้

- พืชนั้นเป็นพืชผสมข้ามหรือพืชผสมตัวเอง
- กลไกในการแพร่กระจายเกสร โดยกระแสลม หรือแมลงพาหะ
- ช่วงเวลาการมีชีวิตของเกสร
- การมีปรากฏอยู่ของพืชชนิดใกล้เคียง ที่สามารถผสมข้ามได้
- การปฏิบัติในการเพาะปลูก เช่น ปลูกด้วยท่อนพันธุ์หรือปลูกด้วยเมล็ด

โดยทั่วไป ระยะที่ต้องแยกห่างจากพืชอื่นๆ (isolation distance) ใช้มาตรฐานจากการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชที่มีการรับรอง (certified seed) ซึ่งกำหนดขึ้นมาโดย The Association of Official Seed Certifying Agencies (AOSCA) ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกับมีการนำไปใช้กันทั่วโลก นอกจากนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงขึ้นไปอีก จะต้องมีการติดตามตรวจสอบว่ามีพืชที่อาจผสมข้ามกันได้ มีปรากฏอยู่ในบริเวณใกล้เคียงหรือไม่ ถ้ามี จะต้องทำลาย ก่อนที่พืชชนิดนั้นจะออกดอก

จุดสำคัญที่จะต้องพิจารณาเป็นพิเศษ คือ การตัดแปลงพันธุกรรมนั้น ได้เปลี่ยนพื้นฐานชีววิทยาในการผสมพันธุ์หรือไม่ ถ้าไม่เปลี่ยน สามารถใช้การแยกออกจากพื้นที่ หรือการแยกโคดเดี่ยว (isolation) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพที่สูงที่สุดได้

๒. การป้องกันการคงอยู่ (Persistence) ในสิ่งแวดล้อม

การออกแบบแปลงทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม จะต้องให้พืชตัดแปลงพันธุกรรม หรือพืชรุ่นลูกไม่คงอยู่ในสิ่งแวดล้อมหลังเสร็จสิ้นการทดสอบ ดังนั้น เมื่อการทดสอบสิ้นสุดลง ส่วนของพืชที่จะเจริญเติบโตขึ้นเป็นต้นใหม่ได้ (Volunteer plant) ในฤดูปลูกถัดมา จะต้องถูกทำลายเพื่อป้องกันการคงอยู่ในสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจทำได้โดยการจำกัดการใช้พื้นที่หลังการเก็บเกี่ยว คือ ไม่ให้มีการปลูกพืชที่สามารถผสมข้ามกับพืชที่ทำการทดสอบได้ และต้องมีการติดตามเพื่อหาพืชที่ทำการทดสอบและทำลายก่อนการออกดอก ระยะเวลาการจำกัดการใช้พื้นที่ขึ้นกับชนิดพืช โดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะการพักตัวของเมล็ด เช่น กรณีของข้าวโพดหรือฝ้าย อาจต้องจำกัดการใช้พื้นที่เป็นเวลา ๑ ปี

๓. การป้องกันการเข้าสู่เส้นทางการของอาหารมนุษย์และอาหารสัตว์

การป้องกันการเข้าสู่เส้นทางการของอาหารมนุษย์และอาหารสัตว์ เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการแปลงทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม ซึ่งสามารถที่จะทำให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

- ควบคุมการเคลื่อนย้ายชิ้นส่วนพืช เข้าและออกจากแปลงทดสอบ (การขนส่งและการทำความสะอาดเครื่องมือที่ใช้)

- การควบคุมสถานที่เก็บรักษาเมล็ดและวัสดุพืช
- การควบคุมการกำจัดส่วนที่เหลือ หรือส่วนเกินของวัสดุพืชในแปลงทดสอบ
- การควบคุมการเก็บเกี่ยวที่ผิดกฎหมาย

การปลูกทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูล ทั้งลักษณะทางด้านเขตกรรม และศักยภาพการเกิดผลกระทบด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ เป็นการดำเนินงานภายใต้เงื่อนไข ที่จะป้องกันการแพร่กระจายของเกสรหรือเมล็ดออกสู่สิ่งแวดล้อม ป้องกันการคงอยู่ของสิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรมรวมทั้ง รุปลูกในสิ่งแวดล้อม และป้องกันไม่ให้พืชตัดแปลงพันธุกรรมหรือผลิตภัณฑ์ เข้าสู่เส้นทางการใช้เป็นอาหารมนุษย์ และสัตว์ ดังนั้น การออกแบบแปลงทดสอบเพื่อใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินงาน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ ๓

รูปแบบแปลงทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ

๑. ลักษณะของแปลงทดสอบ

๑.๑ สถานที่ดำเนินการทดสอบในแปลงทดลองของส่วนราชการ ควรเป็นพื้นที่แยกอิสระจากพื้นที่ทั่วไป (isolated area) โดยคำนึงถึงระบบนิเวศที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒ พื้นที่แปลงทดสอบ ต้องเป็นพื้นที่ราบที่มีความสม่ำเสมอ และน้ำไม่ท่วม เป็นสถานที่ที่จะสามารถใช้ได้ในระยะยาว เนื่องจากมีข้อจำกัดในการใช้ที่ดินหลังการเก็บเกี่ยว

๑.๓ ขนาดแปลงทดสอบ จะขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของพืชตัดแปลงพันธุกรรมแต่ละชนิด ในแต่ละการทดสอบ

๑.๔ จะต้องมีการล้อมรั้ว แสดงขอบเขตแปลงทดสอบที่แน่นอน ปักหลักถาวรทั้งสี่มุม ระบุขอบเขตที่ชัดเจนของแปลงทดสอบ เพื่อความสะดวกในการเข้าไปติดตามตรวจสอบ ระหว่างฤดูปลูกและหลังจากการเก็บเกี่ยว ควรระบุเป็นพิกัดทางภูมิศาสตร์ ถ้าเป็นไปได้ และ ติดป้าย “ห้ามเข้า” ให้เห็นชัดเจน ในระยะที่ไม่ต่ำกว่า ๑๐ เมตร

๑.๕ แปลงทดสอบ จะต้องอยู่ห่างจากพืชชนิดเดียวกันหรือพืชชนิดใกล้เคียง ที่ผสมข้ามกันได้อย่างน้อยตามระยะทาง ที่กำหนดของแต่ละพืชดังต่อไปนี้

- มะละกอ ๗๒๐ เมตร (ภาพที่ ๑)
- มะเขือเทศ ๒๐๐ เมตร (ภาพที่ ๒)
- ข้าวโพด ๒๐๐ เมตร (ภาพที่ ๓)

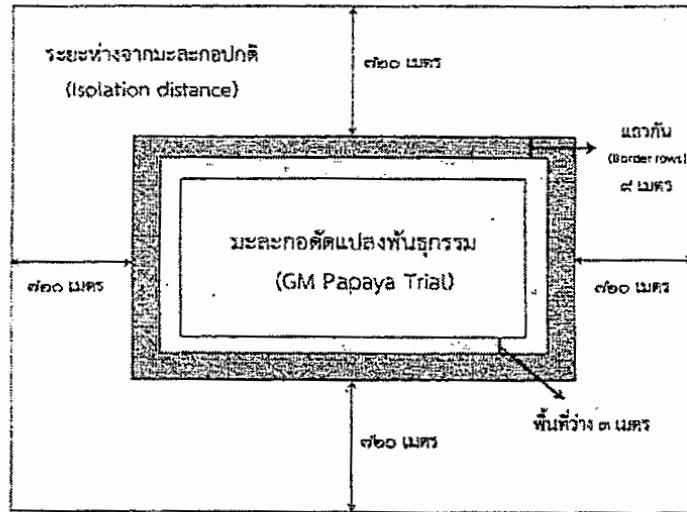
ถ้าพบว่ามีพืชชนิดเดียวกันในพื้นที่ทำการทดสอบ ในระยะทางดังกล่าว จะต้องกำจัด และทำให้ไม่มีชีวิต (Devitalization) ก่อนที่จะออกดอกหรือติดเมล็ด

๑.๖ ปลูกพืชชนิดเดียวกันที่ไม่มีการตัดแปลงพันธุกรรม เป็นแถวล้อมรอบแปลงทดสอบ โดยต้องมีอายุวันออกดอก ใกล้เคียงกับพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ทดสอบ ปลูกให้มีความหนาแน่นและมีการปฏิบัติดูแลเช่นเดียวกัน ผู้ดูแลแปลง จะต้องติดตามดูความงอกของต้นที่ปลูกในแถวล้อมรอบ ต้องปลูกซ่อมทันที ถ้ามีจำนวนต้นไม่พอเพียง มีการตรวจสอบ เพื่อยืนยันว่ามีพืชในแถวล้อมรอบ และพืชที่ทดสอบออกดอกพร้อมกัน ความกว้างของแถวล้อมรอบ อย่างน้อยตามขนาดที่กำหนดของแต่ละพืช คือ

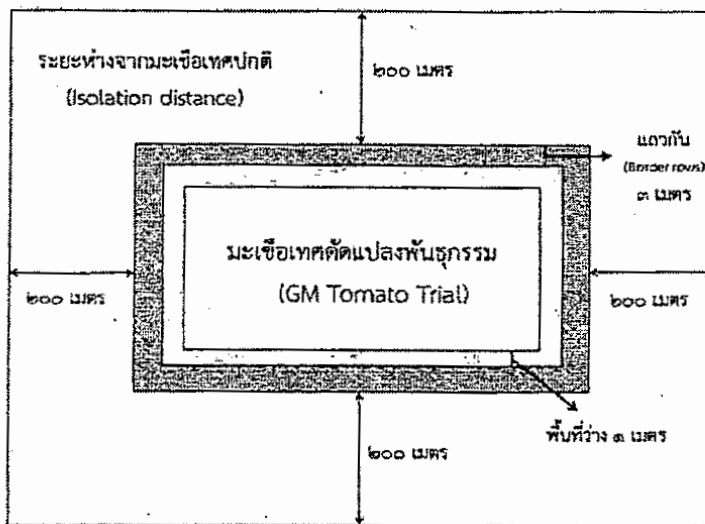
- มะละกอ ๙.๐ เมตร
- มะเขือเทศ ๓.๐ เมตร
- ข้าวโพด ๙.๐ เมตร

๑.๗ ระหว่างแถวล้อมรอบกับแปลงทดสอบ ให้มีช่องว่างที่มีความกว้างอย่างน้อยตามที่กำหนดสำหรับแต่ละพืชดังต่อไปนี้

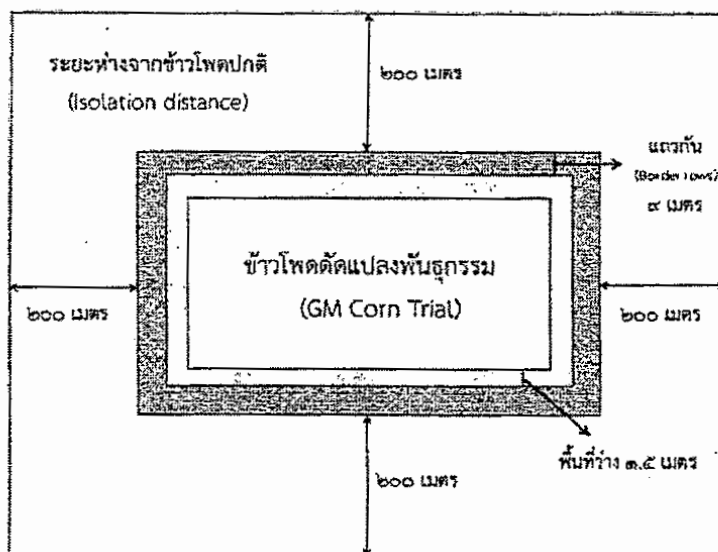
- มะละกอ ๓.๐ เมตร
- มะเขือเทศ ๑.๐ เมตร
- ข้าวโพด ๑.๕ เมตร

ภาพที่ ๑ แปลงทดสอบมะละกอดัดแปลงพันธุกรรม

ภาพที่ ๒ แปลงทดสอบมะเขือเทศดัดแปลงพันธุกรรม

ภาพที่ ๓ แปลงทดสอบข้าวโพดดัดแปลงพันธุกรรม

๒. การจัดทำแผนที่แปลง

๒.๑ เมื่อกำหนดสถานที่ทดสอบแล้ว ควรจัดทำแผนที่แปลงทดสอบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและประกอบกรณียาขออนุญาตทำการทดสอบ

๒.๒ เมื่อดำเนินการทดสอบ ทำการตรวจสอบข้อมูลในแผนที่ ให้ถูกต้อง และ ตรงตามการปฏิบัติจริง

๒.๓ แผนที่ควรมีฝั่งแปลง และรายละเอียดดังต่อไปนี้

- สถานที่ตั้งของแปลงทดสอบ (ชื่อหน่วยงานราชการ/เมือง/จังหวัด)
- ระบุที่ตั้งและทิศในแผนที่ให้ชัดเจน
- ระบุขนาดของแปลงทดสอบ ที่แน่นอน ขอบเขตของแปลง ระยะห่างจากจุดสังเกต เพื่อความแม่นยำของพื้นที่แปลง และ การใช้พื้นที่โดยรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ใกล้เคียงแปลงทดสอบ
- ชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางชีวภาพ ผู้ดูแลแปลงทดสอบ และหมายเลขโทรศัพท์
- วันเดือนปีที่ปลูก
- พิกัดทางภูมิศาสตร์

๓. การจัดการเพื่อป้องกันการผสมข้ามของพืชในแปลงทดสอบ

๓.๑ การตัดดอกทิ้ง

- ต้องทำการตัดดอกที่ไม่ใช้ทิ้ง ก่อนที่ดอกของพืชตัดแปลงพันธุกรรม จะปล่อยละอองเกสร
- ต้องมีการติดตามตรวจสอบอย่างเข้มงวด
- ในกรณีที่พบว่ามียอดอกบานเกิดขึ้น ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฯ ผู้รับผิดชอบทราบทันที เพื่อประเมิน หรือ ปรับการใช้วิธีการใหม่

๓.๒ การใช้ถุงคลุม

- ต้องทำ ก่อนที่พืชตัดแปลงพันธุกรรม จะปล่อยละอองเกสร
- ต้องคลุมช่อดอก จนกว่าการปล่อยละอองเกสรจะเสร็จสิ้น
- ในกรณีที่พบว่าไม่มีการคลุมช่อดอก ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ฯ ผู้รับผิดชอบทราบทันที เพื่อประเมินการใช้วิธีการใหม่

๔. การทำความสะอาดเครื่องมือที่ใช้ในแปลงทดสอบ

๔.๑ ควรทำความสะอาดเครื่องมือที่ใช้ ให้ปราศจากชิ้นส่วนพืช ก่อนเข้าไปยังแปลงทดสอบ โดยการทำความสะอาดด้วยใช้มือ แรงดันอากาศ หรือ น้ำฉีดแรงดันสูง

๔.๒ เครื่องมือทุกชนิด ที่ใช้ในการปลูกและดูแลรักษา ต้องทำความสะอาดในพื้นที่แปลงทดสอบ ก่อนขนย้ายออกจากแปลงทดสอบ

๔.๓ เสื้อผ้าและรองเท้าที่สวมใส่ จะต้องทำความสะอาด ให้ปราศจากเมล็ด เกสร หรือชิ้นส่วนอื่นๆ ของพืช ก่อนออกจากแปลงทดสอบ

๕. การจัดการวัชพืชและเศษซากพืชในแปลงทดสอบ

๕.๑ ทำการกำจัดวัชพืชในแปลงทดสอบด้วยสารเคมีหรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ

๕.๒ จัดให้มีสถานที่กำจัดเศษซากพืช ที่ใช้ในการทดสอบ ในบริเวณแปลงทดสอบ

๕.๓ ทำการกำจัดเศษซากพืช วัชพืช และ แมลงที่ตายอันเนื่องมาจากการทดสอบ โดยเผาทำลายภายในสถานที่ทดสอบ

๕.๔ ชิ้นส่วน...

๕.๔ ชิ้นส่วนพืชที่ไม่ได้นำมาใช้ในงานวิจัย เช่น เมล็ด ราก ต้น ใบ จะต้องทำลายให้ไม่มีชีวิต โดยวิธีให้ความร้อนแห้ง นึ่งด้วยไอน้ำ เผา ผึ่งให้แห้ง พ่นด้วยสารกำจัดวัชพืชหรือสารเคมีอื่น และควรทำในบริเวณ แพลงทดสอบ

๕.๕ พืชที่ปลูกเป็นแถวล้อมรอบ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับพืชที่ทดสอบ

๖. การเก็บเกี่ยว

๖.๑ การเก็บเกี่ยวควรดำเนินการในพื้นที่ทดสอบ โดยไม่ให้วัสดุใดๆ จากพืชที่ทดสอบมาใช้เป็นอาหารมนุษย์และสัตว์ นอกจากนี้จะได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจหน้าที่

๖.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บเกี่ยว ต้องมีการทำความสะอาดให้ปราศจากชิ้นส่วนพืช ทั้งก่อนและหลังเสร็จสิ้นการเก็บเกี่ยว หากมีชิ้นส่วนพืชที่ตกค้างจากการทำความสะอาด จะต้องทำให้ไม่มีชีวิต โดยวิธีให้ความร้อนแห้ง นึ่งด้วยไอน้ำ เผา ผึ่งให้แห้ง พ่นด้วยสารกำจัดวัชพืช หรือ สารเคมีอื่นๆ

๖.๓ ในกรณีที่มีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เช่น น้ำท่วม ฝนแล้ง หรือมีพายุ ให้ยุติการทดสอบ

๖.๔ บันทึกและการรายงานทุกกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับการเก็บเกี่ยว ให้เป็นไปตามขั้นตอนมาตรฐานของแต่ละพืช

๗. การขนส่งชิ้นส่วนพืชตัดแปลงพันธุกรรม

๗.๑ ถ้าจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายชิ้นส่วนพืชออกจากแปลงทดสอบ เพื่อการวิเคราะห์ เก็บรักษา หรือกำจัดโดยทันที จะต้องระมัดระวังการเคลื่อนย้าย ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบ

๗.๒ ชิ้นส่วนที่เก็บเกี่ยวและขนส่ง ต้องดูแลรักษาอย่างดี ระหว่างการขนย้ายจากแปลงทดสอบ ไปสู่สถานที่รับปลายทาง เพื่อป้องกันการแพร่กระจายโดยอุบัติเหตุ

๗.๓ ชิ้นส่วนพืชตัดแปลงพันธุกรรม จะต้องบรรจุอยู่ในภาชนะที่มั่นคงแข็งแรง แยกออกจากชิ้นส่วนพืชปกติ ภาชนะบรรจุต้องสามารถป้องกันการสูญหายของชิ้นส่วนพืช ในระหว่างการขนส่งได้

๗.๔ ต้องติดฉลากภาชนะที่บรรจุชิ้นส่วนพืช ระบุข้อความที่อ่านได้อย่างชัดเจนบนด้านข้างของภาชนะบรรจุ รายละเอียดที่จะต้องระบุบนฉลากประกอบด้วย

- หมายเลขอนุญาตให้เคลื่อนย้ายภายในประเทศ (ถ้ามี)
- หมายเลขอนุญาตให้นำเข้า และ/หรือ ใบรับรองการปลอดโรคและแมลง (ถ้ามี)
- ชนิดและสายพันธุ์พืช
- ชนิดของชิ้นส่วนพืช (เช่น เมล็ด ฝัก หน่อ ต้นอ่อน หัว หรือ ทั้งต้น)
- การใช้สารเคมีกับชิ้นส่วนพืชทุกชนิด ที่อาจทำให้เกิดความกังวลต่อผู้ปฏิบัติงาน
- ปริมาณของชิ้นส่วนพืชที่จัดส่ง (น้ำหนักเมล็ดเป็นกรัม จำนวนหัว เป็นต้น)
- รายละเอียดของบุคคลที่จะติดต่อได้ ในกรณีที่เกิดการแพร่กระจายโดยอุบัติเหตุ

๗.๕ ภาชนะบรรจุต้องแข็งแรง และสามารถป้องกันการปนเปื้อนจากภายนอกได้ ระหว่างการขนส่ง

๗.๖ ภาชนะที่บรรจุชิ้นส่วนพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพื่อการทดสอบ ถ้านำมาใช้ใหม่ ต้องทำความสะอาดก่อน ชิ้นส่วนพืชที่ตกค้างหลังจากการทำความสะอาดภาชนะ จะต้องทำให้ไม่มีชีวิต เช่น ใช้ความร้อนแห้ง ใช้ไอน้ำร้อน บด เผา หรือใช้สารเคมี หรือทำลายภาชนะบรรจุโดยการใช้น้ำมันร้อนเผาหรือฝังในระบบทิ้งขยะ

๗.๗ ต้องมีการบันทึกการเคลื่อนย้าย ระหว่างสถานที่เก็บรักษาและแปลงทดสอบ ซึ่งอาจมีการตรวจสอบโดยผู้กำกับดูแล เพื่อให้เกิดความมั่นใจในระบบสำหรับติดตามการเคลื่อนย้าย ผู้รับชิ้นส่วน จะต้องยืนยันว่าได้รับภาชนะบรรจุที่ไม่ฉีกขาด และไม่มีชิ้นส่วนใดของภาชนะบรรจุเสียหาย

๘. การเก็บรักษาพืชตัดแปลงพันธุกรรม

๘.๑ การเก็บรักษาพืชตัดแปลงพันธุกรรม ต้องแยกจากการทดสอบอื่นหรือชิ้นส่วนพืชปกติ และควรเป็นสถานที่ปิดมิดชิด มีกุญแจประตูเข้า-ออก การเข้ามาภายในสถานที่เก็บรักษา ต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

๘.๒ ถ้ามีสถานที่เก็บรักษาเพียงแห่งเดียว แต่ต้องเก็บชิ้นส่วนพืชตัดแปลงพันธุกรรมหลายรายการ แต่ละรายการ จะต้องแยกออกจากกันชัดเจน ในถุงพลาสติกที่ปิดปากถุงและติดฉลาก

๘.๓ ควรมีการติดป้ายในบริเวณสถานที่เก็บรักษา ระบุว่าเก็บรักษาชิ้นส่วนพืชตัดแปลงพันธุกรรม เพื่อการทดสอบ โดยติดไว้บริเวณทางเข้า และเข้าได้เฉพาะผู้ได้รับอนุญาตเท่านั้น

๘.๔ สถานที่เก็บรักษา จะต้องทำความสะอาดก่อนที่จะเก็บชิ้นส่วนพืชเหล่านั้น

๘.๕ ควรจัดทำบัญชีชิ้นส่วนพืชในสถานที่เก็บรักษา เพื่อติดตามการเคลื่อนย้าย และป้องกันการเคลื่อนย้ายโดยไม่ได้รับอนุญาต

๘.๖ ควรมีการตรวจสอบสถานที่เก็บรักษาเป็นประจำ และมีบันทึกการเข้า-ออก

๙. การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

๙.๑ ภายหลังจากเสร็จสิ้นการทดสอบ ต้องทำลายความมีชีวิตของพืชทั้งหมด และกำจัดด้วยวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งโดยทั่วไปคือการฝังหรือเผาที่แปลงทดสอบ แล้วไถกลบ ต่อจากนั้นปล่อยทิ้งไว้โดยไม่มีการปลูกพืชใดๆ อย่างน้อย ๓ เดือน และติดตามตรวจสอบการงอกของเมล็ดพืชดังกล่าว หากพบเห็น ให้ทำลายโดยทันที

๙.๒ แปลงทดสอบ จะต้องได้รับการดูแล และต้องไม่อนุญาตให้ปลูกพืชชนิดเดียวกันหรือชนิดใกล้เคียง กับพืชในการทดสอบที่ผ่านมา เพราะจะทำให้การติดตามพืชรุ่นต่อไป ยากยิ่งขึ้น

๙.๓ หากเกิดการผสมข้ามระหว่างการทดสอบ ต้องติดตามค้นหา และทำลายพืชต้องห้ามที่อยู่ในระยะห่างที่กำหนดไว้รอบแปลง

บทที่ ๔

การบันทึกและรายงานการดำเนินงานแปลงทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม

๑. ผู้ดำเนินการทดสอบ จะต้องบันทึกการดำเนินงานทดสอบ และการจัดการต่างๆ เป็นเอกสารกำกับ และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันเสมอ เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบ ข้อมูลที่มีอยู่ในเอกสารใช้ในการพิจารณาว่า ผู้ดำเนินการทดสอบ ได้ทำตามข้อกำหนดและเงื่อนไขหรือไม่

๒. ผู้ตรวจสอบ สามารถร้องขอตรวจสอบเอกสารกำกับได้ตลอดเวลา

๓. ผู้ดำเนินการทดสอบ จะต้องมีสมุดจดบันทึกการทดสอบแยกของแต่ละแปลง โดยสิ่งที่จะต้องบันทึกประกอบด้วย

- ข้อมูลทั่วไป เช่น หมายเลขแปลงทดสอบ ชนิดพืช ตำแหน่งพื้นที่แปลง ค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ วันปลูก ชื่อผู้ทำการทดสอบ วิธีที่ใช้ในการป้องกันการผสมข้าม ระยะแยกห่างที่ใช้ (เมตร)

- วิธีที่ใช้ในการเคลื่อนย้ายชิ้นส่วนพืช เช่น เมล็ดที่จะนำไปปลูก เมล็ดที่เก็บเกี่ยว เป็นต้น

- วันที่เคลื่อนย้าย สถานที่ต้นทางและปลายทางของการเคลื่อนย้าย

- การกำจัดหรือการเก็บรักษาชิ้นส่วนพืชส่วนเกินจากการปลูก โดยบันทึกปริมาณที่เหลือ ปริมาณที่กำจัด วิธีที่ใช้ในการกำจัด และ/หรือ เก็บรักษา วันที่กำจัด สถานที่กำจัด ชนิดและปริมาณของชิ้นส่วนพืชที่เก็บรักษา

- การทำความสะอาดเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการปลูก การเก็บเกี่ยว และเครื่องมือที่ใช้ในการทำแปลงทดสอบ โดยบันทึกวันที่ใช้ และวันที่ทำความสะอาดเครื่องมือ ทำความสะอาดเครื่องมือดังกล่าวอย่างไร และสถานที่ที่ทำความสะอาดเครื่องมือ

- บันทึกการติดตามตรวจสอบแปลงทดสอบ แฉกที่ปลูกล้อมรอบ และพื้นที่ระหว่างแปลงทดสอบ กับแฉกที่ปลูกล้อมรอบ เพื่อค้นหาพืชชนิดเดียวกัน หรือชนิดใกล้เคียงกับพืชที่ทำการทดสอบ บันทึกแต่ละกิจกรรมที่ดำเนินการ วันที่ตรวจสอบ วันที่กำจัดพืชชนิดเดียวกันหรือพืชชนิดใกล้เคียงนั้น วิธีการกำจัด และ สถานที่กำจัด

- บันทึกปัญหาที่พบในการปฏิบัติ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไข การปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหานั้น และวันที่ทำการแก้ไข

- บันทึกการกำจัด และ/หรือ การเก็บรักษาเมล็ด และ/หรือ ชิ้นส่วนพืชที่ได้จากการเก็บเกี่ยว รวมถึงชิ้นส่วนจากแฉกที่ปลูกล้อมรอบ โดยบันทึกปริมาณที่เก็บเกี่ยว วันที่เก็บเกี่ยว วิธีการกำจัด และ/หรือ เก็บรักษา วันที่กำจัด ปริมาณที่กำจัด และ/หรือ เก็บรักษาสถานที่เก็บรักษาหรือกำจัด

- การกำจัดชิ้นส่วนพืชที่ตกค้าง และที่ไม่ได้เก็บเกี่ยวในแปลงทดสอบ โดยบันทึกวิธีการกำจัด วันที่กำจัด และ สถานที่กำจัด

- ผู้รับผิดชอบดำเนินการทดสอบ ต้องลงนามในบันทึกการปฏิบัติทุกขั้นตอน

บทที่ ๕
การติดตามตรวจสอบ

๑. การติดตามตรวจสอบระหว่างทำการทดสอบในแปลงทดลองของส่วนราชการ

๑.๑ บุคลากรที่ทำการติดตามตรวจสอบ ควรเป็นเจ้าหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งจากกรมวิชาการเกษตร หรือจากคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน

๑.๒ ระยะเวลาในการเข้าติดตามตรวจสอบ ช่วงระยะที่สำคัญของแปลงทดสอบคือ ช่วงการปลูก การออกดอก การสร้างเมล็ด/ผล และช่วงการเก็บเกี่ยว

๑.๓ กระบวนการติดตามตรวจสอบ

- การสอบถาม การสังเกต การตรวจสอบเขตกันชน หรือความกว้างแปลงที่ปลูกล้อมรอบ การคำนวณระยะห่าง การจำแนกพืชชนิดใกล้เคียงในแปลงทดสอบ และในพื้นที่ระหว่างแปลงทดสอบ กับแนวล้อมรอบ การติดตามวิธีการกำจัดของเสีย และรายงานสิ่งที่พบ โดยการถ่ายภาพวิดีโอ บันทึกเสียง การวาดภาพ การนำตัวอย่างไปทดสอบ

- ถ้าพบว่า ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานหรือมาตรการที่กำหนด ผู้ตรวจสอบต้องแจ้งให้ ผู้ทดสอบดำเนินการแก้ไข เพื่อความปลอดภัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

- กรณีที่ไม่ปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานหรือมาตรการที่กำหนด ต้องจัดทำรายงาน เหตุการณ์ที่เกิด การแก้ไข และกรอบเวลาในการปฏิบัติ หากจำเป็น ให้มีการสืบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

- ต้องมีการติดตามผล หลังการแจ้งให้แก้ไข ถ้ายังไม่ปฏิบัติ ให้คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน พิจารณายุติการทดสอบ

- การติดตามตรวจสอบ ควรเริ่มตั้งแต่การปลูก และต่อเนื่องจนถึงการเก็บเกี่ยว เพื่อให้แน่ใจว่าการทดสอบอยู่ในความควบคุมตลอดฤดูการปลูก ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถแก้ปัญหาได้ทันการ

- เมื่อเสร็จสิ้นการเก็บเกี่ยวหรือยุติการทดสอบ ควรติดตามตรวจสอบพื้นที่ให้เร็วที่สุด และต่อเนื่อง ไปถึงช่วงเวลาที่เหมาะสมต่อการงอก และการเจริญเติบโตของพืชรุ่นใหม่

บทที่ ๖

การปฏิบัติในกรณีการปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่เจตนาและกรณีเหตุฉุกเฉิน

๑. ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน และมีการปลดปล่อยพืชตัดแปลงพันธุกรรมสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่เจตนา ผู้ประกอบกิจกรรมต้องแจ้งเหตุฉุกเฉินดังกล่าวให้ผู้กำกับดูแลทราบทันที และต้องให้ความร่วมมือ รวมถึงให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้กำกับดูแล เพื่อแก้ไข บรรเทา หรือระงับความเสียหายหรืออันตรายที่เกิดขึ้น

๒. เมื่อมีเหตุฉุกเฉิน และมีการปลดปล่อยพืชตัดแปลงพันธุกรรมสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่เจตนา จะต้องควบคุมสถานการณ์โดยทันที ต้องระบุสถานที่ที่เกิดการปลดปล่อย และต้องจัดการไม่ให้มีการปลดปล่อยเพิ่ม และนำชิ้นส่วนพืชกลับคืนมาให้ได้มากที่สุด

๓. การปฏิบัติเพื่อแก้ไขการปลดปล่อยพืชตัดแปลงพันธุกรรมสู่สิ่งแวดล้อมโดยไม่เจตนา จะต้องบันทึกเป็นเอกสาร

๔. หลังจากได้ทำการแก้ไข ผู้เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบสาเหตุ และเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติในการจัดการ หรืออาจมีการอบรมเพิ่มเติม เพื่อป้องกันการเกิดเหตุซ้ำ

๕. หากพบพืชตัดแปลงพันธุกรรมนอกแปลงทดสอบ ซึ่งเกิดจากเหตุสุดิวสัย และดำเนินการทำลายพืชตัดแปลงพันธุกรรมในบริเวณนั้นแล้ว ให้มีมาตรการเพื่อการชดเชยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ โดยใช้แนวทางตามมาตรการบรรเทาสาธารณภัยจากอุบัติเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติ หรือมาตรการอื่น ที่กำหนดขึ้นเป็นการชั่วคราว

ระดับความเสี่ยงของการวิจัยทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรม
เอกสารแนบประกาศกรมวิชาการเกษตร เรื่อง มาตรการกำกับดูแลงานทดสอบความเสี่ยง
ของพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘

ระดับความเสี่ยงของพืชดัดแปลงพันธุกรรมในการประเมินความเสี่ยง

การดำเนินการเกี่ยวกับพืชดัดแปลงพันธุกรรมชนิดต่างๆ จำเป็นที่จะต้องมีการประเมินความปลอดภัยทางชีวภาพ และมีการประเมินความเสี่ยงของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากพืชดัดแปลงพันธุกรรมชนิดนั้นๆ ต่อความหลากหลายทางชีวภาพ สิ่งแวดล้อม และสุขอนามัยของมนุษย์ และต้องอยู่บนพื้นฐานความถูกต้องทางวิทยาศาสตร์ ตามมาตรา ๑๕ ของอนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ ตามอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biological Diversity) และมีความโปร่งใส (transparency) เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการตัดสินใจดำเนินการและการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสม ดังนั้น การศึกษาวิจัยพืชดัดแปลงพันธุกรรม ทั้งในระดับห้องปฏิบัติการ ระดับโรงเรือน และระดับภาคสนาม จึงจำเป็นต้องมีการจัดระดับความเสี่ยงของงานวิจัย เพื่อประกอบการพิจารณามาตรการจัดการความเสี่ยงและการควบคุม โดยการใช้ข้อพิจารณาที่สำคัญต่างๆ ของพืชชนิดนั้น เช่น การเป็นหรือไม่เป็นวัชพืช การผสมข้ามกันได้หรือไม่ได้ การแพร่กระจายง่ายหรือไม่ง่าย มีผลเสียต่อสภาพแวดล้อม เป็นพืชต่างถิ่น อาจมีจีโนมที่ก่อให้เกิดโรคในพืชได้หรือไม่ มีสารพิษจากสิ่งมีชีวิต (toxin) หรือไม่ ฯลฯ ตามระดับความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับพืช (biosafety level for plant หรือ BL-P) ระดับ ๑-๔ หรือ BL1-P ถึง BL4-P ซึ่งในการกำหนดระดับความปลอดภัยทางชีวภาพสำหรับพืชโดยระดับความเสี่ยงนั้น สามารถนำมาใช้จัดประเภทของงานวิจัยการทดสอบพืชดัดแปลงพันธุกรรมในภาคสนาม ออกได้เป็น ๔ ประเภท ได้แก่

ประเภทที่ ๑ (BL1-P) งานวิจัยที่ไม่มีอันตราย คือ พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่ทำกรวิจัยไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมนุษย์และสัตว์ ไม่สามารถแพร่กระจายได้โดยง่าย ไม่เป็นวัชพืชที่รุนแรง มีโอกาสผสมข้ามกับชนิดพันธุ์ใกล้เคียงได้ยาก ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ฯลฯ

อนึ่ง พืชดัดแปลงพันธุกรรมส่วนใหญ่ หรือ ผลผลิตที่ใช้เป็นอาหารคนหรือสัตว์จากพืชเหล่านี้ องค์การอาหารและยาแห่งสหรัฐอเมริกา (U.S. Food and Drug Administration-FDA) และกระทรวงเกษตรแห่งรัฐฯ (US Department of Agriculture-USDA) ใช้หลักของความเทียบเท่าอย่างเห็นได้ (substantial equivalence) ของส่วนประกอบของอาหาร (ingredient) และสารที่ใส่ในอาหาร (food additive) เมื่อเปรียบเทียบกับอาหารธรรมดาว่า “เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าปลอดภัย” (Generally Recognized as Safe – GRAS) กำหนดไว้เป็นนโยบายอย่างเด่นชัดใน The Federal Food, Drug, and Cosmetic Act มาแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๕

ประเภทที่ ๒ (BL2-P) งานวิจัยที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ คือ พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่มีโอกาสแพร่กระจายสู่สิ่งแวดล้อมได้เร็ว และเป็นวงกว้าง มีศักยภาพในการผสมข้ามกับชนิดพันธุ์ใกล้เคียง แต่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ หรือสามารถแก้ไขและจัดการได้ง่าย ฯลฯ

ประเภทที่ ๓ (BL3-P) งานวิจัยที่มีระดับความเสี่ยงปานกลาง คือ พืชดัดแปลงพันธุกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขอนามัยของมนุษย์และสัตว์ มีหลักฐานว่ามีศักยภาพในการก่อผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ และงานวิจัยที่อาจมีอันตรายในระดับที่ยังไม่เป็นที่ทราบแน่ชัด ฯลฯ

ระเบียบกรมวิชาการเกษตร

ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการโดยวิธีการประชาพิจารณ์

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
ในการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมภาคสนามเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐและประชาชน
และให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ.๒๕๔๘

อธิบดีกรมวิชาการเกษตรจึงออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชนในการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการโดยวิธีการประชาพิจารณ์
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมวิชาการเกษตร ว่าด้วยการกำหนดแนวทางการดำเนินการ
รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ
โดยวิธีการประชาพิจารณ์”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประชาพิจารณ์
ควบคุมและดำเนินการ เป็นแต่ละกรณีไป

ข้อ ๔ ในกรณีที่จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยวิธีการประชาพิจารณ์
ข้อมูลเกี่ยวกับ การทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการ ต้องจัดให้มีการเผยแพร่
แก่ประชาชน โดยผู้ขอดำเนินการทดสอบเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำและส่งข้อมูลประกอบการดำเนินการ
อย่างน้อยต้องประกอบด้วยข้อมูลดังต่อไปนี้ คือ

- (๑) เหตุผล ความจำเป็น และวัตถุประสงค์
- (๒) สาระสำคัญของวิธีการดำเนินการทดสอบ
- (๓) ผู้ดำเนินการทดสอบ
- (๔) สถานที่ที่จะดำเนินการทดสอบ
- (๕) ขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการทดสอบ
- (๖) มาตรการควบคุมความปลอดภัยของสถานที่ดำเนินการทดสอบ
- (๗) ผลผลิตและผลลัพธ์ของการทดสอบ
- (๘) ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมในทางลบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนที่อยู่อาศัย
หรือประกอบอาชีพในพื้นที่ใกล้เคียง สถานที่ที่จะดำเนินการทดสอบ และสาธารณชนทั่วไป รวมทั้งมาตรการป้องกัน
แก้ไขและชดใช้ความเสียหาย ที่อาจเกิดขึ้นจากผลกระทบของการดำเนินการ ดังกล่าว ถ้ามี
- (๙) ประมาณการค่าใช้จ่าย (ของการทดสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลอง
ของส่วนราชการเพื่อรับฟังความคิดเห็นดังกล่าว)

ข้อ ๕ การประกาศแจ้งผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้อง

กรมวิชาการเกษตรต้องประกาศให้ประชาชนทราบถึงวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลา สถานที่ ตลอดจนรายละเอียดอื่นที่เพียงพอแก่การที่ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป สามารถที่จะเข้าใจและแสดงความคิดเห็นได้

ประกาศดังกล่าว ให้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานรัฐ และสถานที่ที่จะดำเนินโครงการไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ก่อนเริ่มดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และให้ประกาศในระบบเครือข่ายสารสนเทศที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีขึ้นตามประกาศนี้ด้วย

ข้อ ๖ การรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็น

กรมวิชาการเกษตรจัดให้มีแบบฟอร์มในการลงทะเบียนเข้าร่วมการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนในการทดสอบพืชดัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองของส่วนราชการโดยวิธีการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสามารถลงทะเบียนได้ทางโทรสาร หรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยจะปิดรับการลงทะเบียน ก่อนการประชาสัมพันธ์แจ้งวันทำการ และผู้ที่มีสิทธิ์เข้าร่วมการประชาสัมพันธ์จะต้องเป็นผู้ได้รับการตอบรับ จากกรมวิชาการเกษตรซึ่งเป็นผู้จัดการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

ข้อ ๗ ระยะเวลาในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ อย่างน้อยหนึ่งวัน

ข้อ ๘ สถานที่รับฟังความคิดเห็น

ณ พื้นที่ดำเนินการทดสอบ หรือพื้นที่ใกล้เคียงที่เหมาะสม

ข้อ ๙ บุคคลที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์

(๑) คณะกรรมการดำเนินการประชาสัมพันธ์

(๒) ผู้ดำเนินการประชาสัมพันธ์

(๓) บุคคลที่แสดงความคิดเห็น ประกอบด้วยบุคคล ๓ กลุ่ม ดังนี้

(ก) กลุ่มผู้สนับสนุน ให้คัดเลือกผู้แทนกลุ่ม ๓ คน นำเสนอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น ในด้านที่เห็นด้วยในการดำเนินโครงการ โดยให้เวลาคนละ ๓-๕ นาที

(ข) กลุ่มผู้ไม่สนับสนุน ให้คัดเลือกผู้แทนกลุ่ม ๓ คน นำเสนอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น ในด้านที่ไม่เห็นด้วยในการดำเนินโครงการ โดยให้เวลาคนละ ๓-๕ นาที

(ค) กลุ่มที่เป็นกลาง ให้คัดเลือกผู้แทน ๓ คน นำเสนอข้อมูลหรือแสดงความคิดเห็น ที่เป็นกลางในด้านวิชาการที่มีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ โดยให้เวลาคนละ ๓-๕ นาที

(๔) ผู้เข้าร่วมรับฟังความคิดเห็น

ประกอบด้วย ผู้มีส่วนได้เสียในพื้นที่ใกล้เคียง ผู้สนับสนุน และผู้ไม่สนับสนุน การดำเนินการทดสอบ และ/หรือ ประชาชนผู้สนใจทั่วไป ทั้งนี้ จะต้องแสดงความจำนงการเข้าร่วมรับฟัง ความคิดเห็นโดยการประชาสัมพันธ์ โดยการลงทะเบียนล่วงหน้า (ตามแบบฟอร์มการลงทะเบียนการประชาสัมพันธ์ การทดสอบพืชดัดแปลงพันธุกรรมภาคสนามในแปลงทดลองของส่วนราชการ) และได้รับการตอบรับยืนยัน จากผู้ดำเนินการประชาสัมพันธ์

ข้อ ๑๐ รูปแบบและวิธีการ

(๑) ประธานคณะกรรมการดำเนินการประชาสัมพันธ์กล่าวนำถึงวัตถุประสงค์ การประชาสัมพันธ์ ระบุกฎ กติกา และมารยาท ในกระบวนการดำเนินการการประชาสัมพันธ์ (ผู้เข้าร่วม ประชาชนสามารถซักถามได้)

(๒) เจ้าหน้าที่...

(๒) เจ้าหน้าที่ (คณะกรรมการ หรือ ผู้แทน) ดำเนินการประชาพิจารณ์เสนอข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการดำเนินการประชาพิจารณ์ของโครงการ

(๓) ผู้เสนอโครงการขอดำเนินการทดสอบฯ เสนอรายละเอียดของการดำเนินการอย่างย่อและกะทัดรัด ในเวลาที่เหมาะสม .

(๔) ให้ผู้แทนจากบุคคลที่แสดงความคิดเห็น ทั้ง ๓ กลุ่ม นำเสนอข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (ให้นำเสนอข้อมูลสลับกัน ระหว่างกลุ่มผู้สนับสนุนกับกลุ่มผู้ไม่สนับสนุน เมื่อจบการนำเสนอข้อมูลฝ่ายละ ๓ คนแล้ว จึงให้กลุ่มที่เป็นกลางแสดงความคิดเห็น)

(๕) ประธานคณะกรรมการดำเนินการประชาพิจารณ์กล่าวสรุป และแจ้งผลของการประชาพิจารณ์เบื้องต้น

ข้อ ๑๑ สรุปการทำประชาพิจารณ์

เมื่อทำการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนโดยการประชาพิจารณ์แล้ว ให้ผู้ดำเนินการประชาพิจารณ์จัดทำสรุปผลการประชาพิจารณ์ และประกาศให้ประชาชนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการทำประชาพิจารณ์ โดยให้ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานรัฐ และสถานที่ที่จะดำเนินโครงการ

สรุปรายงานประกอบด้วย รายชื่อคณะกรรมการดำเนินการประชาพิจารณ์ ผู้ดำเนินการประชาพิจารณ์ ผู้เข้าร่วมการประชาพิจารณ์ เหตุผลและความคิดเห็นต่างๆ ข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และการสรุปในเบื้องต้นว่า สนับสนุน ไม่สนับสนุน หรือ สนับสนุนแต่ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๑๒ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ค่าใช้จ่ายซึ่งเกิดจากการดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยวิธีการประชาพิจารณ์ ให้ผู้ขอดำเนินการทดสอบเป็นผู้รับผิดชอบ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๘

(นายอนันต์ สุวรรณรัตน์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี
รับที่ 5100032
วันที่ 4 / 1 / 51
เวลา 10.00 น.

ที่ นร ๐๕๐๖/๒๐๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม

เลขที่
๑/๐๐346
10.ม.ค. 2551
11.36 น.

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท(ปคร) ๕๕๐๑/๕๐๐๘๐๙๒

ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

สำนักผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
๐39
วันที่ 11 ส.ค. 2551
15.14

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๐๐๓/๑๕๕๕ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๐
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๑๓/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๓๐๗/๕๕๐๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๐๗.๒/๑๐๖๕๔ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๐
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๕.๐๒.๓/๕๒๗๑ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๖. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๕๕๕๓ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๐
 ๗. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๙๑๕/๙๖๒๕ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๖

/คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม) เป็นประธานกรรมการ ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ พิจารณาแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ชี้แจงเพิ่มเติมว่า การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมจะใช้พืชที่มีอยู่ในประเทศไทยเป็นพืชในการทดลองแต่จะไม่ทำการทดลองพืชที่มีความอ่อนไหวต่อตลาดส่งออกต่างประเทศ เช่น ข้าวและสับปะรด สำหรับพืชที่มุ่งเน้นให้มีการทดลองวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ในประเทศได้แก่ การทดลองวิจัยเพื่อป้องกันการเกิดโรคใบจุดวงแหวนในมะละกอเนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกมะละกอประสบปัญหาเดือดร้อนจากโรครดงกล้วย และการทดลองวิจัยสบูดำเพื่อใช้เป็นพืชพลังงานชีวภาพและผลิตไบโอดีเซล เป็นต้น ซึ่งในการทดลองวิจัยดังกล่าว ควรมีการทดลองในระดับไร่นาเพื่อให้ทราบถึงความสามารถการต้านทานโรคในสภาพแวดล้อมที่แท้จริงโดยมีมาตรการป้องกันการแพร่กระจายอย่างเข้มงวดก็จะทำให้โอกาสที่พืชและเมล็ดพันธุ์หลุดรอดจากการควบคุมเป็นไปได้ยาก

๑.๒ ปัจจุบันยังเป็นที่ถกเถียงกันมากเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรมทั้งภาคราชการและเกษตรกร ซึ่งมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการทดลองในระดับไร่นา ในขณะที่ยังไม่มีความหมายหรือมาตรการในการควบคุมการแพร่กระจายพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่มีประสิทธิภาพรองรับ โดยผู้ที่ยังไม่เห็นด้วยส่วนใหญ่เห็นควรให้รอจนกว่าจะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ ออกมาบังคับใช้ ซึ่งขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิธีสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ และผ่านความเห็นชอบในหลักการของคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติแล้ว โดยอยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตามขั้นตอนและเห็นควรที่จะเร่งรัดการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

๑.๓ การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมหากมีการทดลองในสภาพไร่นาที่อาจมีการหลุดรอดออกจากแปลงทดลองและมีผลกระทบต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อมถือเป็นเรื่องนโยบายสาธารณะซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๗ บัญญัติให้กระทำมิได้เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน ดังนั้น การทดลองในสภาพไร่นาในขณะนี้จึงอาจมีปัญหาดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้ ซึ่งจะทำให้การทดลองวิจัยฯ ต้องหยุดชะงัก แต่หากพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพฯ มีผลใช้บังคับแล้ว จะเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่ต้องมีการปฏิบัติตามกฎหมายในการทดลองวิจัยฯ

๑.๔ จากความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเครือข่ายองค์กรภาคประชาสังคม ๕๑๘ องค์กร เช่น มูลนิธิชีววิถี ฯลฯ ส่วนใหญ่ก็ไม่ได้คัดค้านที่จะไม่ให้มีการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมเสียเลยทีเดียว แต่คัดค้านการดำเนินการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมในระดับไร่นาจนกว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพออกมาใช้บังคับ

๒. มติคณะกรรมการกถนกรอง

เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๒.๑ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเร่งรัดการดำเนินการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ พ.ศ. ตามขั้นตอนเพื่อให้มีความคืบหน้าและมีผลบังคับใช้โดยเร็วที่สุด

๒.๒ ในระหว่างที่ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ พ.ศ. ยังไม่มีผลใช้บังคับ เห็นควรดำเนินการ ดังนี้ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รีบไปเตรียมความพร้อมในการจะขยายการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมออกไปในระดับแปลงทดลองของทางราชการ โดยให้ระบุพื้นที่และชนิดของพืชให้ชัดเจน รวมทั้งมาตรการในการควบคุมอย่างเข้มงวดพร้อมทั้งให้ไปศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ที่จะทำการทดลอง ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียและอื่นๆ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๗ ก่อน ทั้งนี้ ในการศึกษาควรมีการศึกษาโดยใช้กระบวนการแบบบูรณาการและการมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้ข้อยุติเป็นความเห็นร่วมกัน แล้วจึงเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติในแต่ละพื้นที่ต่อไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเอกสารประกอบคำชี้แจงเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพิ่มเติม มาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๗

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อนุมัติตามมติคณะกรรมการกถนกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ทั้ง ๒ ข้อ

จึงเรียนยืนยันมา

๑

เรียน ปกท

เพื่อทราบและแจ้ง
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายขงบุทร บุตรวงศ์)

ร.ม.ว.ท. ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๖๕

www.cabinet.thaigov.go.th

กรมการวางแผน(๒๕๐-๑-๒๕)กรมการค้า

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย วิทวัสการเวช)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓

15 ธันวาคม ๒๕๕๐ / ๒๕๕๐

11 พฤศจิกายน ๒๕๕๐

(นางสาวสุจินดา ไชติวานิช)

ปกท. วท.

๑๐ ธันวาคม ๒๕๕๐

ที่ กต 1003/1445

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

๒๑ ตุลาคม 2550

เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่.นร 0506/ว(ล) 19202 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอทราบความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศเรื่องการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องหากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีมาตรการด้านต่าง ๆ รองรับที่เพียงพอ เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิത്യ พิษูลสงคราม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สำเนาถูกต้อง

(นางอัมรรัตน์ กิจพาณิชย์)

เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปและแผน ๘ ๖

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองกิจการเพื่อการพัฒนา

โทร. 0 2643 5000 ต่อ 2293

โทรสาร 0 2643 5080

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 1013/ 2483

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 ถนนพหลโยธินซอย 7 แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

13 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว(ล) 19202 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ที่เสนอโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มายังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

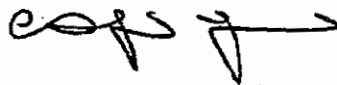
1. (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ พ.ศ..... ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ระหว่างการดำเนินงานปรับแก้ไข จะใช้เป็นกลไกและมาตรการในการควบคุมกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากสิ่งมีชีวิตตัดแปลงพันธุกรรมในทุกกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นภายในราชอาณาจักร ตั้งแต่การนำเข้า การส่งออก การใช้ในสภาพควบคุม (ห้องปฏิบัติการ โรงเรือน อาคาร) การใช้ทดลองภาคสนามในสภาพจำกัด (การทดลองปลูกในไร่นา ในพื้นที่ขนาดเล็ก) การปลดปล่อยสู่สิ่งแวดล้อมอย่างจงใจ (การนำไปปลูกเลี้ยงของเกษตรกรเพื่อการผลิต) นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงการดูแล การเคลื่อนย้าย การเก็บรักษา การกำจัด การจำแนกระบุ การปฏิบัติกรณีฉุกเฉินและเกิดการเล็ดลอดปลดปล่อยโดยไม่จงใจ

2. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่า ในขณะที่ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพฯ (ตามข้อ 1) ยังอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการและยังไม่มีผลบังคับใช้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้มีมาตรการด้านกฎหมายระยะกลาง (Interim Legal Measures) รองรับการดำเนินงาน เพื่อกำกับควบคุมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทดลองภาคสนามในสภาพจำกัดและส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ หน่วยงานที่รับผิดชอบ อาจพิจารณานำสาระและองค์ประกอบสำคัญจาก (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพฯ ไปใช้เป็นแนวทางในการออกประกาศ ระเบียบและ/หรือกฎกระทรวงภายใต้กฎหมายเดิมที่มีอยู่

3. เห็นควรให้มีการประสานการปฏิบัติงานร่วมกันในการทำงานของหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 4 กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการดำเนินการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการกำกับดูแลและติดตามตรวจสอบด้านความปลอดภัยทางชีวภาพอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ควรพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของประเด็นและขอบเขตที่ประเทศไทยมีความจำเป็นและมีความพร้อมในการควบคุมกำกับดูแลการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่โดยการทดสอบภาคสนาม โดยอาจพิจารณาดำเนินการเฉพาะกรณีที่มีความสำคัญในลำดับต้นและมีความพร้อมในการกำกับดูแลด้านความปลอดภัยทางชีวภาพแล้วเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

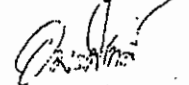
(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อำนาจถูกต้อง

(นายสมศักดิ์ ภิรมย์)

เจ้าพนักงานหัวหน้าโครงการนโยบายและแผน ๘ ๖

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ

โทร. 0 2265 6636

โทรสาร 0 2265 6638

ด่วนที่สุด

ที่ พณ 0307/ 4506

กระทรวงพาณิชย์

44/100 ถ. นนทบุรี 1

อ. เมือง จ.นนทบุรี 11000

๒๓ พฤศจิกายน 2550

เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการที่ นร 0506/ว(ล) 19202 ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่องการทดลองวิจัยตัดแปลงพันธุกรรมมาเพื่อดำเนินการ จึงขอให้กระทรวงพาณิชย์เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

1. โดยหลักการแล้วกระทรวงพาณิชย์ไม่ขัดข้องที่จะให้มีการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมพืชเกษตร เพื่อมิให้ประเทศไทยต้องสูญเสียโอกาสการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาความสามารถในการตรวจสอบความปลอดภัยทางชีวภาพของพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ขออนุญาตนำเข้ามาในประเทศไทย

2. สำหรับสินค้าข้าวนอกจากเป็นอาหารหลักของคนไทยแล้วยังเป็นสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญซึ่งมีความอ่อนไหวมากในตลาดผู้นำเข้าจึงจำเป็นต้องมีมาตรการป้องกันที่เข้มงวดเป็นพิเศษและมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ โดยเฉพาะการกำหนดขอบเขตพื้นที่จะดำเนินการทดลองวิจัยตัดแปลงพันธุกรรม ด้วยเหตุผลดังนี้

2.1 ข้าวเป็นสินค้าเกษตรหลักซึ่งผูกพันอย่างแนบแน่นกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทย ซึ่งมีเกษตรกรผู้ปลูกข้าว 3.7 ล้านครัวเรือนจากเกษตรกรทั่วประเทศ 5.6 ล้านครัวเรือน สามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและนำเงินตราเข้าประเทศในเชิงการค้าและการส่งออกมากกว่าปีละ 1 แสนล้านบาท

2.2 ยุทธศาสตร์ข้าว ไทยปี 2550 - 2554 โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีได้กำหนดให้ข้าวไทยที่ผลิตเพื่อการค้าเป็นข้าวที่ปลอดจากการตัดแปลงพันธุกรรม โดยมีการกำหนดมาตรการตรวจสอบและรับรองข้าวปลอดการตัดแปลงพันธุกรรมไว้ในยุทธศาสตร์อย่างชัดเจน

2.3 ประเทศผู้นำเข้าข้าวที่เป็นตลาดสำคัญหลายประเทศ เช่น สหภาพยุโรป รัสเซีย และจีนยังไม่ให้การยอมรับข้าวตัดแปลงพันธุกรรมและมีมาตรการห้ามนำเข้าข้าวจากบางประเทศแล้ว

รวมทั้งกำหนดให้ประเทศผู้ส่งออกข้าวที่สงสัยว่ามีการผลิตโดยวิธีดัดแปลงพันธุกรรมต้องออกหนังสือรับรองประกอบการนำเข้าด้วย

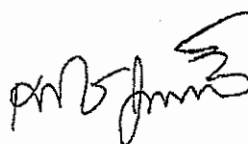
2.4 ประเทศไทยมีการรณรงค์ประชาสัมพันธ์และยืนยันอย่างหนักแน่นกับทั้งหน่วยงานระดับรัฐบาล องค์กรภาคเอกชนและผู้นำเข้าข้าวทั่วโลกตลอดมาว่า ไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวอันดับหนึ่งของโลก มีศักยภาพในการผลิตสูง มีพื้นที่การผลิตเพียงพอและพันธุ์ข้าวหลากหลายสายพันธุ์ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทดลองวิจัยดัดแปลงพันธุกรรมข้าวแต่อย่างใด ซึ่งข้อยืนยันของไทยในประเด็นดังกล่าวนี้ต่างเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศและเป็นข้อได้เปรียบในเชิงการค้าของข้าวไทยในตลาดโลก

2.5 พื้นที่การเพาะปลูกข้าวในประเทศไทยมีกว่า 58 ล้านไร่ นับว่าเป็นสัดส่วนมากที่สุดของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด หากมีการวิจัยทดลองดัดแปลงพันธุกรรมข้าวในระดับไร่นา โดยที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพแห่งชาติหรือไม่มีมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพมารองรับ จึงนับว่ามีความเสี่ยงสูงที่อาจเกิดปัญหาการปนเปื้อนของเมล็ดพันธุ์ข้าวเล็ดลอดออกไปสู่พื้นที่ทำนาของเกษตรกรได้

2.6 การทดลองวิจัยดัดแปลงพันธุกรรมข้าวจะส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและการยอมรับของตลาดผู้ซื้อผู้บริโภคข้าว รวมทั้งทำให้ต้นทุนการส่งออกสูงขึ้นและลดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลกซึ่งย่อมหมายถึงผลกระทบที่มีความรุนแรงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนความเป็นอยู่ของคนไทยทั้งประเทศอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา นำเรียนคณะรัฐมนตรีทราบด้วย

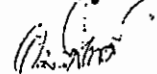
ขอแสดงความนับถือ

(นายเกริกไกร จิระแพทย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำเนาถูกต้อง

(นายเกษรศักดิ์ กิจพาณิชย์)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลและแผน ๘ ๖

กรมการค้าต่างประเทศ

สำนักบริหารการค้าพืชและสินค้าข้อตกลง

โทร. 0-2547-4833-4

โทรสาร 0-2547-4821

ด่วนที่สุด

ที่ มีท ๐๒๐๗.๒/๒๐๖๕๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๓ ตุลาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ต) ๑๙๒๐๒ ลง ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำชี้แจงเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้แจ้งให้กระทรวงมหาดไทย เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า พืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ปรากฏอยู่นอกแปลงทดลองยังไม่ถือว่าเป็นสาธารณภัย หากไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่เพื่อประโยชน์ในทางวิชาการและการพัฒนาประเทศ ตลอดจนคุ้มครองความปลอดภัยแก่ประชาชนและรัฐ หากจะมีการทดลองศึกษาวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมการทดลองวิจัยพันธุ์พืชตัดแปลงพันธุกรรม ควรกำหนดมาตรการเยียวยาที่ชัดเจนก่อน โดยมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบัญญัติ จันทน์เสนะ)
รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ รักษาราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สถาบันดำรงราชานุภาพ

โทร/โทรสาร ๐-๒๒๒๑-๕๕๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นายอมรศักดิ์ อิศรางกูร)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ว

คำชี้แจงเรื่องข้อเสนอคณะกรรมการ

เรื่องที่.....

โดย

กระทรวงมหาดไทย

สรุปความเป็นมาของเรื่องข้อเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอให้สามารถดำเนินการทดลองศึกษาวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมได้ครบทุกขั้นตอน โดยให้มีการดำเนินการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด ในระหว่างที่รอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพผ่านกระบวนการต่างๆ โดยสมบูรณ์ ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็นประกอบการพิจารณา

ข้อเสนอให้คณะกรรมการพร้อมเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบการดำเนินงานทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม เพื่อที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่ทำการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม สามารถดำเนินการทดลองศึกษาวิจัยได้ครบทุกขั้นตอน คือ (๑) ในห้องปฏิบัติการหรือโรงเรือน (๒) ในแปลงทดลองของทางราชการ (๓) ในสภาพไร่นาทั่วไปที่เหมาะสมในการทดลอง โดยกำหนดมาตรการป้องกันแก้ไข ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. ๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.๒๕๔๒ และประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดพืชตัดแปลงพันธุกรรม ๘๘ ชนิด เป็นสิ่งต้องห้าม และการประกาศพื้นที่เป็นเขตควบคุมศัตรูพืช

๒. ด้านวิชาการ เน้นว่าสภาพห้องปฏิบัติการและแปลงทดลองต้องเป็นไปตามมาตรฐาน โดยมีคณะกรรมการกลางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพนำต้นแบบการทดสอบความปลอดภัยมาปรับใช้

๓. ด้านบริหารจัดการ ใช้กลไกคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพทำหน้าที่กำกับดูแล และใช้วิธีการตรวจติดตามเฝ้าระวังพื้นที่ใกล้เคียงแปลงทดลองและแปลงของเกษตรกร

๔. ด้านการมีส่วนร่วม เน้นการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่จะทดลองวิจัย มีส่วนร่วมกับการวิจัยตั้งแต่เริ่มทำแผนและติดตามงานอย่างใกล้ชิด

๕. ด้านการแก้ไขเยียวยา หากพบพืชตัดแปลงพันธุกรรมนอกแปลงทดลอง ซึ่งเกิดจากเหตุสุดวิสัย และมีการทำลายพืชตัดแปลงพันธุกรรมในบริเวณนั้น ให้มีมาตรการเยียวยาแก่เกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบ โดยใช้แนวทางตามมาตรการบรรเทาสาธารณภัย จากอุบัติเหตุที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์หรือธรรมชาติ

ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. ในระหว่างรอการตรากฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ซึ่งไม่อาจคาดหมายได้ว่าจะแล้วเสร็จเมื่อใด หากแต่เรื่องของการวิจัยและพัฒนา มีความจำเป็นและไม่อาจรอช้าได้ ประกอบกับประเทศไทยเป็น

/ ประเทศ...

ที่ สธ 0205.02.3/ 5271

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000

12 พฤศจิกายน 2550

เรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร 0506/ว (ก) 19202

ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึงสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ แจ้งให้ทราบว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม จึงขอให้กระทรวงสาธารณสุขเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ นั้น

กระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาแล้วไม่เห็นชอบ ข้อเสนอให้มีการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมในสภาพไร่ โดยมีข้อคิดเห็นดังนี้

1. กระทรวงสาธารณสุขมีภารกิจหลักในการดูแลสุขภาพของประชาชน ดังนั้นในกรณีพืชตัดแปลงพันธุกรรมยังมีประเด็นข้อถกเถียงในเรื่องความเสี่ยงต่อสุขภาพของผู้บริโภค อาทิเช่น การเกิดสารภูมิแพ้ (allergen) การดื้อยา เนื่องจากใน marker gene มักจะใช้ ยีนที่สร้างสารต่อต้านปฏิชีวนะ (antibiotic resistance) ดังนั้น อาจเกิดปัญหาทำให้การรักษาไม่ได้ผล หากผู้ป่วยบริโภคพืช ตัดแปลงพันธุกรรมดังกล่าว เป็นต้น

2. กรณีพืชตัดแปลงพันธุกรรมบางชนิด อาจทำให้พืชชนิดนั้นคือต่อสารปราบวัชพืช ซึ่งส่งผลให้มีการใช้สารปราบวัชพืชมากขึ้น อันมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม

3. กระทรวงสาธารณสุข มั่นใจว่ามาตรการที่เสนอ ครม. ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมการหลุดรอดพืชตัดแปลงพันธุกรรมจากแปลงทดลองระดับไร่นาได้ ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าเป็นการทดลองในห้องปฏิบัติการหรือโรงเรือน ในแปลงทดลองราชการ ซึ่งดำเนินการโดยภาครัฐ ก็ยังเกิดการหลุดรอดทั้งฝ้ายและมะละกอ GMO

อีกทั้งข้อเสนอในการเพิ่มความเข้มงวดโดยใช้มาตรการทางกฎหมายควบคุม กำกับ ดูแลตามพ.ร.บ. กักพืช พ.ศ.2507 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ.กักพืช(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 นั้น มุ่งเน้น กำกับดูแลการนำเข้าพืชตัดแปลงพันธุกรรมไม่ครอบคลุมงานทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมในประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ร่างพ.ร.บ.ความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ให้ครอบคลุมประเด็นดังกล่าวข้างต้นด้วย(ตามบันทึกการประชุมหารือเรื่องพืชตัดแปลงพันธุกรรม วันที่ 9 สิงหาคม 2550 ระหว่างรัฐมนตรีกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

ประเทศเกษตรกรรม ระบบเศรษฐกิจของประเทศต้องพึ่งพาผลิตผลทางการเกษตรเป็นอย่างมาก จึงสมควรสนับสนุนให้มีการทดลองและศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ภายใต้เงื่อนไขการควบคุมตรวจสอบที่เข้มงวดอย่างยิ่ง เพื่อมิให้เกิดปัญหาการต่อต้านจากมวลชน

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอมาตรการเยียวยาตามข้อ ๒.๕ ว่า หากพบพืชตัดแปลงพันธุกรรมนอกแปลงทดลอง โดยเกิดจากเหตุสุจริตและมีการทำลายพืชบริเวณนั้น ให้เยียวยาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบด้วยแนวทางตามมาตรการบรรเทาสาธารณภัย แต่พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ สาธารณภัย ” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่นๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณสุข ไม่ว่าจะเกิดจากสารเคมี มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย” ดังนั้น หากเกิดเหตุพืชตัดแปลงพันธุกรรมไปปรากฏอยู่นอกแปลงทดลอง ย่อมไม่ถือว่าเป็นสาธารณภัยหากยังไม่ก่ออันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ อนึ่ง แผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๕๖ ได้กำหนดบทเฉพาะกาลให้มีผลใช้บังคับในระหว่างที่การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติตาม พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่แล้วเสร็จ โดยกำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ควบคุมป้องกันโรคระบาดพืชและสัตว์ รวมทั้งสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ พันธุ์สัตว์น้ำ และปัจจัยการผลิตที่จำเป็นแก่ผู้ประกอบการ เพื่อใช้ประกอบอาชีพในระยะฉุกเฉิน

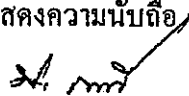
๓. เนื่องจากในขณะนี้ยังไม่มีผลการทดลองที่ยืนยันชัดเจน และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า พืชตัดแปลงพันธุกรรมไม่ส่งผลกระทบต่อชีวิตหรือสุขภาพของประชาชน ดังนั้น ควรควบคุมการทดลองและการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้อย่างเข้มงวด รวมทั้งเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบและติดตามผลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ก่อนอนุญาตให้ทำการทดลองและศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม ได้ครบทุกขั้นตอน หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบและควบคุมตรวจสอบ ควรร่วมกันกำหนดมาตรการเยียวยาที่ชัดเจนก่อน เพราะหากเกิดกรณีดังกล่าวขึ้นอาจมีปัญหาคอขวดได้

จึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา

ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุข จึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเรื่องดังกล่าวเมื่อร่างพ.ร.บ. ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ ดำเนินการแล้วเสร็จพร้อมมีผลบังคับใช้ (ทั้งนี้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 3 เมษายน 2544 ซึ่งให้ยุติการทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพของพืชตัดแปลงพันธุกรรมทุกชนิดในระดับไร่นา และให้ตั้งคณะกรรมการยกร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพฯ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาคำเนินต่อไป จะเป็นพระคุณ

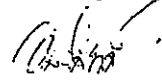
ขอแสดงความนับถือ

(นายแพทย์มงคล ณ สงขลา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำเนาถูกต้อง

(นายอมรรักษ์ดี กองหาญชัย)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ว

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. 0 2590 1377

โทรสาร 0 2560 1380

ด่วนที่สุด

ที่ นร 11131.5443

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ 10100

29 ตุลาคม 2550

เรื่อง ขอความเห็นชอบการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร 0506/ว (ล)19202
ลงวันที่ 22 ตุลาคม 2550

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่อง ขอความเห็นชอบการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรม ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มาให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น สำนักงานฯ ได้พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

1. เห็นควรให้เห็นชอบในหลักการการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่เสนอ เพื่อเป็นการพัฒนาองค์ความรู้ในเรื่องพืชตัดแปลงพันธุกรรม รวมทั้งพัฒนาความสามารถในการตรวจสอบพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่ขออนุญาตนำเข้ามาในประเทศไทย เพื่อสร้างความมั่นใจเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพ โดยในระยะแรก ควรดำเนินการเฉพาะในห้องปฏิบัติการหรือโรงเรือน และในแปลงทดลองของทางราชการก่อน

2. สำหรับการดำเนินการในสภาพไร่นาทั่วไปที่เหมาะสมในการทดลอง เห็นควรมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับไปพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

2.1 ก่อนเริ่มดำเนินการทดลองพืชตัดแปลงพันธุกรรมในสภาพไร่นา ควรมีการทำประชาพิจารณ์ในพื้นที่ที่จะทำการทดลองก่อน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ที่จะทำการทดลองในไร่นาได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแผนการวิจัย และมีส่วนในการติดตามการทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพ เพื่อสร้างความเข้าใจและยอมรับจากประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อเท็จจริง รวมทั้งข้อดีข้อเสีย เกี่ยวกับพืชตัดแปลงพันธุกรรม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสาธารณชนทั่วไป งานวิจัยในประเทศไทยที่มีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจะช่วยส่งเสริมและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับประชาชน

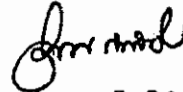
2.2 การเลือกชนิดของพืชที่ทดลอง ควรส่งเสริมพืชที่ขาดแคลนเนื่องจากโรคระบาด (เช่น พริกตำบรา มะละกอต้านไวรัส) พืชไม้ประดับ (เช่น กล้วยไม้เหี่ยวช้า) พืชปลูกยาก (เช่น กฤษณา พืชเมืองหนาว) พืชน้ำมัน เป็นต้น รวมทั้งพืชที่ปัจจุบันประเทศไทยต้องนำเข้า เช่น ข้าวโพด เพื่อหาแนวทางลดต้นทุนการผลิต อันอาจจะเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกรได้

2.3 การทดลองวิจัยควรทำอย่างรอบคอบ โดยนำเอาประสบการณ์จากการทดลองพืชตัดแปลงพันธุกรรมในประเทศไทยในอดีต มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงมาตรการกำกับดูแลและตรวจสอบการทดลองให้มีความรัดกุมและเข้มงวดมากยิ่งขึ้น และขยายขอบเขตงานวิจัยไปสู่การวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น ผลต่อต้นทุนค่าใช้จ่าย ผลกระทบต่อการส่งออก

ผลกระทบต่อระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม ชุมชน รวมถึงความปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัย เป็นต้น และมีการพัฒนาและเตรียมความพร้อมให้กับนักวิชาการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการตัดแปลงพันธุกรรมของประเทศไทย รวมทั้งเร่งรัดร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

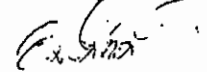
ขอแสดงความนับถือ

(นายอานันท์ ปาติริอง)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายอนันต์ นiamsริ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๗

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๙๑๕/๙๖๒๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๐

เรื่อง ขอส่งเอกสารประกอบคำชี้แจงเรื่องการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพิ่มเติม

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๙๑๕/๗๙๙๒ ลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๒(คกก.๒)/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบคำชี้แจงเรื่องการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพิ่มเติม จำนวน ๑ ชุด

๑. เรื่องเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ส่งรายละเอียดเรื่องการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมถึงเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ตามหนังสือที่อ้างถึงข้อ ๑ เพื่อให้คณะกรรมการทราบข้อเท็จจริงของการดำเนินงานทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมที่แท้จริง ซึ่งจะทำให้การพิจารณาเกิดความรอบคอบและถูกต้องในการตัดสินใจ เพื่อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานที่ทำการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมสามารถดำเนินการทดลองวิจัยด้วยความละเอียดได้ครบทุกขั้นตอน คือ ๑) ในห้องปฏิบัติการหรือโรงเรือน ๒) ในแปลงทดลองของทางราชการ และ ๓) ในสภาพไร่นาทั่วไปที่เหมาะสมในการทดลอง โดยดำเนินการตามมาตรฐานป้องกันแก้ไขอย่างเข้มงวด

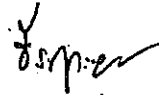
๒. ข้อเท็จจริง

รายละเอียดการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมได้ถูกนำเข้าพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการกถนอเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ไปแล้ว ตามหนังสือที่อ้างถึงข้อ ๒ มติคณะกรรมการกถนอเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำเอกสารประกอบคำชี้แจงเรื่องการทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมเพิ่มเติมอีก จึงได้จัดทำเอกสารประกอบคำชี้แจงเสนอมาร่วมหนังสือนี้

จึงเรียนมา...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบคำชี้แจงเรื่องการทดลองวิจัย
พืชดัดแปลงพันธุกรรมต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ วีระ สูตะบุตร)

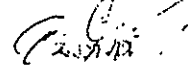
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมวิชาการเกษตร

สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ

โทร./โทรสาร ๐๕-๙๐๔ ๖๘๘๕-๙๔

สำเนาถูกต้อง

(นางอรรณีรัตน์ อิศรางกูร)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ ๖

เอกสารประกอบคำชี้แจงคณะรัฐมนตรีเรื่อง การทดลองวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมข้อสรุปของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอ ครม. คณะที่ 2 ที่จะนำเสนอคณะรัฐมนตรี

1. ที่ประชุมเห็นชอบให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีเร่งรัดร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ให้เร็วที่สุด
2. เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา จะให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการทดลองพืชตัดแปลงพันธุกรรมในระดับแปลงทดลองราชการหรือไม่ โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เตรียมพร้อมเพื่อขยายการทดลองลงในแปลงทดลองราชการ ด้วยการเตรียมศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และประชาพิจารณ์ตามนโยบายสาธารณะ ตามหลักการรัฐธรรมนูญ
3. ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เตรียมศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประชาพิจารณ์ กระบวนการมีส่วนร่วม หากความเห็นร่วมกันในสังคม เพื่อเป็นข้อมูล นำเสนอให้คณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณา

ข้อสังเกต

1. คณะกรรมการฯ ส่วนใหญ่ ให้การสนับสนุนการทดลองพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองราชการ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต้องมีกติกา เงื่อนไข การควบคุมดูแล
2. การรอให้ พรบ. ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพฯ บังคับใช้ก่อนจึงจะสามารถเสนอ ครม. ขออนุญาตทำการทดลองในแปลงทดลองราชการ และระดับไร่นา ต้องใช้เวลานานทำให้เกิดความล่าช้า และล่าหลังในด้านวิชาการ
3. มีข้อเสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงให้ชัดเจน ระบุชนิดพืช สถานที่ทำการทดลอง และระยะเวลาในการทดลอง

เงื่อนไข

1. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องจัดทำ กติกาการควบคุมและการปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองราชการ ให้สอดคล้องกับร่าง พรบ. ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพฯ
2. กรมวิชาการเกษตร ได้จัดทำมาตรการกำกับดูแลงานวิจัยพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองราชการ เพื่อควบคุมการทดลองปลูกพืชตัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองราชการ
3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประชาพิจารณ์ กระบวนการมีส่วนร่วม หากความเห็นร่วมกันในสังคม ตามนโยบายสาธารณะ เพื่อเป็นข้อมูลต่อไป

มาตรการกำกับดูแลงานวิจัยพืชดัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลองราชการ

กรมวิชาการเกษตรได้กำหนดมาตรการกำกับดูแลงานวิจัยพืชดัดแปลงพันธุกรรมในแปลงทดลอง ดังนี้

1. มาตรการด้านกฎหมาย

ผู้ดำเนินการทดลองต้องอยู่ในแปลงทดลองสภาพจำกัด ต้องจัดทำและเสนอแผนการทดลอง ประกอบด้วยแผนการป้องกันการไหลของยีนใหม่โดยการสืบพันธุ์ แผนการป้องกันการอยู่ในสิ่งแวดล้อมต่อไปหลังการทดลอง แผนการป้องกันการเข้าสู่ห่วงโซ่อาหารของมนุษย์และสัตว์ แผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขกรณีอุบัติเหตุ และให้ผู้ดำเนินการทดลองเสนอมาตรการดำเนินงานควบคุม และลดความเสี่ยงตามแผนดังกล่าวก่อนการทดลอง ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบพิจารณาอนุญาต รายละเอียดแผนการทดลองและขั้นตอนหลักเกณฑ์ ต้องมีข้อมูลครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบประกาศกำหนด (ร่าง พรบ ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่ : มาตรา ๓๒) ซึ่งจะออกเป็นประกาศกฎกระทรวงต่อไป

2. มาตรการด้านวิชาการ

2.1 สภาพแปลงทดลอง จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการ ตามแนวทางปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยทางชีวภาพ สำหรับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่หรือพันธุวิศวกรรม และนำต้นแบบการทดสอบความปลอดภัยทางชีวภาพระดับภาคสนามและสภาพไร่นา ซึ่งจัดทำโดยคณะกรรมการกลางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ มาปรับใช้ตามชนิดพืชดัดแปลงพันธุกรรมเป็นกรณีไป

2.2 ติดตามข้อมูลสถานการณ์เกี่ยวกับแนวทางและมาตรการควบคุมกำกับดูแลพืชดัดแปลงพันธุกรรมของประเทศต่างๆ เพื่อนำมาปรับปรุงการกำหนดมาตรการป้องกันการหลุดรอดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3. มาตรการด้านบริหารจัดการ

3.1 คณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพระดับสถาบัน ภายใต้ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีงานวิจัยพืชดัดแปลงพันธุกรรม จะต้องกำกับดูแลการดำเนินงานทดลองพืชดัดแปลงพันธุกรรมภายในแปลงทดลองราชการที่กำหนดพื้นที่ ระยะเวลาการทดลอง ชนิดของพืช โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการภาคสนามกำกับดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐานทางวิชาการด้านความปลอดภัยทางชีวภาพ

3.2 คณะกรรมการภาคสนามต้องตรวจติดตาม/เฝ้าระวังพืชดัดแปลงพันธุกรรมในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่แปลงทดลองและแปลงเกษตรกร โดยกำหนดรัศมีเกินกว่าระยะการปลิว

ของละอองเกสรของพืชแต่ละชนิด เพื่อเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการปนเปื้อนออกไปนอกพื้นที่การทดลอง

4.มาตรการแก้ไขและเยียวยา

หากพบพืชตัดแปลงพันธุกรรมนอกแปลงทดลอง ซึ่งเกิดจากสาเหตุสุดวิสัย และได้ดำเนินการทำลายพืชตัดแปลงพันธุกรรมในบริเวณนั้น ให้มีมาตรการเพื่อเยียวยาแก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ โดยใช้แนวทางตามมาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ หรือมาตรการอื่นที่กำหนดขึ้นเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้โดยให้สอดคล้องกับความรับผิดชอบและค่าใช้จ่ายตามร่าง พรบ.ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพของเทคโนโลยีชีวภาพสมัยใหม่

คำสั่งกรมวิชาการเกษตร

ที่ ๑๒๖๒/๒๕๕๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

อนุสนธิคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๒๑๖๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ไว้แล้ว นั้น

กรมวิชาการเกษตร พิจารณาแล้วเห็นควรทบทวนคำสั่งดังกล่าวใหม่ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงราชการของกรมการฯ บางท่าน และเพื่อจะได้ดำเนินการปรับปรุงแนวทางด้านความปลอดภัยทางชีวภาพให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงให้ยกเลิกคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ ๒๑๖๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยทางชีวภาพด้านการเกษตร กรมวิชาการเกษตรใหม่ ดังนี้

ที่ปรึกษา

๑. รองศาสตราจารย์ บุรพต ณ บ่อมเพชร
๒. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) สุทัศน์ ศรีวัฒนพงศ์
๓. ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ สุพัฒน์ อรรถธรรม

คณะกรรมการฯ ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	ประธานกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร (ที่ได้รับมอบหมาย)	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตพืช	กรรมการ
๔. ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร	กรรมการ
๕. ผู้เชี่ยวชาญด้านกักกันพืช	กรรมการ
๖. รองศาสตราจารย์ วิชัย โฆสิตรัตน์	กรรมการ
๗. นายวิชา ธิติประเสริฐ	กรรมการ
๘. ผู้แทนศูนย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	กรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	กรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	กรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการกองวิจัยและพัฒนาวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว
และแปรรูปผลิตผลการเกษตร	กรรมการ

๑๕. ผู้อำนวยการ

๑๕. ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช	กรรมการ
๑๖. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน	กรรมการ
๑๗. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการสำนักนิติการและสิทธิประโยชน์	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ	กรรมการและเลขานุการ
๒๐. ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยพัฒนาการตรวจสอบพืชและจุลินทรีย์ สัตว์แปรพันธุกรรม สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๑. ผู้อำนวยการกลุ่มวิจัยการกักกันพืช สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานฯ มีหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ แนวทาง และกำกับดูแล การปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับความ
ปลอดภัยทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม ทั้งทางด้าน การปฏิบัติงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร
และควรรนำเข้สิ่งมีชีวิตดัดแปลงพันธุกรรม-

๒. กำกับ ดูแล ประสานงานกับหน่วยงานหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการนำเข้สิ่งมีชีวิตดัดแปลง
พันธุกรรมอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามให้ทราบ ตรวจสอบ หรือสงสัยว่าจะเป็นอันตราย

๓. ร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ ในการถ่ายทอดความรู้ด้านความปลอดภัยทาง
ชีวภาพให้แก่นักวิชาการที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนทั่วไป

๔. แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยทาง
ชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร และเชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อคิดเห็นได้ตามความจำเป็นและ
เหมาะสม

๕. รับผิดชอบงานอื่นที่กรมวิชาการเกษตรมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

๙. ๙๙๙๙๙๙๙๙

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

